

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ**

SOSIAL, İQTİSADI İNKİŞAF

3

YANVAR-MART

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

Xüsusi işarələr:

"-" hadisə baş verməmişdir

"..." məlumat mövcud deyil

"0,0" məlumat çox kiçik rəqəmlə xarakterizə olunur

"x" müqayisə mümkün deyil

İzahlar:

-cari ilə dair məlumatlar növbəti dəqiqləşdirilmiş statistik hesabatlar əsasında sonrakı nəşrlərdə korrektə edilə bilər

-bəzi hallarda yekunla toplananların cəmi arasındakı fərq rəqəmlərin yuvarlaqlaşdırılması ilə izah olunur

-bu nəşrdə əvvəlki dövrlərə dair məlumatlarla əvvəlki nəşrlərdə həmin dövrlərə aid məlumatlar arasındakı bəzi fərqlər beynəlxalq praktikaya uyğun olaraq yekun statistik hesabatlar əsasında ilkin məlumatlarda aparılmış dəqiqləşdirmələrlə izah olunur

M Ü N D Ə R İ C A T

I	MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR	5
	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında ölkənin iqtisadi və sosial inkişafının makroiqtisadi göstəriciləri	5
II	REAL SEKTOR	
	Ümumi daxili məhsul	12
	Sənaye	15
	Tikinti	36
	Kənd təsərrüfatı	42
	Nəqliyyat	48
	İnformasiya və rabitə	51
	İstehlak bazarı	52
	Əmtəə bazarı	53
	İctimai iaşə xidmətləri	58
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	59
	Qiymət indeksləri	62
	Kredit qoyuluşları	76
	Məşğulluq və işsizlik	78
III	DÖVLƏT SEKTORU	
	Dövlət büdcəsi	81
IV	XARİCİ SEKTOR	
	Xarici ticarət	85
V	İNSTITUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR	
	Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası	91
VI	SOSİAL SEKTOR	
	Əhalinin gəlirləri	112
	Əməkhaqqı	113
	Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi	114
	Demoqrafik vəziyyət	116
	Əlavələr	119
	Metodoloji izahatlar	135

**Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 3
14 aprel 2021-ci il**

2021-ci İLİN YANVAR-MART AYLARINDA ÖLKƏNİN İQTİSADİ VƏ SOSIAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADİ GÖSTƏRİCİLƏRİ

2021-ci ilin yanvar-mart aylarında ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə, təşkilat və fərdi sahibkarlar tərəfindən 18,9 milyard manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,3 faiz az **ümumi daxili məhsul** istehsal edilmişdir. Bu dövrdə iqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 7,3 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 2,1 faiz artmışdır.

Əlavə dəyərin 40,5 faizi sənaye, 10,5 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 7,6 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 5,3 faizi tikinti, 3,1 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 1,9 faizi informasiya və rabitə, 0,8 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə sahələrində, 20,1 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 10,2 faizini təşkil etmişdir. Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 1891,1 manata bərabər olmuşdur.

Sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2021-ci ilin yanvar-mart aylarında 11,0 milyard manatlıq və ya 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,6 faiz az sənaye məhsulu istehsal edilmişdir. Bu azalma neft-qaz sektorunda məhsul istehsalının 5,9 faiz azalması hesabına baş vermiş, sənayenin qeyri neft-qaz sektorunda isə məhsul istehsalı 11,9 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 63,7 faizi mədənçıxarma sektorunda, 29,3 faizi emal sektorunda, 6,2 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda, 0,8 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunmuşdur.

Mədənçıxarma sektorunda əmtəəlik neft hasilatı 5,3 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı isə 12,0 faiz artmışdır.

Emal sektorunda əczaçılıq məhsullarının istehsalı 7,3 dəfə, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı 4,8 dəfə, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 2,5 dəfə, maşın və avadanlıqların istehsalı 2,4 dəfə, ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı 2,2 dəfə, tütün məmulatlarının istehsalı 83,1 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 81,4 faiz, kağız və karton istehsalı 32,5 faiz, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 27,8 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 15,2 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı 14,1 faiz, geyim istehsalı 10,8 faiz, tikinti materiallarının istehsalı 10,0 faiz, qida məhsullarının istehsalı 6,3 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 0,6 faiz artmış, mebel istehsalı 6,3 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı 11,5 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 12,5 faiz, neft məhsullarının istehsalı 13,0 faiz, içkilərin istehsalı 13,1 faiz, poliqrafiya məhsullarının istehsalı 62,3 faiz, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 63,3 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 97,7 faiz azalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda istehsalın həcmi 1,3 faiz azalmış, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda isə 2,4 faiz artmışdır.

İstehsal edilmiş sənaye məhsulunun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 aprel 2021-ci il vəziyyətinə 647,6 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Kənd təsərrüfatında yaz-tarla işləri aparılır və 2021-ci ilin yanvar-mart aylarında 117,4 min hektar sahədə yazlıq bitkilər, o cümlədən 16,7 min hektar sahədə dənlilər və dənli paxlalı bitkilər (ondan 2,9 min hektarı dən üçün qarğıdalı), 29,2 min hektar sahədə kartof, 24,7 min hektar sahədə tərəvəz, 4,1 min hektar sahədə bostan bitkiləri, 0,5 min hektar sahədə şəkər çuğunduru, 1,0 min hektar sahədə dən üçün günəbaxan, 40,8 min

hektar sahədə çoxillik otlar və 0,4 min hektar sahədə birillik otlar əkilmişdir.

2021-ci il aprelin 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə 2660,8 min baş iribuynuzlu mal-qara, o cümlədən 1286,9 min baş inək və camış, 8279,2 min baş qoyun və keçi mövcud olmuşdur. 2020-ci il aprelin 1-nə nisbətən iribuynuzlu mal-qaranın sayı 2,5 min baş (0,1 faiz), inək və camışların sayı 2,0 min baş (0,1 faiz) artmış, qoyun və keçilərin sayı isə 106,8 min baş (1,3 faiz) azalmışdır.

2021-ci ilin yanvar-mart aylarında diri çəkiddə 130,4 min ton ət, 484,0 min ton süd, 463,7 milyon ədəd yumurta və 80,4 min ton tərəvəz istehsal olunmuşdur. 2020-ci ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə ət istehsalı 3,0 faiz, süd istehsalı 1,8 faiz, tərəvəz istehsalı 1,4 faiz artmış, yumurta istehsalı isə 4,4 faiz azalmışdır.

2020-ci ilin birinci rübü ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 2,2 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları istehsalı 2,2 faiz, bitkiçilik məhsulları istehsalı 2,5 faiz artmışdır.

2021-ci ilin yanvar-mart aylarında **əsas kapitala** 2365,2 milyon manat məbləğində, yaxud 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 19,4 faiz az vəsait yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 6,2 faiz, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi 32,2 faiz azalmışdır. İstifadə olunmuş vəsaitin 1761,8 milyon manatı və ya 74,5 faizi məhsul istehsalı sahələrinə, 398,2 milyon manatı (16,8 faizi) xidmət sahələrinə, 205,2 milyon manatı (8,7 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 1231,9 milyon manatını və ya 52,1 faizini daxili vəsaitlər təşkil etmişdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 1768,0 milyon manatı və ya 74,8 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən müəssisələr və fiziki şəxslər tərəfindən 2021-ci ilin yanvar-mart aylarında 46,7 milyon ton **yük** və 253,2 milyon **sərnişin** daşınmışdır. 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə yük daşınması 8,0 faiz, sərnişin daşınması isə 42,5 faiz azalmışdır. Yüklərin 54,2 faizi avtomobil, 34,3 faizi boru kəməri, 8,1 faizi dəmir yolu, 3,2 faizi

dəniz, 0,2 faizi isə hava nəqliyyatı ilə daşınmışdır. Sərnişinlərin 99,8 faizi avtomobil, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

İnformasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən göstərilmiş 531,2 milyon manatlıq xidmətlərin 75,1 faizi əhali sektoruna aid olmuşdur. Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2021-ci ilin yanvar-mart aylarında göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi 2,5 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 79,6 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

2021-ci ilin yanvar-mart aylarında **pərakəndə ticarət** şəbəkəsindən əhaliyə 9524,8 milyon manatlıq məhsul satılmış, xidmət subyektləri tərəfindən 1824,5 milyon manatlıq **ödənişli xidmət** göstərilmişdir. 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əmtəə dövriyyəsi 1,1 faiz, əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunan gəlir 11,4 faiz azalmış, ticarət şəbəkəsində 5177,6 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları, 4347,2 milyon manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları satılmışdır. Əmtəə dövriyyəsinin azalması qeyri-ərzaq malları üzrə pərakəndə ticarət dövriyyəsinin 4,7 faiz azalması hesabına baş vermiş, ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə dövriyyə isə 2,1 faiz artmışdır.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında ölkənin **xarici ticarət** dövriyyəsi 4515,0 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət dövriyyəsinin 2903,0 milyon dollarını və ya 64,3 faizini ölkədən ixrac olunmuş məhsulların, 1612,0 milyon dollarını (35,7 faizini) isə idxal məhsullarının dəyəri təşkil etmiş, nəticədə 1291,0 milyon dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. 2020-ci ilin yanvar-fevral ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 7,5 faiz, real ifadədə 17,1 faiz, o cümlədən idxal 28,3 faiz, ixrac isə 10,6 faiz azalmışdır.

2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2020-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən

faktiki qiymətlərlə 12,1 faiz artmış, real ifadədə isə 3,2 faiz azalaraq 331,3 milyon dollar təşkil etmişdir.

2021-ci ilin yanvar-mart aylarında **istehlak qiymətləri indeksi** 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 103,9 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə 104,8 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 103,6 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə 102,6 faiz təşkil etmişdir.

2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında müzdlü işçilərin **orta aylıq nominal əməkhaqqı** 2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2,8 faiz azalaraq 692,3 manat təşkil etmişdir.

2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2021-ci ilin yanvar-mart aylarında **əhalinin gəlirləri** nominal ifadədə 1,1 faiz azalaraq 13,5 milyard manat təşkil etmişdir.

Maliyyə Nazirliyinin operativ məlumatlarına əsasən 2021-ci ilin yanvar-mart aylarında **dövlət büdcəsinə** 5736,4 milyon manat vəsait daxil olmuş, büdcədən 5523,7 milyon manat vəsait xərclənmiş, büdcənin icrasında 212,7 milyon manatlıq profit yaranmışdır.

Mərkəzi Bankın məlumatlarına görə, 2021-ci il mart ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının **kredit portfeli** milli valyuta ekvivalentində 14619,6 milyon manat təşkil etmiş, onun 12089,0 milyon manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur. Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 6,3 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** milli valyuta ekvivalentində məbləği 2021-ci il mart ayının 1-nə 8379,9 milyon manat təşkil etmişdir.

2021-ci ilin yanvar-mart aylarında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətdə **orta məzənnəsi** 1,70 manata, 1 Avroya – 2,05 manata, 100 Türk lirəsinə – 23,19 manata, 100 Rusiya rubluna – 2,29 manata bərabər olmuşdur.

2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında **əhalinin sayı** 7994 nəfər və ya 0,1 faiz artaraq 2021-ci il mart ayının 1-i vəziyyətinə 10127127 nəfərə çatmışdır.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Göstəricinin adı	2021-ci ilin yanvar-mart ayları, faktiki	2021-ci ilin yanvar-mart ayları 2020-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	<u>Məlumat üçün</u> 2020-ci ilin yanvar-mart ayları 2019-cu ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
A	1	2	3
Ümumi daxili məhsul, milyon manat	18 921,5	98,7	101,1
o cümlədən qeyri neft-qaz ÜDM	12 062,0	102,1	103,5
Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM, manat	1 891,1	98,2	100,2
Sənaye məhsulu, milyon manat	10 996,2	96,4	100,8
o cümlədən qeyri neft-qaz sənayesi	3 280,2	111,9	123,0
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	2 365,2	80,6	106,5
o cümlədən qeyri neft-qaz sektoruna	1 009,5	67,8	90,9
ondan qeyri neft-qaz sənayesinə	202,2	98,3	88,7
Kənd təsərrüfatı məhsulu, milyon manat	994,8	102,2	103,7
o cümlədən: bitkiçilik	48,7	102,5	113,4
heyvandarlıq	946,1	102,2	103,2
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, milyon ton	46,7	92,0	99,7
Nəqliyyat sektorunda sərnəşin daşınması, milyon sərnəşin	253,2	57,5	95,6
İnformasiya və rabitə xidmətləri, milyon manat	531,2	102,5	117,9
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi, milyon manat	9 524,8	98,9	101,2
Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər, milyon manat	1 824,5	88,6	94,5
Dövlət büdcəsinin gəlirləri, milyon manat	5 736,4	73,4	143,6
Dövlət büdcəsinin xərcləri, milyon manat	5 523,7	105,1	103,9
Dövlət büdcəsinin profisiti, milyon manat	212,7	x	x
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	13 455,9	98,9	107,4
Əhalinin hər nəfərinə düşən nominal gəlirlər, manat	1 344,9	98,4	106,5

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

...ardı

A	1	2	3
Əhalinin banklardakı əmanətləri, 2021-ci il 01 mart vəziyyətinə, milyon manat	8 379,9	96,4	105,8
Kredit qoyuluşları, 2021-ci il 01 mart vəziyyətinə, milyon manat	14 619,6	93,1	121,0
o cümlədən vaxtı keçmiş kreditlər	917,5	70,7	82,4
Orta aylıq nominal əməkhaqqı, manat	692,3*	97,2**	128,4***
İstehlak qiymətlərinin indeksi	x	103,9	103,0
Əhalinin sayı, 2021-ci il 01 mart vəziyyətinə, min nəfər	10 127,1	100,5	100,8
Xarici ticarət dövriyyəsi¹⁾, mlyn. ABŞ \$			
faktiki qiymətlərlə	4 515,0*	92,5**	94,1***
müqayisəli qiymətlərlə	x	82,9**	85,5***
o cümlədən: ixrac			
faktiki qiymətlərlə	2 903,0*	93,9**	102,1***
müqayisəli qiymətlərlə	x	89,4**	99,8***
ondan qeyri-neft ixracı			
faktiki qiymətlərlə	331,3*	112,1**	105,1***
müqayisəli qiymətlərlə	x	96,8**	96,5***
idxal			
faktiki qiymətlərlə	1 612,0*	90,2**	82,9***
müqayisəli qiymətlərlə	x	71,7**	65,5***

Qeyd:

* 2021-ci ilin yanvar-fevral ayları

** 2021-ci ilin yanvar-fevral ayları 2020-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən.

*** 2020-ci ilin yanvar-fevral ayları 2019-cu ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən.

¹⁾ Hesabat dövründə gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyərinə dair məlumatlar nəzərə alınmaqla.

Ümumi Daxili Məhsul istehsalı

2021-ci ilin yanvar-mart aylarında ölkədə 18 921,5 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 1,3 faiz az ümumi daxili məhsul istehsal olunmuşdur.

İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda əlavə dəyər 7,3 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 2,1 faiz artmışdır.

ÜDM istehsalının 40,5 faizi sənaye, 10,5 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 7,6 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 5,3 faizi tikinti, 3,1 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 1,9 faizi informasiya və rabitə, 0,8 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə sahələrinin, 20,1 faizi digər sahələrin payına düşmüş, məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 10,2 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 1891,1 manata bərabər olmuşdur.

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	Yanvar-mart		2021-ci ilin yanvar-mart ayları əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
	2021	2020*)	
Ümumi Daxili Məhsul	18921,5	17928,1	98,7
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	579,0	568,4	102,2
Sənaye	7659,7	7144,1	95,4
o cümlədən:			
mədənçıxarma sənayesi	6241,7	5799,4	93,1
emal sənayesi	1114,3	1061,2	107,1
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	266,5	250,3	98,7
su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	37,2	33,2	102,4
Tikinti	1007,1	959,3	104,8
Ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri	1981,9	1921,3	98,9
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1446,2	1218,9	111,7
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	157,2	312,6	49,7
İnformasiya və rabitə	351,6	343,0	102,5
Digər sahələr	3809,4	3652,5	101,6
Məhsula və idxala xalis vergilər	1929,4	1808,0	100,5

Cədvəl 3

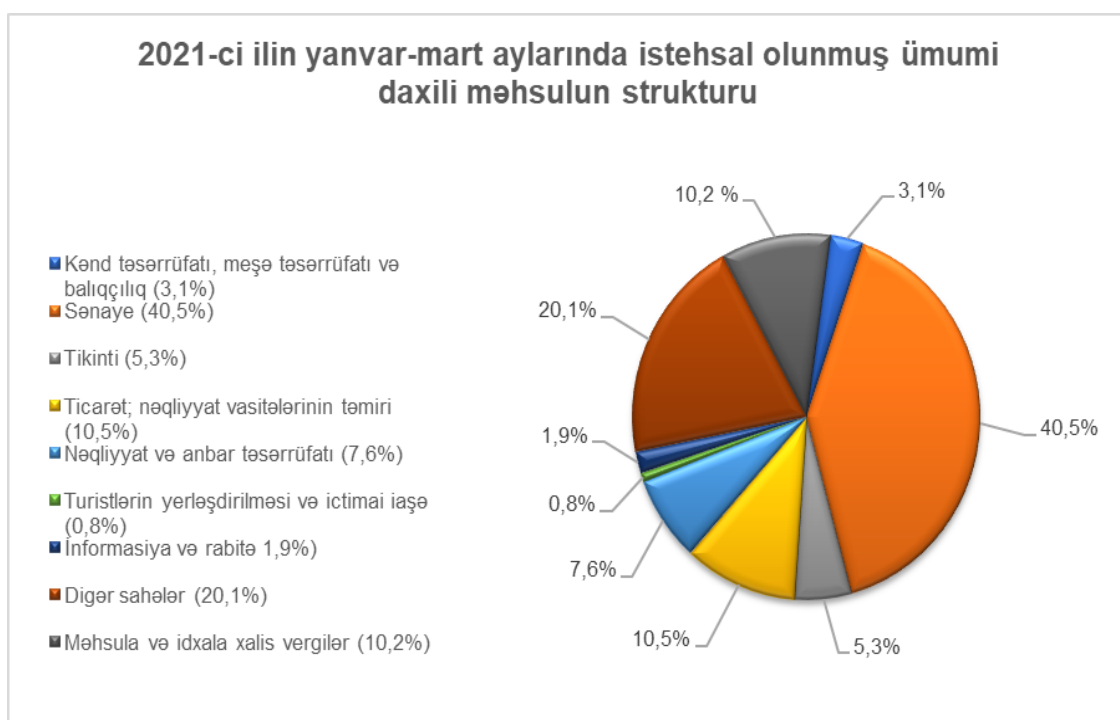
Neft-qaz və qeyri neft-qaz sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	Yanvar-mart		2021-ci ilin yanvar-mart ayları əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
	2021	2020*)	
Ümumi Daxili Məhsul	18921,5	17928,1	98,7
o cümlədən:			
neft-qaz sektoru	6859,5	6434,9	92,7
qeyri neft-qaz sektoru	12062,0	11493,2	102,1

*) 2020-ci ilin yanvar-mart aylarının göstəriciləri yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Qrafik 1

Sənaye

2021-ci ilin yanvar-mart aylarında sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 3,6 faiz azalaraq 11,0 milyard manat təşkil etmişdir. Bu azalma neft-qaz sektorunda məhsul istehsalının 5,9 faiz azalması hesabına baş vermiş, sənayenin qeyri neft-qaz sektorunda isə məhsul istehsalı 11,9 faiz artmışdır. Sənaye məhsulunun 63,7 faizi mədənçıxarma, 29,3 faizi emal, 6,2 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,8 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur.

Sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 82,4 faiz olmuşdur. Ümumi istehsalın 89,7 faizi sənaye məhsullarının istehsalı, 10,3 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

**Sənaye istehsalı indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə**

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
<u>2020-ci il</u>		
Yanvar	98,3	102,1
Fevral	91,0	100,9
Mart	103,0	100,8
Aprel	92,7	103,0
May	110,0	100,4
İyun	92,7	98,5
İyul	100,2	97,3
Avqust	99,7	96,9
Sentyabr	81,0	95,5
Oktyabr	111,0	95,5
Noyabr	107,0	95,3
Dekabr	110,0	95,0
<u>2021-ci il</u>		
Yanvar	103,1	96,6
Fevral	90,5	96,0
Mart	103,4	96,4

İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 aprel 2021-ci il vəziyyətinə 647,6 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Ehtiyatların 0,6 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikasının, 52,6 faizi Bakı, 9,7 faizi Sumqayıt, 5,7 faizi Şirvan, 5,4 faizi Gəncə şəhərlərinin, qalan hissəsi isə digər şəhər və rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında başqa müəssisələrdən alınmış və satış üçün nəzərdə tutulmuş 97,0 milyon manat məbləğində digər məhsullar da mövcud olmuşdur.

Mədənçıxarma sənayesi

Mədənçıxarma sənayesində istehsalın ümumi dəyəri 7,0 milyard manat olmaqla, əvvəlki ilin yanvar-mart aylarına nisbətən 5,5 faiz azalmışdır.

Sahənin əsas məhsulu olan əmtəlik xam neft hasilatı 8,8 milyon ton, əmtəlik təbii qaz hasilatı isə 7,8 milyard kub metr təşkil etmişdir. Əmtəlik neft hasilatı 5,3 faiz azalmış, əmtəlik qaz hasilatı isə 12,0 faiz artmışdır.

Cədvəl 5

Mədənçıxarma sənayesində istehsal olunmuş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	8816,4	94,8	412,8
ondan əmtəlik	8799,5	94,7	412,8
Təbii qaz, milyon kub metr	10563,4	105,7	-
ondan əmtəlik	7803,7	112,0	-

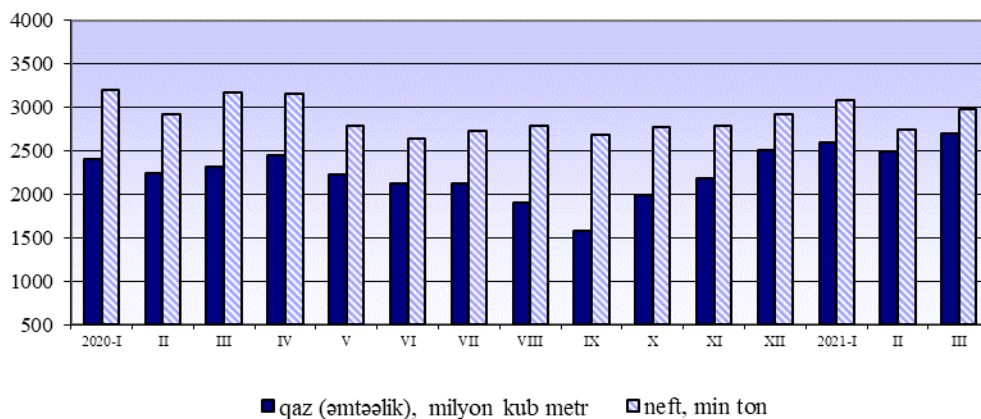
REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metal filizlərinin hasilatı			
Mis filizləri və konsentratları, ton	641,3	114,6	883,9
Qiymətli metal filizləri və konsentratları, kq	2037,7	95,1	617,0
o cümlədən :			
qızıl	829,5	87,5	349,3
gümüş	1208,2	101,2	267,7
Mədəncixarma sənayesinin digər məhsulları			
Tikinti qumu, min ton	415,8	2,7 d.	344,2
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	84,9	88,9	-
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı, min ton	763,2	257,4	8,7
Duz, min ton	19,1	111,2	-
Bentonit, min ton	71,9	176,4	181,7
ondan əmtəlik	71,2	180,7	181,7
Gips və anhidrit, min ton	29,5	56,7	33,6

Qrafik 2

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası

Emal sənayesi

Emal sənayesində yanvar-mart aylarında 3223,4 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

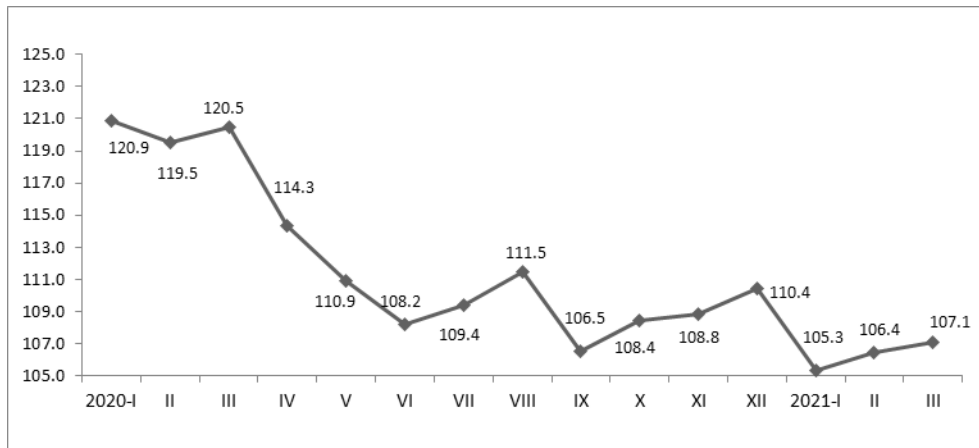
Cədvəl 6

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2020-ci il		
Yanvar	120,9	120,7
Yanvar-fevral	119,5	124,1
Yanvar-mart	120,5	126,5
Yanvar-aprel	114,3	119,3
Yanvar-may	110,9	115,8
Yanvar-iyun	108,2	112,2
Yanvar-iyul	109,4	114,9
Yanvar-avqust	111,5	116,6
Yanvar-sentyabr	106,5	113,0
Yanvar-oktyabr	108,4	114,2
Yanvar-noyabr	108,8	114,6
Yanvar-dekabr	110,4	118,0
2021-ci il		
Yanvar	105,3	118,0
Yanvar-fevral	106,4	118,3
Yanvar-mart	107,1	116,9

Qrafik 3

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 7

Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Emal sənayesi –cəmi	3223,4	107,1
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	1068,5	106,3
içki istehsalı	95,8	86,9
tütün məmulatlarının istehsalı	113,8	183,1
toxuculuq sənayesi	107,8	127,8
geyim istehsalı	28,0	110,8
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	5,3	4,8 d.
mebeldən başqa ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	15,0	2,2 d.
kağız və karton istehsalı	26,6	132,5
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	13,7	37,7
neft məhsullarının istehsalı	810,3	87,0
kimya sənayesi	274,9	87,5
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	1,5	7,3 d.
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	70,0	115,2

REAL SEKTOR

Fəaliyyət növlərinin adı	...ardı	
	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
tikinti materiallarının istehsalı	134,6	110,0
metallurgiya sənayesi	133,5	100,6
hazır metal məmulatlarının istehsalı	62,0	88,5
kompyuter, elektron və optik məhsulların istehsalı	12,9	2,5 d.
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	37,3	114,1
maşın və avadanlıqların istehsalı	47,4	2,4 d.
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	12,4	36,7
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	0,8	2,3
mebellərin istehsalı	23,6	93,7
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	16,6	165,4
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	111,1	181,4

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə bütün məmulatlarının istehsalında 83,1 faiz, qida məhsullarının istehsalında 6,3 faiz artım, içki istehsalında isə 13,1 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Bu sahələrin əsas məhsullarından qənd və şəkər tozunun istehsalı 58,1 faiz, kolbasa məmulatları 27,5 faiz, duru bitki yağları 12,9 faiz, kərə yağı istehsalı 6,3 faiz artmış, marqarin istehsalı isə 16,9 faiz azalmışdır.

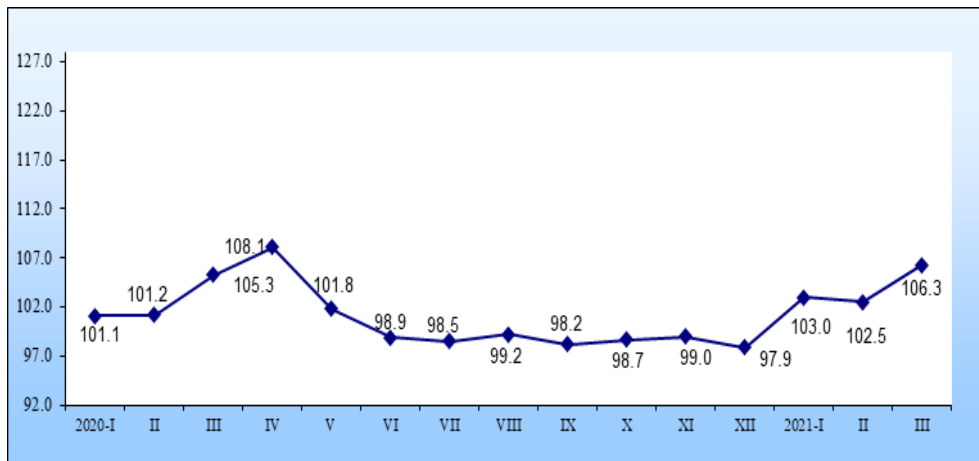
Cədvəl 8

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulatlarının istehsalı
2020-ci il			
Yanvar	101,1	140,8	101,6
Yanvar-fevral	101,2	2,1 d.	116,3
Yanvar-mart	105,3	2,1 d.	128,0
Yanvar-aprel	108,1	108,3	118,9
Yanvar-may	101,8	102,9	126,1
Yanvar-iyun	98,9	96,2	116,3
Yanvar-iyul	98,5	93,0	127,6
Yanvar-avqust	99,2	91,0	138,7
Yanvar-sentyabr	98,2	90,2	113,5
Yanvar-oktyabr	98,7	91,0	118,3
Yanvar-noyabr	99,0	89,7	127,1
Yanvar-dekabr	97,9	86,3	92,1
2021-ci il			
Yanvar	103,0	104,8	2,9 d.
Yanvar-fevral	102,5	81,4	2,1 d.
Yanvar-mart	106,3	86,9	183,1

Qrafik 4

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsulları			
Kolbasa məmulatları, ton	6266,0	127,5	12,6
Qaymaq və xama, ton	2161,7	108,3	-
Pendir və kəsmik, ton	13311,7	101,0	61,7
Kərə yağı, ton	6431,0	106,3	69,5
Cem və marmeladlar, ton	21978,9	116,9	3384,9
Duru bitki yağları, ton	15115,5	112,9	381,3
Marqarin, ton	12546,8	83,1	623,2
İnsanın qidalanması üçün yararlı olan duz, min ton	18,6	110,7	2,3
Qənd və şəkər tozu, min ton	61,2	158,1	6,6
İçki məhsulları			
Araq, min dkl	411,6	52,4	234,1
Brendi (konyak), min dkl	4,2	55,3	16,9
Üzüm şərabı, min dkl	83,3	127,2	986,0
Pivə, min dkl	988,7	128,4	278,6
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	5154,0	115,9	636,2
Tütün məmulatları			
Fermentləşdirilmiş tütün, ton	215,5	20,5	1276,1
Papiros və siqaretlər, milyon ədəd	3200,7	229,8	416,2

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində 141,1 milyon manat dəyərində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalında 4,8 dəfə, toxuculuq sənayesində 27,8 faiz, geyim istehsalında isə 10,8 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

**Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən
məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində
indekslərin dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
<u>2020-ci il</u>			
Yanvar	98,6	170,1	40,3
Yanvar-fevral	125,0	179,6	59,7
Yanvar-mart	110,5	110,0	39,3
Yanvar-aprel	101,2	103,6	45,9
Yanvar-may	101,6	113,0	62,8
Yanvar-iyun	99,5	106,8	63,1
Yanvar-iyul	100,4	115,8	86,8
Yanvar-avqust	104,7	132,0	93,7
Yanvar-sentyabr	105,1	129,2	94,7
Yanvar-oktyabr	106,1	133,7	107,9
Yanvar-noyabr	109,6	141,5	120,0
Yanvar-dekabr	107,4	132,7	104,7
<u>2021-ci il</u>			
Yanvar	110,9	89,7	3,9 d.
Yanvar-fevral	126,5	96,0	7,2 d.
Yanvar-mart	127,8	110,8	4,8 d.

**Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların,
ayaqqabıların istehsalı sahələrində istehsal edilmiş
əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2021- ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq məhsulları			
Pambıq lifi, ton	31285,3	115,1	16967,5
Hazır pambıq parçalar, min kv.m	9207,5	120,0	1852,8
Pambıq iplik, ton	5987,1	141,3	1825,9
ondan əmtəlik	5560,3	137,5	1825,9
Pambıq yataq ağları, min ədəd	129,3	215,5 d.	37,1
Geyim istehsalı			
Üst geyim, min ədəd	129,2	3,0 d.	3,7
Alt geyim, min ədəd	180,1	3,2 d.	6,9
Corab məmulatları, min cüt	497,7	81,9	38,5
Kişi və ya oğlanlar üçün pambıqdan və ya kimyəvi liflərdən hazırlanan istehsalat və peşə komplektləri, min ədəd	56,0	58,0	1,9
Qadın və ya qızlar üçün kostyum və komplektlər, ədəd	1071	9,5 d.	-
Dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabılar			
Dəri, min kv,m	18,5	8,4 d.	140,0
Aşılانmış xəz dərilər, min kv.m	18,5	46,3 d.	0,5
Ayaqqabı, min cüt	221,7	164,2	183,5

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 810,3 milyon manat olmaqla, əvvəlki ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə 13,0 faiz azalmışdır. Neft məhsullarından sürtkü yağlarının istehsalı 2,3 dəfə, neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzinin istehsalı 64,9 faiz, neft koksunun istehsalı 9,3 faiz artmış, dizel yanacağının istehsalı 1,7 faiz, neft bitumunun istehsalı 17,8 faiz, avtomobil benzininin istehsalı 28,0

faiz, ağ neftin istehsalı 29,4 faiz, yanacaq mazutunun istehsalı 67,8 faiz azalmışdır.

Cədvəl 12

**Neft məhsullarının istehsalı sahəsində
istehsal edilmiş əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Avtomobil benzini, min ton	247,4	72,0	36,1
Neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin, min ton	108,0	164,9	2,0
Ağ neft, min ton	103,5	70,6	40,9
Dizel yanacağı, min ton	550,5	98,3	106,0
Yanacaq mazutu, min ton	8,9	32,2	10,4
Sürtkü yağları, min ton	15,3	2,3 d.	6,3
Neft bitumu, min ton	44,9	82,2	17,5
Neft koksu, min ton	64,9	109,3	3,4

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində 346,4 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə məhsul buraxılışı əczaçılıq məhsullarının istehsalında 7,3 dəfə, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalında 15,2 faiz artmış, kimya sənayesində isə 12,5 faiz azalmışdır.

Əsas kimya məhsullarından lak-boya məmulatlarının istehsalı 2,2 dəfə, rezin və plastik kütlə məmulatlarından plastik borular, borucuqlar və şlanqlar üçün fitinqlərin istehsalı isə 9,1 dəfə artmışdır.

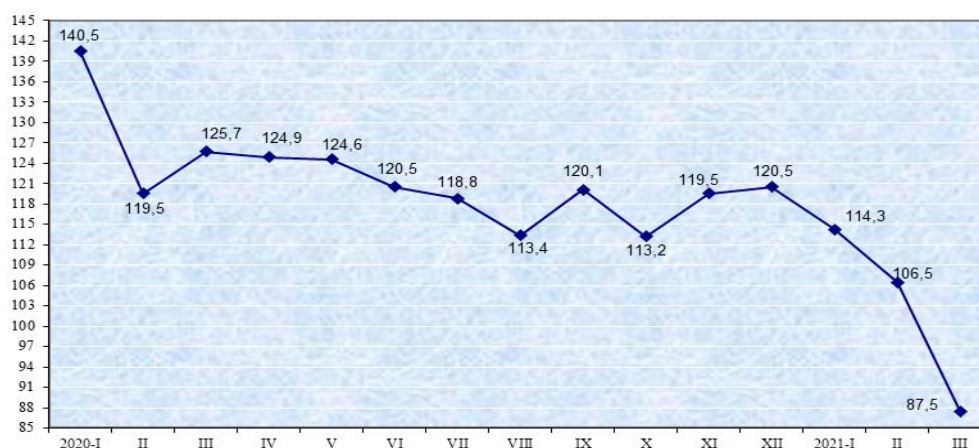

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
2020-ci il			
Yanvar	140,5	160,0	103,5
Yanvar-fevral	119,5	104,2	103,6
Yanvar-mart	125,7	136,7	125,0
Yanvar-aprel	124,9	160,7	120,0
Yanvar-may	124,6	3,1 d.	113,6
Yanvar-iyun	120,5	4,6 d.	104,1
Yanvar-iyul	118,8	7,8 d.	119,0
Yanvar-avqust	113,4	9,5 d.	123,3
Yanvar-sentyabr	120,1	8,2 d.	116,4
Yanvar-oktyabr	113,2	8,8 d.	119,1
Yanvar-noyabr	119,5	9,4 d.	121,7
Yanvar-dekabr	120,5	10,7 d.	113,5
2021-ci il			
Yanvar	114,3	1040,4	197,0
Yanvar-fevral	106,5	9,6 d.	145,3
Yanvar-mart	87,5	7,3 d.	115,2

Qrafik 5

Kimya sənayesi məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi məhsulları			
Azot, min kub m	5382,5	95,4	44,0
ondan əmtəlik	72,5	39,5	44,0
Yod, ton	39,3	90,1	8,1
Oksigen, min kub m	2413,2	4,4 d.	3,5
ondan əmtəlik	2403,8	4,5 d.	3,5
Propilen, min ton	32,7	94,0	2,8
ondan əmtəlik	30,5	87,9	2,8
Polietilen, min ton	42,1	99,8	9,0
Etilen, min ton	42,3	99,8	-
Metanol (metil spirti), min ton	0,1	0,1	1,6
Lak-boya məmulatları, ton	5439,1	2,2 d.	218,7
Sair üzvi kompozisiya həllediciləri və durulaşdırıcıları, ton	9610,2	148,3	1,9
Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı			
Bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	1200,9	58,8	2365,9
Bərk polipropilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	970,5	95,1	84,6
Məsaməli polistirol lövhələr və zolaqlar, ton	473,1	60,7	67,7
Butullar, butulkalar və tutumu 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatlar, min ədəd	3001,0	5,5 d.	3970,2
Plastik borular, borucuqlar və şlanqlar üçün fittinglər, ton	1896,4	9,1 d.	107,3
Əczaçılıq məhsullarının istehsalı			
Tərkibində digər antibiotiklər olan, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan dərmanlar, min manat	0,9	7,2	15,3

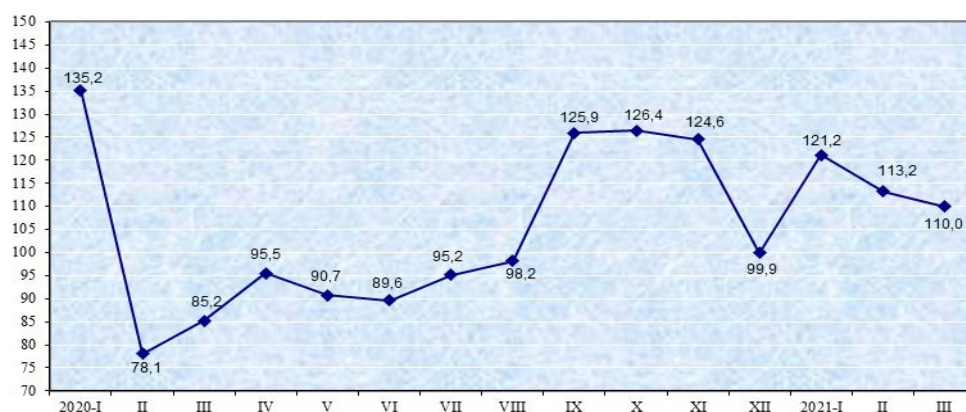
...ardı

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar- mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Tərkibində qarışıq və ya xalis məhsullar olan, digər qruplara daxil edilməyən, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan sair dərmanlar, min manat	294,1	150,2	354,2
Tibbi maska, milyon ədəd	7,2	-	2,9

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 134,6 milyon manat olmaqla, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 10,0 faiz artmışdır. Sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpiclərinin istehsalı 50,4 faiz, hörmə üçün hazır beton qarışığının istehsalı 43,5 faiz, emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatların istehsalı 34,4 faiz, betondan yığma tikinti konstruksiyalarının istehsalı 26,7 faiz, tikinti əhənginin istehsalı 21,9 faiz, tikinti gipsinin istehsalı 10,3 faiz, tikinti kərpicinin istehsalı 2,7 faiz artmış, sementin istehsalı 8,0 faiz, asfaltın istehsalı isə 83,7 faiz azalmışdır.

Qrafik 6

Tikinti materiallarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

**Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində
istehsal edilmiş əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sement, min ton	629,0	92,0	85,7
Tikinti gipsi, min ton	4,3	110,3	2,2
ondan əmtəəlik	4,3	110,3	2,2
Tikinti əhəngi, min ton	8,9	121,9	4,6
Sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpicləri, min ton	20,3	150,4	27,1
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub metr	11,4	126,7	4,9
Asfalt, min ton	6,5	16,3	-
Tikinti kərpic, min kub metr	104,2	102,7	11,9
Hörmə üçün hazır beton qarışığı, min ton	452,3	143,5	-
Emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatlar, ton	3800,4	134,4	-

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində yanvar-mart aylarında 195,5 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, metallurgiya sənayesində 0,6 faiz artım, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində isə 11,5 faiz azalma müşahidə olunmuşdur. Yanvar-mart aylarında sahə üzrə 6909,2 ton qara metallardan sair konstruksiyalar istehsal edilmişdir.

Cədvəl 16

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
2020-ci il		
Yanvar	138,8	163,9
Yanvar-fevral	139,6	156,5
Yanvar-mart	2,1 d.	102,7
Yanvar-aprel	2,3 d.	104,4
Yanvar-may	2,2 d.	107,4
Yanvar-iyun	2,2 d.	86,9
Yanvar-iyul	2,1 d.	99,5
Yanvar-avqust	2,3 d.	96,2
Yanvar-sentyabr	174,9	97,9
Yanvar-oktyabr	178,6	101,2
Yanvar-noyabr	186,6	104,2
Yanvar-dekabr	111,9	107,3
2021-ci il		
Yanvar	108,1	75,1
Yanvar-fevral	93,9	79,8
Yanvar-mart	100,6	88,5

Cədvəl 17

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar- mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi məhsulları			
Polad tökmə, min ton	58,9	96,1	5,7
Armatur, min ton	52,7	84,9	10,4
Polad borular, min ton	8,0	145,5	0,9
Emal edilməmiş alüminium ərintiləri, ilkin şəkildə, min ton	3,9	53,4	2,9
Alüminium çubuqlar, millər və profillər, ton	495,1	66,6	59,1

		...ardı
Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar- mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
		01.04.2021- ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Həzır metal məmulatlarının istehsalı		
Qara metallardan yığma tikinti konstruksiyaları, min manat	5438,6	73,7
Qara metallardan sair konstruksiyalar, ton	6909,2	96,9
Misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamarlı məftil, tros və kabellər, ton	955,0	55,3
		-

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində 50,2 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, əvvəlki ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 2,5 dəfə, elektrik avadanlıqlarının istehsalı isə 14,1 faiz artmışdır. Dövr ərzində əvvəlki ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə stolüstü kompüterlərin istehsalı 29,4 dəfə, mayelərin məsrəfi və ya səviyyəsinin ölçülməsi, yoxlanması üçün cihazların istehsalı 2,0 dəfə, 1000 V-dək gərginlik üçün hesablanmış elektrik cərəyanı naqillərinin istehsalı isə 52,1 faiz artmışdır.

Cədvəl 18

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
2020-ci il		
Yanvar	2,2 d.	66,7
Yanvar-fevral	5,7 d.	127,1
Yanvar-mart	3,9 d.	118,3
Yanvar-aprel	2,6 d.	120,6
Yanvar-may	194,6	126,5
Yanvar-iyun	166,6	103,8
Yanvar-iyul	142,8	105,1

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
Yanvar-avqust	136,8	103,4
Yanvar-sentyabr	139,7	90,4
Yanvar-oktyabr	150,1	97,6
Yanvar-noyabr	151,2	117,2
Yanvar-dekabr	134,5	9,6 d.
2021-ci il		
Yanvar	46,6	196,3
Yanvar-fevral	3,0 d.	106,2
Yanvar-mart	2,5 d.	114,1

Cədvəl 19

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Mayelərin məsrəfi və ya səviyyəsinin ölçülməsi, yoxlanması üçün cihazlar, ədəd	58857	2,0 d.	-
Avtomatik tənzimləmə və idarəetmə üçün cihaz və aparatlar, ədəd	421	2,1	-
Qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verilişləri aparatları, ədəd	7000	145,8	477
1000 V-dək gərginlik üçün hesablanmış elektrik cərəyanı naqilləri, ton	1666,1	152,1	487,9
1 kV-dan çox gərginlik üçün elektrik cərəyanı naqilləri, ton	198,5	68,3	-
Məişət soyuducuları, ədəd	147	133,6	147

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində 60,6 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə maşın və avadanlıqların istehsalı isə 2,4 dəfə artmışdır. Yanvar-mart aylarında 408 ədəd və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 264 ədəd az minik avtomobili istehsal olunmuşdur.

Cədvəl 20

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
<u>2020-ci il</u>			
Yanvar	56,0	172,8	189,8
Yanvar-fevral	80,9	7,0 d.	2,5 d.
Yanvar-mart	84,0	7,3 d.	166,7
Yanvar-aprel	76,2	4,7 d.	135,1
Yanvar-may	91,8	2,3 d.	137,6
Yanvar-iyun	116,2	196,1	157,2
Yanvar-iyul	164,9	192,5	157,7
Yanvar-avqust	150,4	196,4	163,0
Yanvar-sentyabr	128,9	172,2	159,4
Yanvar-oktyabr	141,4	164,1	150,3
Yanvar-noyabr	108,0	141,2	147,5
Yanvar-dekabr	94,9	135,7	147,0
<u>2021-ci il</u>			
Yanvar	123,5	98,1	33,3
Yanvar-fevral	2,0 d.	25,7	4,3
Yanvar-mart	2,4 d.	36,7	2,3

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobillərin istehsalı sahələrində istehsal edilmiş
əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Fəvvarə armaturu, ton	42,4	2,8 d.	3,8
Ştanqlı quyu nasosları, ədəd	1184	58,6	1740
Mancanaq dəzgahları, ədəd	109	76,8	23
Traktorlar, ədəd	90	105,9	89
Minik avtomobilləri, ədəd	408	60,7	267

**Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı
bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların
təmizlənməsi və emalı sektorları**

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda dövr ərzində 683,5 milyon manat dəyərində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,3 faizlik azalma müşahidə olunmuşdur.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal edilmiş məhsulların həcmi 83,5 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 22

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	683,5	98,7
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	83,5	102,4

Cədvəl 23

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı			
Elektrik enerjisi, milyon kVt-saat	6497,3	99,9	-
ondan əmtəəlik	6294,8	99,9	-
su elektrik stansiyalarının istehsalı	227,7	105,3	-
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	6037,1	99,8	-
küləklə işləyən elektrik stansiyaların istehsalı	21,3	88,0	-
günəş enerjisi ilə işləyən elektrik stansiyaların istehsalı	8,7	100,0	-
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı			
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, milyon kub metr	121,1	101,0	-

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2021-ci ilin yanvar-mart aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 2365,2 milyon manat və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 19,4 faiz az vəsait yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 6,2 faiz, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi 32,2 faiz azalmışdır. Ümumi sərmayənin 1761,8 milyon manatı və ya 74,5 faizi məhsul istehsalı sahələrinin, 398,2 milyon manatı (16,8 faizi) xidmət sahələrinin, 205,2 milyon manatı (8,7 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinin payına düşmüşdür.

Ümumi sərmayənin 26,0 faizi dövlət, 74,0 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarları tərəfindən qoyulmuşdur. Sərmayə qoyuluşunun 74,8 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin dəyəri ümumi sərmayənin 52,1 faizini təşkil etmişdir.

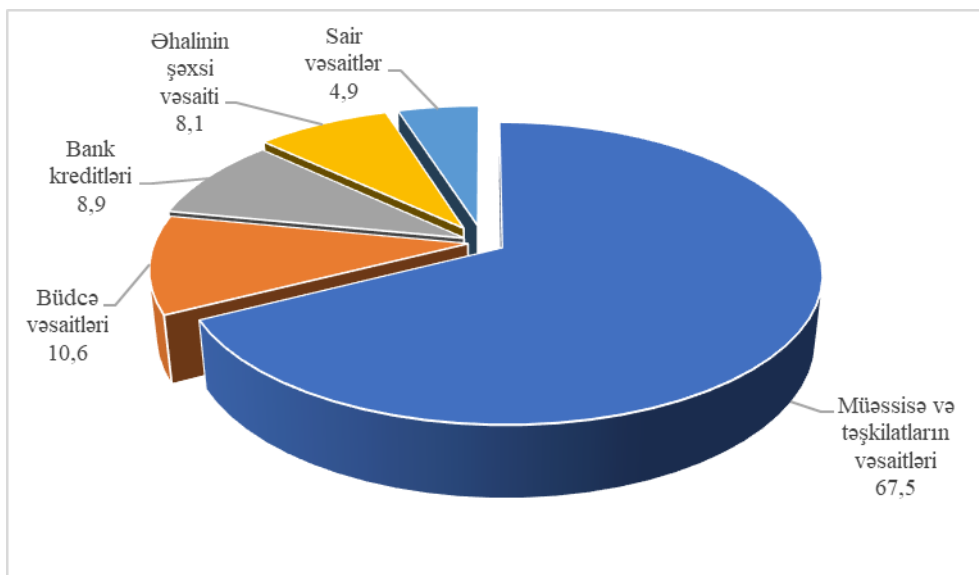
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitdə müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 1597,0 milyon manat, büdcə vəsaitləri 251,0 milyon manat, bank kreditləri 210,4 milyon manat, əhalinin şəxsi vəsaitləri 191,3 milyon manat, sair vəsaitlər 115,5 milyon manat təşkil etmişdir.

**Maliyyə mənbələri üzrə
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	2365,2	80,6	100,0
o cümlədən:			
Müəssisə və təşkilatların vəsaitləri	1597,0	81,3	67,5
Bank kreditləri	210,4	160,4	8,9
Büdcə vəsaitləri	251,0	48,3	10,6
Büdcədən kənar dövlət fondlarının vəsaitləri	-	-	-
Əhəlinin şəxsi vəsaiti	191,3	101,1	8,1
Sair vəsaitlər	115,5	146,7	4,9

Qrafik 7

**Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə
mənbələri üzrə strukturu, faizlə**

2021-ci ilin yanvar-mart aylarında əsas kapitala yönəldilmiş ümumi vəsaitin 65,9 faizi sənaye, 15,9 faizi tikinti, 8,2 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 4,5 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, hər birində 1,4 faiz olmaqla kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 1,3 faizi informasiya və rabitə, hər birində 0,4 faiz olmaqla maliyyə və sığorta fəaliyyəti, təhsil, hər birində 0,2 faiz olmaqla inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi sahələrinə sərf edilmişdir.

Cədvəl 25

**İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlərin dəyəri**

İqtisadiyyatın sahələri	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	2365,2	80,6	100,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	34,2	75,4	1,4
Sənaye	1558,0	94,4	65,9
o cümlədən:			
Mədənçıxarma sənayesi	1242,0	90,9	52,5
Emal sənayesi	257,2	152,2	10,9
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	53,6	80,8	2,3
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	5,2	10,5	0,2
Tikinti	374,9	60,7	15,9
ondan mənzil tikintisi	205,2	70,9	8,7
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	32,5	2,2 d.	1,4
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	194,8	61,4	8,2
o cümlədən:			
nəqliyyat	194,8	61,5	8,2
poçt və kuryer fəaliyyəti	0,0	3,5	0,0

REAL SEKTOR

İqtisadiyyatın sahələri	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	...ardı
			Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	0,1	0,3	0,0
İnformasiya və rabitə	30,0	101,4	1,3
ondan rabitə	29,4	100,4	1,2
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	8,2	3,5 d.	0,4
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	0,4	53,6	0,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	107,5	82,5	4,5
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	5,4	39,3	0,2
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4,5	10,6	0,2
Təhsil	9,4	53,2	0,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	4,6	39,9	0,2
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	0,4	7,2	0,0
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	0,3	6,8	0,0

2021-ci ilin yanvar-mart aylarında neft-qaz sektoruna 1355,7 milyon manatlıq vəsait yönəldilmişdir. Qeyri neft-qaz sektorunun inkişafına sərf edilmiş 1009,5 milyon manatlıq vəsaitin 202,2 milyon manatı (ümumi sərmayənin 8,5 faizi) qeyri neft-qaz sənayesi sektorunda istifadə edilmişdir.

**Neft-qaz və qeyri neft-qaz sektoru üzrə
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

2021-ci il	Neft-qaz sektoru		Qeyri neft-qaz sektoru	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	404,1	55,8	319,9	44,2
Fevral	408,9	66,6	205,5	33,4
Mart	542,7	52,9	484,1	47,1

2021-ci ilin yanvar-mart aylarında Bakı şəhərində 4 saylı DOST Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun inzibati bina kompleksi, “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin yeni inzibati binası, “Suraxanı” tanker-muzeyi, Sumqayıt şəhərində Vərəqə şüşə istehsalı zavodu, Abşeron rayonunda Abşeron Rayon Mərkəzi Xəstəxanasının binası və s. mühüm əhəmiyyətli obyektlər istifadəyə verilmişdir.

Xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən əsas kapitala 1133,3 milyon manat vəsait yönəldilmişdir.

**Daxili və xarici mənbələrdən
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

2021-ci il	Daxili mənbələr üzrə		Xarici mənbələr üzrə	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	377,5	52,1	346,5	47,9
Fevral	300,9	49,0	313,5	51,0
Mart	553,5	53,9	473,3	46,1

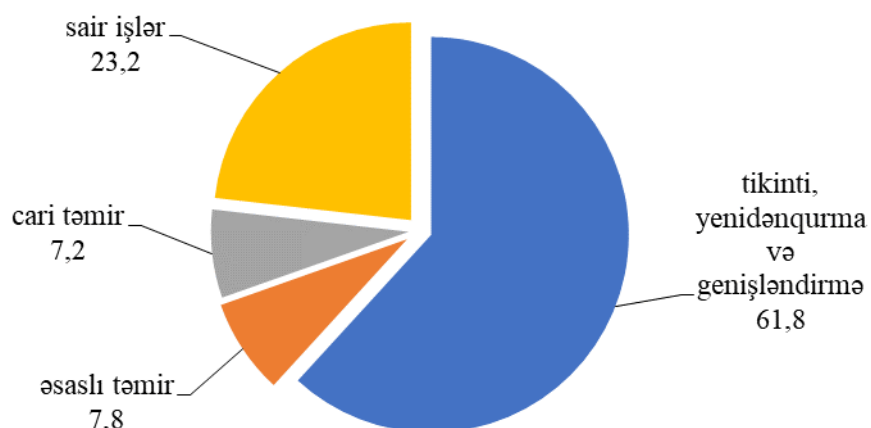
Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin 1011,7 milyon manatı (89,3 faizi) Birləşmiş Krallıq, ABŞ, Türkiyə, Yaponiya, Virgin adaları, Norveç, Fransa və Malayziya sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

2021-ci ilin yanvar-mart aylarında tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin 61,8 faizini tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 7,8 faizini əsaslı təmir, 7,2 faizini cari təmir, 23,2 faizini isə sair tikinti işləri təşkil etmişdir.

Ümumi inşaat işlərinin 87,8 faizini qeyri-dövlət tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 8

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)

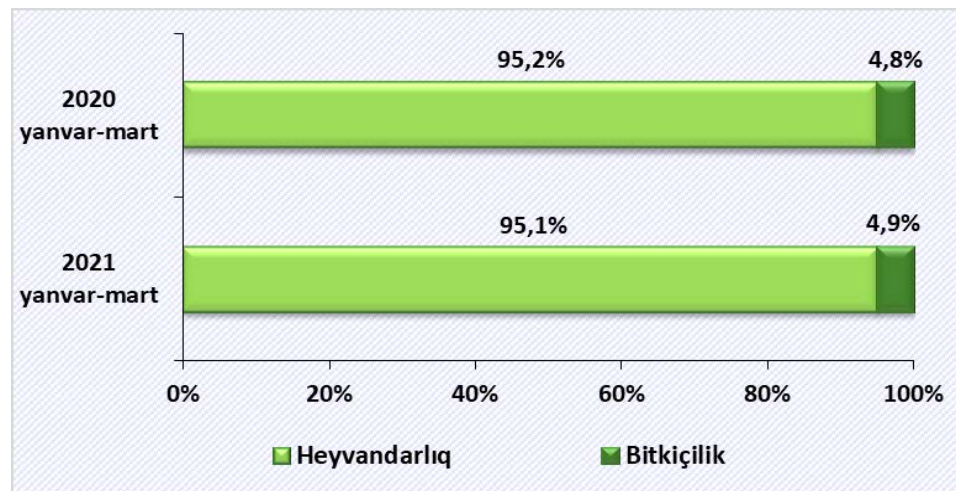

Kənd təsərrüfatı

2021-ci ilin yanvar-mart ayları üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 994,8 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 946,1 milyon manatı heyvandarlıq, 48,7 milyon manatı isə bitkiçilik məhsullarının payına düşür.

Qrafik 9

Kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun strukturu

REAL SEKTOR

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının istehsalı 2,2 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları üzrə 2,2 faiz, bitkiçilik məhsulları üzrə 2,5 faiz artmışdır.

Cədvəl 28

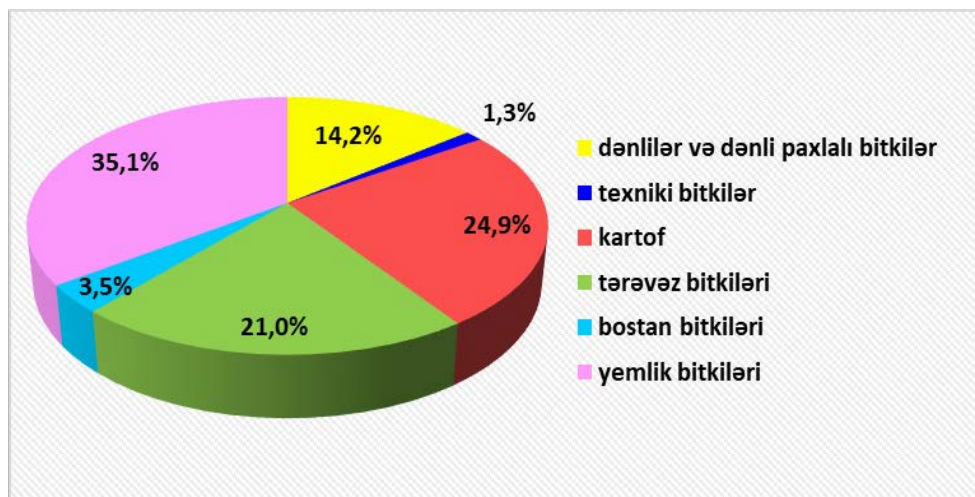
Kənd təsərrüfatı üzrə istehsal indeksinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Cəmi	o cümlədən	
		heyvandarlıq məhsulları	bitkiçilik məhsulları
<u>2020-ci il</u>			
Yanvar	103,6	103,2	112,5
Yanvar-fevral	103,6	103,2	112,7
Yanvar-mart	103,7	103,2	113,4
Yanvar-aprel	103,8	103,2	113,5
Yanvar-may	103,6	103,2	105,3
Yanvar-iyun	102,2	103,2	101,1
Yanvar-iyul	102,0	103,2	100,7
Yanvar-avqust	101,9	103,2	100,6
Yanvar-sentyabr	101,5	103,1	100,1
Yanvar-oktyabr	101,6	103,0	100,2
Yanvar-noyabr	102,0	102,9	101,0
Yanvar-dekabr	102,0	103,1	100,8
<u>2021-ci il</u>			
Yanvar	102,3	102,1	106,8
Yanvar-fevral	102,3	102,1	106,2
Yanvar-mart	102,2	102,2	102,5

Bitkiçilik. Ölkədə yaz-tarla işləri aparılır və 2021-ci ilin yanvar-mart aylarında 117,4 min hektar sahədə və ya 2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 1,3 faiz çox yazlıq bitkilərin səpini aparılmışdır. Bu dövrdə 16,7 min hektar sahədə dənli və dənli paxlalı bitkilər (ondan 2,9 min hektarı dən üçün qarğıdalı), 29,2 min hektar sahədə kartof, 24,7 min hektar sahədə tərəvəz, 4,1 min hektar sahədə bostan bitkiləri, 0,5 min hektar sahədə şəkər çuğunduru, 1,0 min hektar sahədə dən üçün günəbaxan, 40,8 min hektar sahədə çoxillik otlar və 0,4 min hektar sahədə birillik otlar əkilmişdir.

Qrafik 10

Yazlıq bitkilərin əkin sahəsinin quruluşu

Cədvəl 29

Yazlıq bitkilərin əkini

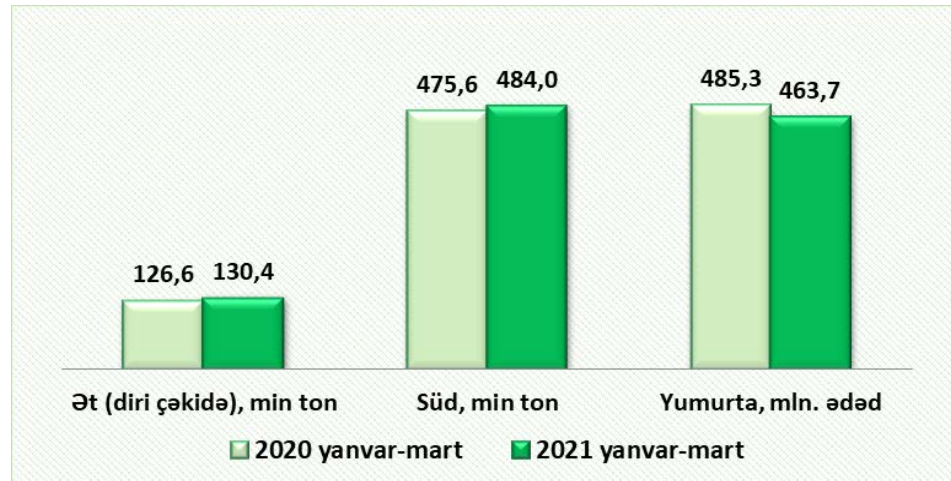
	Yanvar-mart		hektar
	2021	2020	2021-ci il 2020-ci ilə nisbətən %-lə
Yaz əkininin əvvəlindən əkilmişdir	117 431,5	115 903,4	101,3
Dənlilər və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız)	13 511,3	10 686,7	126,4
onlardan:			
buğda	1 291,7	108,8	11,9 dəfə
vələmir	5 754,6	5 000,4	115,1
Qarğıdalı	3 158,6	3 839,9	82,3
o cümlədən dən üçün	2 929,6	3 646,6	80,3
Dən üçün günəbaxan	1 006,7	1 178,7	85,4
Şəkər çuğunduru (emal üçün)	529,8	1 837,0	28,8
Kartof	29 198,3	31 933,0	91,4
Tərəvəz	24 676,4	24 208,5	101,9
Bostan bitkiləri	4 100,5	4 185,9	98,0
Birillik otlar	415,2	235,5	176,3
Çoxillik otlar	40 820,2	37 776,1	108,1
Sair yazlıq bitkilər	14,5	22,1	65,6

Təsərrüfatlarda yanvar-mart aylarında 80,4 min ton və yaxud keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,4 faiz çox tərəvəz məhsulları istehsal edilmişdir.

Heyvandarlıq. 2021-ci ilin yanvar-mart aylarında quş əti də daxil olmaqla diri çəkiddə 130,4 min ton ət, 484,0 min ton süd, 463,7 milyon ədəd yumurta istehsal edilmiş, 2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən ət istehsalı 3,0 faiz, süd istehsalı 1,8 faiz artmış, yumurta istehsalı isə 4,4 faiz azalmışdır.

Qrafik 11

Əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehsalı

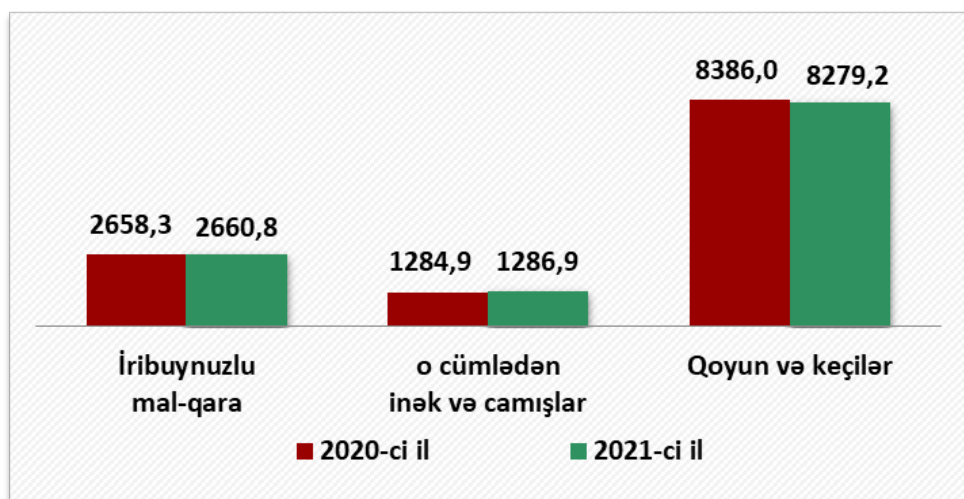

2021-ci il aprelin 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə 8279,2 min baş qoyun və keçi, 2660,8 min baş ıribuynuzlu mal-qara, o cümlədən 1286,9 min baş inək və camış və 6135 baş donuz mövcud olmuşdur. İribuynuzlu mal-qaranın 48,4 faizini inək və camışlar təşkil edir.

Cari ilin yanvar-mart aylarında quşçuluq fabriklərində diri çəkiddə 18,9 min ton (keçən il 19,1 min ton) quş əti və 183,6 milyon ədəd (keçən il 214,8 milyon ədəd) yumurta istehsal olunmuşdur. Ümumilikdə fabriklər üzrə cəmi quşların sayı 11307,6 min baş olmuş, hər yumurtlayan toyuqdan orta hesabla 54 ədəd yumurta alınmışdır.

Qrafik 12

**Mal-qaranın sayı,
aprelin 1-i vəziyyətinə, min baş**

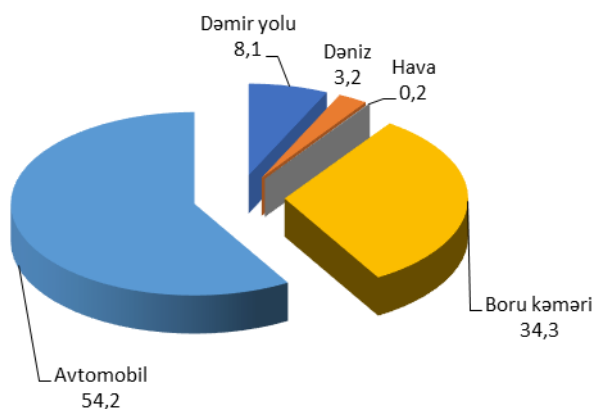
Nəqliyyat

2021-ci ilin yanvar-mart ayları ərzində yük və sərnişin daşımaları əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 8,0 faiz və 42,5 faiz azalmışdır.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 46,7 milyon ton yük daşınmışdır. Yüklərin 3,2 faizi dəniz, 8,1 faizi dəmir yolu, 0,2 faizi hava, 54,2 faizi avtomobil nəqliyyatı, 34,3 faizi isə boru kəməri ilə daşınmışdır.

Qrafik 13

Yük daşınmasının nəqliyyat növləri üzrə strukturu, faizlə

Qeyri-dövlət sektoruna məxsus nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin həcmi 10,5 faiz azalmış, daşınmış yüklərin ümumi həcmində bu sektorun xüsusi çəkisi 76,1 faiz təşkil etmişdir.

2021-ci ilin yanvar-mart aylarında nəqliyyatçılar 253,2 milyon sərnişinə xidmət göstərmişlər. Sərnişinlərin 99,8 faizi avtomobil nəqliyyatı, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə 2021-ci ilin yanvar-mart aylarında 3,8 milyon ton yük, 476,2 min sərnişin daşınmış, 2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə yük daşınmasında 7,2 faiz artım, sərnişin daşınmasında isə 56,0 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Orta hesabla sutkada 389 vaqon yüklənmiş, 346 vaqon isə boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 18,8 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 3,2 min ton, Cənub istiqaməti üzrə isə 1,0 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatı ilə 2021-ci ilin yanvar-mart aylarında daşınmış yüklərin həcmi 1483,0 min ton təşkil etmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,1 faiz azalmışdır. Yüklərin 43,1 faizini neft yükləri təşkil etmişdir.

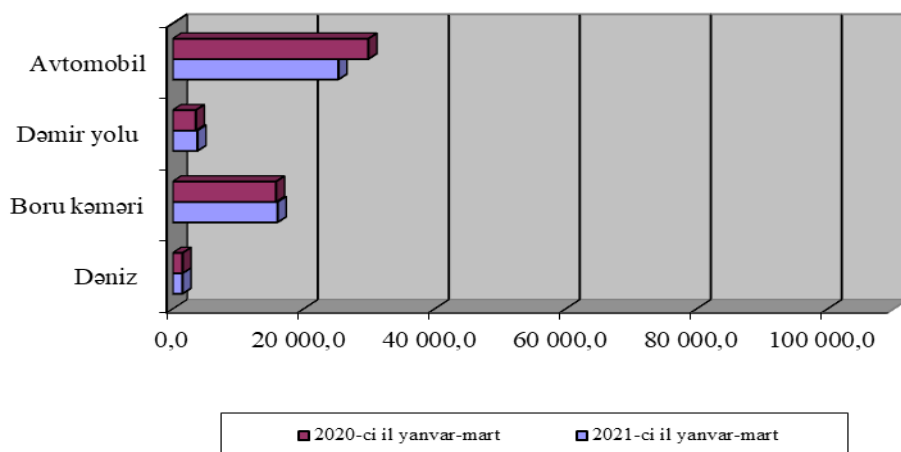
Dəniz limanları tərəfindən 2328,2 min ton həcmində yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmiş və yüklərin 2245,0 min tonunu və ya 96,4 faizini tranzit yüklər təşkil etmişdir.

2021-ci il aprel ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda qalan yüklərin həcmi 59,0 min ton olmuşdur.

Dövr ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnişinlərin sayı 2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 34,7 faiz azalaraq 3,2 min nəfər olmuşdur.

Qrafik 14

Nəqliyyat sektorunda daşınmış yüklərin həcmi, min ton

Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcmində xüsusi çəkisi ən böyük olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 25,3 milyon ton yük, 252,6 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 15,3 faiz və 34,9 faiz azalma qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 92,6 faizi avtobus, 7,4 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişdir. Yük dövriyyəsi 28,1 faiz, sərnişin dövriyyəsi isə 32,1 faiz azalmışdır.

Hava nəqliyyatı ilə 122,3 min və ya 72,0 faiz az sərnişin daşınmış, daşımaların 99,0 faizi dövlət, 1,0 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yükdaşıma 55,6 faiz artaraq 108,3 min ton olmuşdur.

Magistral neft kəmərləri ilə 8950,7 min ton neft nəql edilmişdir. Nəqletmənin 76,8 faizi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin yanvar-mart ayları ərzində bu kəmər vasitəsilə 6877,5 min ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində BTC kəməri ilə 858,3 min ton tranzit nefti də nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 9811,0 milyon kub-metr qaz nəql edilmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 12,8 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Qazın nəqlinin 46,3 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 4539,8 milyon kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında **Avropa-Qafqaz-Asiya** nəqliyyat dəhlizinin Azərbaycan hissəsində daşınmış yüklərin həcmi 6636,6 min ton, yük dövriyyəsi isə 1562,9 milyon ton-km olmuşdur. Yüklərin 3707,4 min tonu və ya 55,9 faizi avtomobil nəqliyyatı, 2215,2 min tonu və ya 33,4 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 714,0 min tonu və ya 10,7 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Dəhliz vasitəsilə daşınmış yüklərin 22,8 faizini və ya 1510,0 min tonunu tranzit yüklər təşkil etmişdir.

İnformasiya və rabitə

Bu sahədə fəaliyyət göstərən müəssisələr tərəfindən 2021-ci ilin yanvar-mart aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə göstərilmiş xidmətlərin dəyəri real ifadədə 2,5 faiz artaraq 531,2 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 75,1 faizi əhali tərəfindən istehlak olunmuşdur.

Xidmətlərdən əldə edilən gəlirin 41,2 faizi və ya 219,0 milyon manatı mobil telefon rabitəsi sahəsində formalaşmışdır.

İstehlak bazarı

2021-ci ilin yanvar-mart aylarında istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədilə satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 11,5 milyard manat olmaqla 2020-ci ilin eyni dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 4,1 faiz azalmışdır.

Qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 2020-ci ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə 4,2 faiz azalaraq 11,1 milyard manata bərabər olmuş, onun 47,9 faizi fərdi sahibkarların fəaliyyəti sayəsində formalaşmışdır.

Cədvəl 30

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2021-ci ilin yanvar-mart ayları, milyon manatla	2021-ci ilin yanvar- mart ayları 2020-ci ilin yanvar- mart aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin ümumi dəyəri	11 487,3	95,9
o cümlədən:		
dövlət mülkiyyəti üzrə	427,2	98,7
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	11 060,1	95,8
ondan:		
fərdi sahibkarlar üzrə	5 299,9	99,6

Hesabat dövründə bir istehlakçı orta hesabla ayda 383,7 manat və ya 2020-ci ilin eyni dövrünün göstəricisindən nominal ifadədə 2,4 manat az vəsait xərcləmişdir.

Əmtəə bazarı

2021-ci ilin yanvar-mart aylarında pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlakçılara 9,5 milyard manatlıq, o cümlədən 5,2 milyard manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 4,3 milyard manatlıq qeyri-ərzaq malları satılmışdır. 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə pərakəndə ticarət dövriyyəsi real ifadədə 1,1 faiz, o cümlədən qeyri-ərzaq malları üzrə 4,7 faiz azalmış, ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə isə 2,1 faiz artmışdır.

Cədvəl 31

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin makrostrukturunu

	2021-ci ilin yanvar-mart ayları, milyon manatla	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	2021-ci ilin yanvar-mart ayları 2020-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	9 524,8	100,0	98,9
o cümlədən:			
ərzaq məhsulları	4 628,8	48,6	102,2
içkilər və tütün məmulatları	548,8	5,8	100,8
qeyri-ərzaq malları	4 347,2	45,6	95,3

Hesabat dövründə əhalinin bir nəfərinə düşən orta aylıq pərakəndə ticarət dövriyyəsi 318,1 manat və ya 2020-ci ilin müvafiq dövrünün göstəricisindən nominal ifadədə 8,6 manat çox olmuşdur. Ticarət şəbəkəsində bir ölkə sakini orta hesabla ayda 172,9 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 145,2 manatlıq qeyri-ərzaq malları almışdır.

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən:	
		ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq malları üzrə
2020-ci il			
Yanvar	103,2	102,7	103,6
Yanvar-fevral	103,1	102,6	103,6
Yanvar-mart	101,2	102,9	99,5
Yanvar-aprel	98,1	102,6	93,5
Yanvar-may	98,3	103,2	93,3
Yanvar-iyun	98,1	103,1	93,1
Yanvar-iyul	97,9	103,2	92,5
Yanvar-avqust	98,2	103,3	93,1
Yanvar-sentyabr	98,4	103,1	93,7
Yanvar-oktyabr	98,5	103,0	93,9
Yanvar-noyabr	98,6	103,1	94,0
Yanvar-dekabr	98,7	103,4	93,9
2021-ci il			
Yanvar	98,6	101,8	95,2
Yanvar-fevral	98,7	102,0	95,1
Yanvar-mart	98,9	102,1	95,3

**Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin
məhsul qrupları üzrə strukturu**

	2021-ci ilin yanvar-mart ayları, milyon manatla	2021-ci ilin yanvar-mart ayları 2020-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	9 524,8	98,9
o cümlədən:		
ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	5 177,6	102,1
toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabılar	1 559,6	99,1
elektrik malları və mebellər	477,8	89,4
kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsulları	65,4	102,4
əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatlar	216,1	145,5
avtomobil benzini və dizel yanacağı	514,1	90,8
digər qeyri-ərzaq malları	1 514,2	90,0

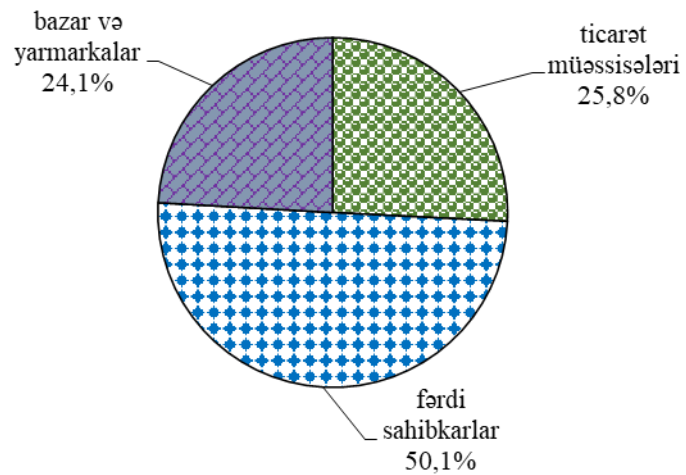
2021-ci ilin yanvar-mart aylarında istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkəsində xərclədiyi vəsaitin 54,4 faizi ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, 16,4 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 5,4 faizi avtomobil benzini və dizel yanacağının, 5,0 faizi elektrik malları və mebellərin, 2,2 faizi əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatların, 0,7 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 15,9 faizi isə digər qeyri-ərzaq mallarının alınmasına sərf olunmuşdur.

Əmtəə bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2021-ci ilin yanvar-mart ayları, milyon manatla	2021-ci ilin yanvar- mart ayları 2020-ci ilin yanvar- mart aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	9 524,8	98,9
o cümlədən: müəssisələr üzrə	2 455,8	107,3
fərdi sahibkarlar üzrə	4 770,4	103,7
bazar və yarmarkalar üzrə	2 298,6	83,7

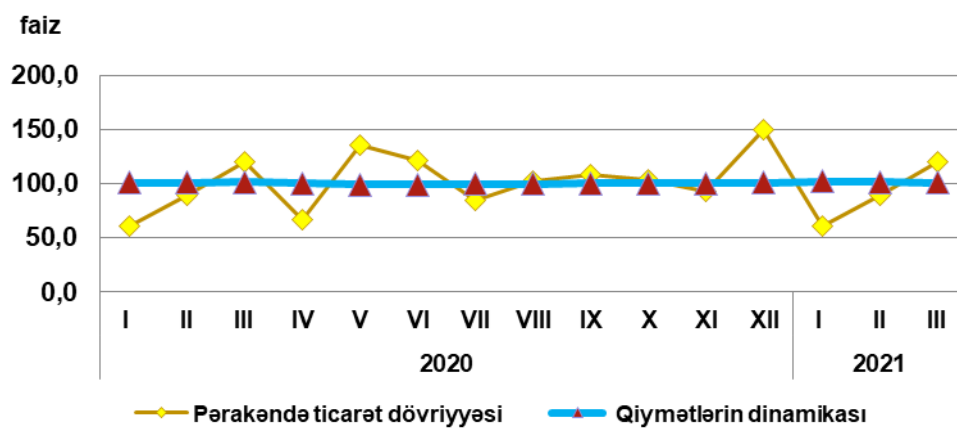
Qrafik 15

**2021-ci ilin yanvar-mart aylarında
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu**

Qrafik 16

**Pərakəndə ticarət şəbəkəsində
istehlak məhsullarının satışı və qiymət
indeksinin dinamikası**
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

İctimai iaşə xidmətləri

Cari ilin yanvar-mart aylarında ictimai iaşə dövriyyəsi 2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 2,0 dəfə azalaraq 138,0 milyon manat olmuşdur.

Cədvəl 35

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında, min manat	2021-ci ilin yanvar- mart ayları 2020-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Cəmi	138 000,2	48,8
o cümlədən: dövlət	1 520,8	52,2
qeyri-dövlət	136 479,4	48,7
ondan: fiziki şəxslər	79 667,9	47,9

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 41,6 faizi hüquqi şəxslərin, 58,4 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslərin payına düşür. Hüquqi şəxslər üzrə dövriyyə 2020-ci ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə 2,0 dəfə azalaraq 56,8 milyon manat olmuşdur.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

2021-ci ilin yanvar-mart aylarında əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunan gəlir 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 11,4 faiz azalaraq 1824,5 milyon manat olmuşdur. Hüquqi şəxslər tərəfindən əhaliyə 1374,7 milyon manatlıq xidmət göstərilmişdir ki, bu da xidmətlərin ümumi dəyərinin 75,3 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 36

Ödənişli xidmətlərin göstərilməsi

	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında, milyon manat	2021-ci ilin yanvar-mart ayları 2020-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Ödənişli xidmətlərin ümumi dəyəri - cəmi	1 824,5	88,6
o cümlədən:		
dövlət	387,3	92,2
qeyri-dövlət	1 437,2	87,7
ondan:		
fiziki şəxslər	449,8	82,2

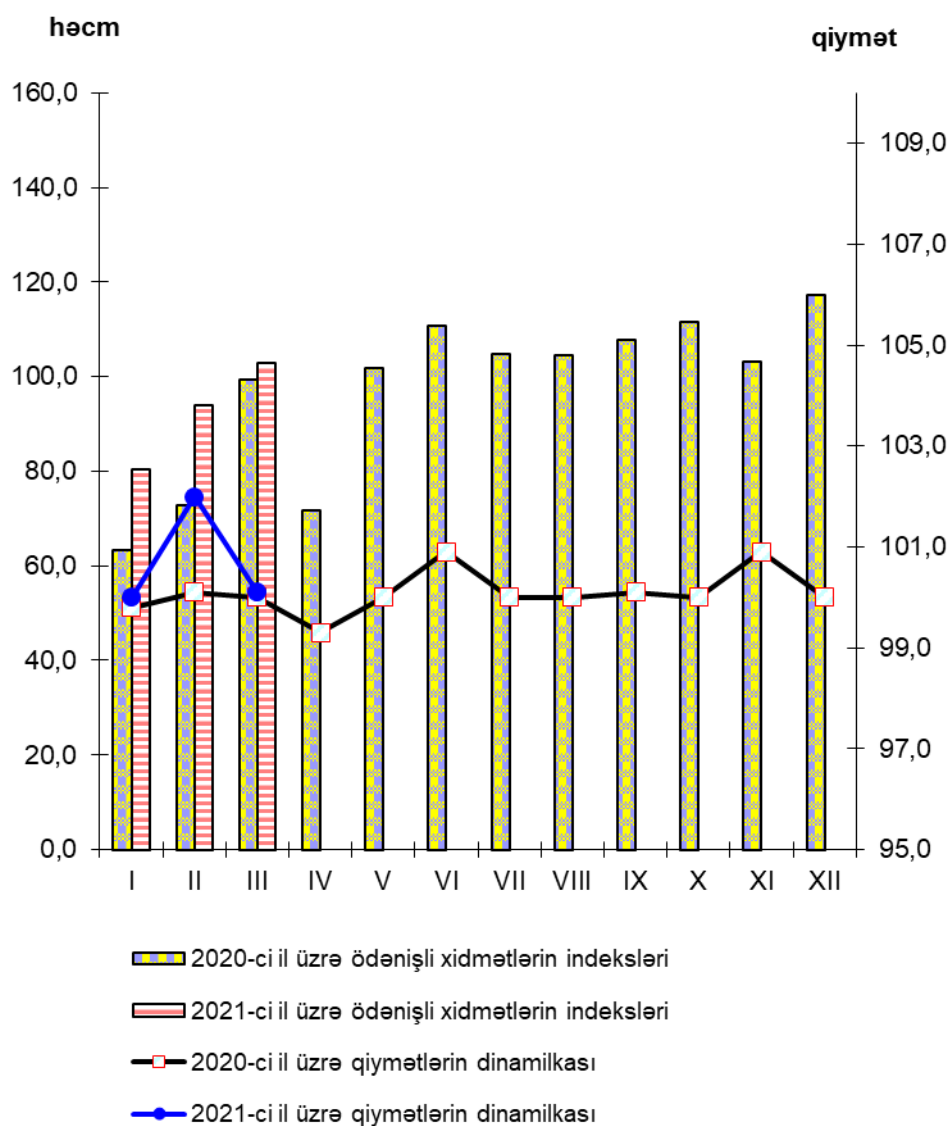
Cari ilin yanvar-mart aylarında hər bir ölkə sakini orta hesabla 182,8 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 18,7 manat az müxtəlif ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin indeksləri

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	o cümlədən:	
		hüquqi şəxslər üzrə	fiziki şəxslər üzrə
2020-ci il			
Yanvar	104,8	105,4	103,0
Yanvar-fevral	105,0	105,4	103,9
Yanvar-mart	94,5	95,2	92,9
Yanvar-aprel	90,3	91,8	86,3
Yanvar-may	85,1	86,9	80,4
Yanvar-iyun	80,8	82,9	75,3
Yanvar-iyul	77,8	79,9	72,0
Yanvar-avqust	76,0	78,1	70,1
Yanvar-sentyabr	74,3	76,7	67,6
Yanvar-oktyabr	74,1	76,6	67,4
Yanvar-noyabr	74,2	76,5	67,8
Yanvar-dekabr	72,1	74.8	65,0
2021-ci il			
Yanvar	74,9	75,7	72,6
Yanvar-fevral	83,9	86,2	77,4
Yanvar-mart	88,6	91,0	82,2

Qrafik 17

**Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə
qiymət və fiziki həcm indeksləri**
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

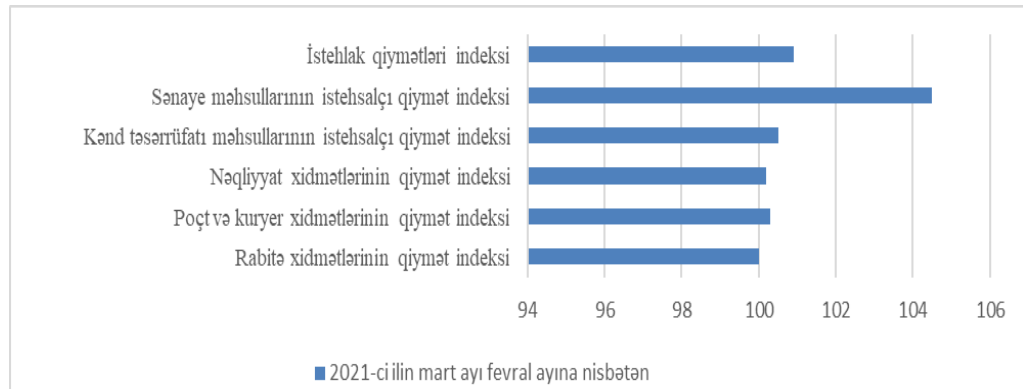
Qiymət indeksləri

Cədvəl 38

	2021-ci ilin mart ayı 2021-ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin mart ayı 2020-ci ilin mart ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-mart ayları 2020-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak qiymətləri indeksi	100,9	104,1	103,9
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	104,5	182,4	121,8
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	100,5	100,2	100,7
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi	100,2	106,7	106,2
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,3	101,8	101,1
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,0	100,0

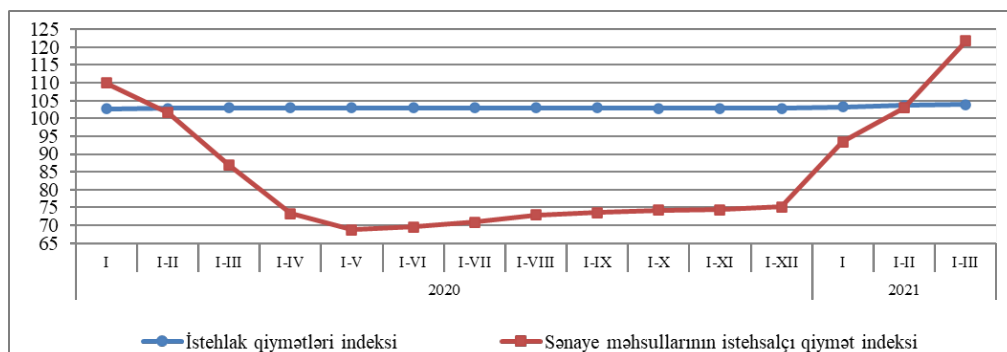
Qrafik 18

İstehlak və istehsalçı qiymət indeksləri, faizlə

Qrafik 19

İstehlak qiymətləri indeksi və sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

İstehlak qiymətləri indeksi

2021-ci ilin mart ayında istehlak qiymətləri indeksi fevral ayı ilə müqayisədə 100,9 faiz, 2021-ci ilin yanvar-mart aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 103,9 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 39

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

	Cəmi məhsullar və xidmətlər			Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2020-ci il						
Yanvar	100,6	102,7	102,7	101,3	104,6	104,6
Fevral	100,7	102,9	102,8	101,6	105,1	104,9
Mart	101,0	103,3	103,0	102,2	106,0	105,2
I rüb	101,9	-	103,0	104,2	-	105,2
Aprel	100,1	103,0	103,0	100,7	106,0	105,4
May	99,5	102,9	102,9	98,7	105,7	105,5
İyun	99,7	103,0	103,0	98,5	105,3	105,5
II rüb	100,5	-	103,0	101,3	-	105,7
İyul	99,7	102,7	102,9	99,3	104,6	105,3
Avqust	99,8	102,8	102,9	99,5	104,9	105,3
Sentyabr	100,1	102,6	102,9	100,2	104,3	105,2
III rüb	99,2	-	102,7	97,7	-	104,6

REAL SEKTOR

...ardı

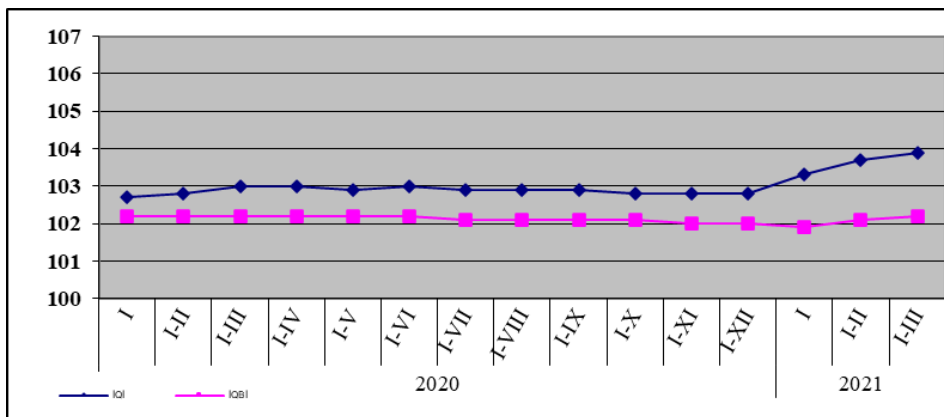
	Cəmi məhsullar və xidmətlər			Ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Oktyabr	100,2	102,3	102,8	100,3	104,4	105,1
Noyabr	100,5	102,4	102,8	100,4	103,9	105,0
Dekabr	100,8	102,6	102,8	101,8	104,5	105,0
IV rüb	100,8	-	102,4	101,1	-	104,3
2021-ci il						
Yanvar	101,2	103,3	103,3	101,4	104,6	104,6
Fevral	101,6	104,2	103,7	102,1	105,2	104,9
Mart	100,9	104,1	103,9	101,8	104,8	104,8
I rüb	103,3	-	103,9	104,8	-	104,8

	Qeyri-ərzaq məhsulları			Xidmətlər		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2020-ci il						
Yanvar	100,3	101,1	101,1	99,8	101,5	101,5
Fevral	100,1	101,1	101,1	100,1	101,4	101,4
Mart	100,2	101,2	101,2	100,0	101,2	101,4
I rüb	100,5	-	101,2	99,9	-	101,4
Aprəl	100,1	101,3	101,2	99,3	100,4	101,1
May	100,1	101,4	101,2	100,0	100,4	101,0
İyun	100,1	101,5	101,3	100,9	101,2	101,0
II rüb	100,3	-	101,4	99,6	-	100,7
İyul	100,0	101,3	101,3	100,0	101,1	101,0
Avqust	100,0	101,4	101,3	100,0	101,1	101,0
Sentyabr	100,0	101,4	101,3	100,1	101,2	101,1
III rüb	100,1	-	101,4	100,6	-	101,2
Oktyabr	100,1	101,4	101,3	100,0	100,3	101,0
Noyabr	100,1	101,2	101,3	100,9	101,1	101,0
Dekabr	100,1	101,2	101,3	100,0	101,1	101,0
IV rüb	100,3	-	101,3	100,7	-	100,9
2021-ci il						
Yanvar	102,5	103,5	103,5	100,0	101,3	101,3
Fevral	100,3	103,7	103,6	102,0	103,3	102,3
Mart	100,2	103,7	103,6	100,1	103,4	102,6
I rüb	102,9	-	103,6	101,7	-	102,6

Qiymətləri dövlət tərəfindən tənzimlənən məhsullar və xidmətlər, həmçinin mövsümi xarakter daşıyan kənd təsərrüfatı məhsulları nəzərə alınmadan hesablanan və bazis inflyasiyası kimi qəbul edilmiş istehlak qiymətlərinin bazis indeksi 2021-ci ilin mart ayında fevral ayı ilə müqayisədə 100,5 faiz, 2021-ci ilin yanvar-mart aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 102,2 faiz təşkil etmişdir.

Qrafik 20

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

2021-ci ilin mart ayında ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə istehlak qiymətləri indeksi fevral ayı ilə müqayisədə 101,8 faiz, 2021-ci ilin yanvar-mart aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 104,8 faiz təşkil etmişdir.

**Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının
istehlak qiymətləri indeksləri**

	2021-ci ilin mart ayı 2021-ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin mart ayı 2020-ci ilin mart ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-mart ayları 2020-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2020-ci ilin yanvar-mart ayları 2019-cu ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Çörək, çörək məmulatları və yarmalar	100,9	104,9	104,0	103,8
Ət və ət məhsulları	100,2	99,6	100,0	103,4
Balıq və balıq məhsulları	102,3	101,1	101,2	105,6
Süd və süd məhsulları, yumurta	100,9	107,3	106,3	108,4
Kərə və bitki yağları	100,9	105,1	103,8	100,7
Meyvələr	105,2	109,1	109,7	104,2
Tərəvəzlər	103,9	104,9	107,7	111,8
Qənd, cəm, bal, şokolad və konfetlər	100,9	105,5	104,2	100,9
Digər kateqoriyalara aid edilməyən ərzaq məhsulları	100,9	103,0	102,3	101,8
Çay, qəhvə, kakao	101,3	102,7	101,9	100,8
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	100,4	103,6	103,2	103,2
Araq, brendi (konyak)	100,6	101,2	101,5	102,5
Tütün məmulatları	105,1	108,7	109,9	114,3

2021-ci ilin mart ayında qeyri-ərzaq məhsulları üzrə istehlak qiymətləri indeksi fevral ayı ilə müqayisədə 100,2 faiz, 2021-ci ilin yanvar-mart aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 103,6 faiz təşkil etmişdir.

Qeyri-ərzaq məhsullarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2021-ci ilin mart ayı 2021-ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin mart ayı 2020-ci ilin mart ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-mart ayları 2020-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2020-ci ilin yanvar-mart ayları 2019-cu il yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Parçalar	100,5	105,1	104,7	102,1
Geyim	100,3	101,6	101,4	101,1
Ayaqqabı	100,4	101,2	100,9	101,6
İnşaat materialları	100,4	102,7	102,5	101,8
Mebel və ev əşyaları	100,2	101,5	101,4	102,0
Xalça və digər döşəmə örtükləri	100,3	103,3	103,2	103,0
Məişət cihazları	100,2	101,5	101,3	99,8
Kiçik elektrik cihazları	100,2	100,9	100,9	100,4
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	100,3	103,3	103,3	102,5
Evə qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar (yuyucu vasitələr və s.)	100,3	102,1	102,4	100,7
Dərmanlar	100,0	100,0	100,0	100,0
Müalicə ləvazimatları və cihazları	100,0	104,5	104,8	102,6
Minik avtomobilləri	100,0	100,3	100,4	98,6
Velosipedlər	100,1	101,8	101,8	102,8
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	100,0	101,3	101,6	101,0
Yanacaq məhsulları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	120,0	120,0	100,0
Telefon aparatları	100,0	99,7	99,7	98,7
Foto-kino avadanlıqları və optik cihazlar	100,0	100,8	100,8	99,6
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (kalkulyator, fərdi kompüter, noutbuk, planşet)	100,1	100,7	100,6	100,1
Oyuncaqlar	100,4	102,3	102,1	102,6

...ardı

	2021-ci ilin mart ayı 2021-ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin mart ayı 2020-ci ilin mart ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-mart ayları 2020-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2020-ci ilin yanvar-mart ayları 2019-cu ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət vaxtı istifadə etmək üçün əşyalar	100,3	101,9	101,7	103,7
Kitablar	100,0	100,1	100,3	96,1
Qəzetlər və digər dövri nəşrlər	100,0	100,3	100,4	100,1
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	100,0	100,8	101,0	102,5
Şəxsi gigiyena əşyaları, saç qurutmaq üçün fenlər	100,4	102,8	102,6	101,1
Zərgərlik məmulatları	100,3	104,4	104,3	102,3
Sair şəxsi istifadə əşyaları	100,2	103,6	103,4	101,2

2021-ci ilin mart ayında əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlər üzrə istehlak qiymətləri indeksi fevral ayı ilə müqayisədə 100,1 faiz, 2021-ci ilin yanvar-mart aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 102,6 faiz təşkil etmişdir.

**Əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərin
istehlak qiymətləri indeksləri**

	2021-ci ilin mart ayı 2021-ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin mart ayı 2020-ci ilin mart ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-mart ayları 2020-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2020-ci ilin yanvar-mart ayları 2019-cu ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	100,3	102,4	102,0	102,3
Ayaqqabıların təmiri	100,0	100,5	100,5	101,5
İcarəçi tərəfindən ödənilmiş icarə haqqı	100,0	100,6	100,6	104,0
Soyuq su təchizatı xidməti	100,0	200,0	166,7	100,0
Zibilin daşınması xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	200,0	166,7	100,0
Elektrik enerjisi təchizatı xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Təbii qaz təchizatı xidməti	100,0	103,9	103,9	106,7
Mərkəzi isitmə xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	100,1	101,2	101,1	101,1
Məişət cihazlarının təmiri	100,3	102,0	101,8	102,2
Ev və məişət xidmətləri	100,7	104,0	103,3	100,4
Tibbi xidmətlər	100,4	103,8	103,3	103,7
Stomatoloji xidmətlər	100,0	104,4	104,4	103,1
Xəstəxana xidmətləri	100,0	101,2	101,0	101,2
Avtomobillərin təmiri	100,3	102,6	102,3	101,0
Dəmir yolu nəqliyyatı ilə səfərin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,6

REAL SEKTOR

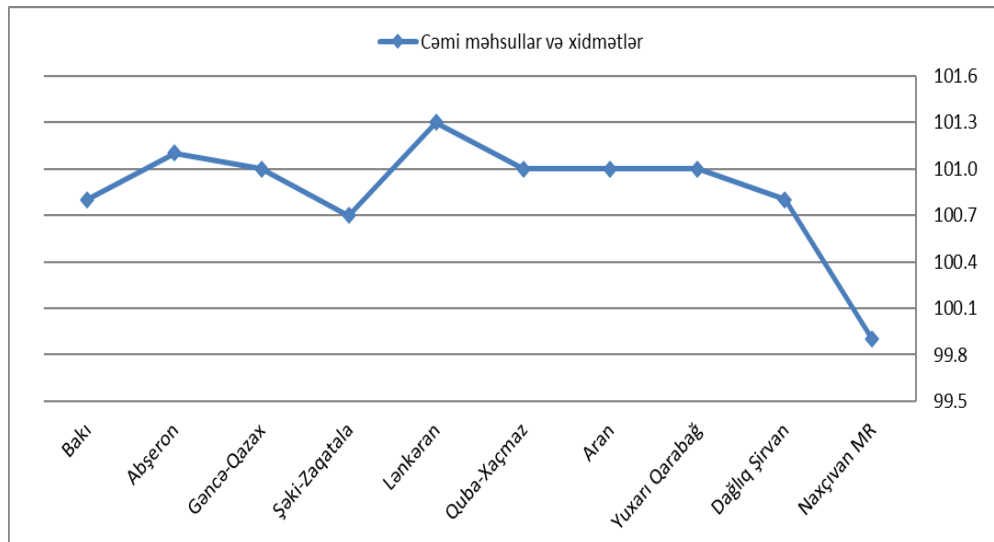
	2021-ci ilin mart ayı 2021- ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin mart ayı 2020-ci ilin mart ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-mart ayları 2020-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	...ardı Məlumat üçün: 2020-ci ilin yanvar-mart ayları 2019-cu ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Metro nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	100,6	100,6	100,0
Hava nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	99,8	128,9	128,1	105,1
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Poçt xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Kompleks istirahətin təşkili üzrə xidmətlər	100,0	100,0	100,1	101,3
Ödənişli ali təhsil haqqı	100,0	102,8	102,8	102,0
Restoran və kafelər tərəfindən yeməklə təmin edilmə xidmətləri	100,2	101,7	101,3	101,1
Məhmanxana xidməti	100,0	99,6	99,4	102,8
Bərbərxana və kosmetoloji xidmətlər	100,0	104,6	104,3	101,8
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası haqqı	100,0	100,0	100,0	100,0

**Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2021-ci ilin mart ayında
istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

	Cəmi məhsullar və xidmətlər	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	Qeyri-ərzaq məhsulları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	100,8	101,7	100,1	100,1
Abşeron	101,1	102,2	100,3	100,1
Gəncə-Qazax	101,0	102,0	100,1	100,1
Şəki-Zaqatala	100,7	101,6	100,1	100,0
Lənkəran	101,3	102,3	100,3	100,5
Quba-Xaçmaz	101,0	102,1	100,1	100,1
Aran	101,0	102,2	100,2	100,0
Yuxarı Qarabağ	101,0	101,8	100,6	100,0
Dağlıq Şirvan	100,8	101,7	100,2	100,0
Naxçıvan Muxtar Respublikası	99,9	99,7	100,0	100,0

Qrafik 21

**İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2021-ci ilin mart ayında sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi cari ilin fevral ayı ilə müqayisədə 104,5 faiz, o cümlədən mədənçıxarma sənayesi üzrə 105,3 faiz, emal sənayesi üzrə 101,9 faiz, elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı sahələri üzrə isə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Əvvəlki ayla müqayisədə istehsalçı qiymətləri indeksi neft-qaz sənayesi üzrə 105,1 faiz, qeyri neft-qaz sənayesi üzrə isə 101,6 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 44

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2021-ci ilin mart ayı 2021-ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin mart ayı 2020-ci ilin mart ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-mart ayları 2020-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	104,5	182,4	121,8
o cümlədən:			
mədənçıxarma sənayesi	105,3	199,1	116,1
emal sənayesi	101,9	104,6	102,1
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	100,0	100,0
su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	148,4	132,3
o cümlədən:			
neft-qaz sənayesi	105,1	194,5	118,2
qeyri neft-qaz sənayesi	101,6	104,7	103,6

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2021-ci ilin mart ayında 2021-ci ilin fevral ayı ilə müqayisədə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi 100,5 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları üzrə 100,9 faiz, heyvandarlıq məhsulları üzrə 100,2 faiz təşkil etmişdir.

Ay ərzində meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi 100,0 faiz, balıq və sair balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi 101,6 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 45

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2021-ci ilin mart ayı 2021-ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin mart ayı 2020-ci ilin mart ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-mart ayları 2020-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Kənd təsərrüfatı məhsulları	100,5	100,2	100,7
bitkiçilik məhsulları	100,9	100,4	101,5
heyvandarlıq məhsulları	100,2	99,5	99,6
Meşə təsərrüfatı məhsulları	100,0	97,3	97,3
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	101,6	104,5	104,2

Nəqliyyat, poçt və rabitə xidmətlərinin qiymət indeksləri. 2021-ci ilin mart ayında əvvəlki ayla müqayisədə nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi 100,2 faiz, o cümlədən nəqliyyatda yükdaşıma xidmətləri üzrə 100,2 faiz, nəqliyyatda sənişindəşıma xidmətləri üzrə isə 99,8 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin mart ayında əvvəlki ayla müqayisədə rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi 100,0 faiz, poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi isə 100,3 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 46

Nəqliyyat, poçt və rabitə qiymətləri indeksi

	2021-ci ilin mart ayı 2021-ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin mart ayı 2020-ci ilin mart ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-mart ayları 2020-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi	100,2	106,7	106,2
yükdaşıma nəqliyyatı xidməti	100,2	103,7	103,3
sənişindəşıma nəqliyyatı xidməti	99,8	122,7	122,1
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,3	101,8	101,1
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,0	100,0

İdxal olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2021-ci ilin fevral ayında idxal olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 102,4 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 127,1 faiz, 2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında 2020-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən isə 125,8 faiz təşkil etmişdir.

İxrac olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2021-ci ilin fevral ayında ixrac olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 108,5 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 114,0 faiz, 2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında 2020-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən isə 105,0 faiz təşkil etmişdir.

Mənzil bazarında qiymət indeksləri. 2021-ci ilin I rübündə mənzil bazarında qiymət indeksi 2020-ci ilin IV rübü ilə müqayisədə 102,0 faiz, o cümlədən ilkin mənzil bazarı üzrə 101,2 faiz, təkrar mənzil bazarı üzrə 102,0 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 47

Mənzil bazarında qiymət indeksləri

	2021-ci ilin I rübü 2020-ci ilin IV rübünə nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-mart ayları 2020-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Mənzil bazarında qiymət indeksi	102,0	101,9
İlkin mənzil bazarında qiymət indeksi	101,2	101,2
Təkrar mənzil bazarında qiymət indeksi	102,0	101,9

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumatlara görə 2021-ci il mart ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının kredit portfeli milli valyuta ekvivalentində 14619,6 milyon manat təşkil etmişdir. Ümumi kredit portfelinin 12089,0 milyon manatı və ya 82,7 faizi uzunmüddətli kreditlərin payına düşmüşdür.

Kreditlərin 97,4 faizi banklar, 2,6 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları və kredit ittifaqları tərəfindən verilmişdir.

Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği 917,5 milyon manat olmuş və ümumi kredit portfelinin 6,3 faizini təşkil etmişdir.

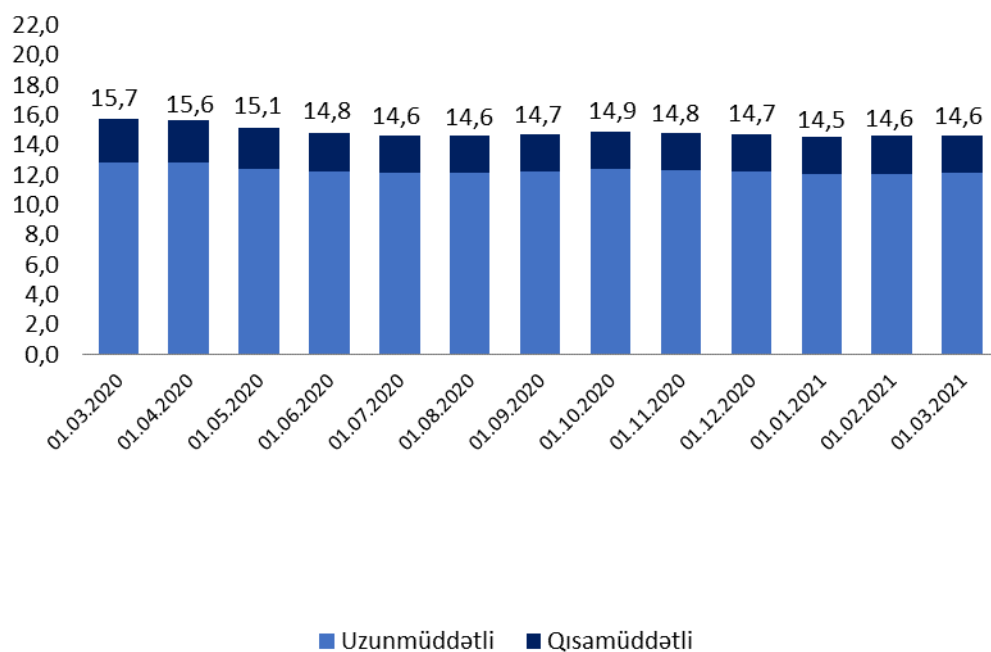
Cədvəl 48

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2021-ci il martın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Kredit qoyuluşları – cəmi	14619,6	93,1
o cümlədən:		
qısamüddətli	2530,6	87,2
uzunmüddətli	12089,0	94,5
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlər	917,5	70,7
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	6,3	x

Qrafik 22

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu, milyard manat

Məşğulluq və işsizlik

2021-ci il aprelin 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 5260,7 min nəfər olmuş, onlardan 4890,4 min nəfərini məşğul əhali təşkil etmişdir.

Cari il martın 1-i vəziyyətinə müddə ilə çalışan işçilərin sayı 1678,5 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 915,5 min nəfər, qeyri-dövlət sektorunda isə 763,0 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda 33,2 min nəfər, qeyri neft-qaz sektorunda isə 1645,3 min nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda müddə ilə çalışan işçilərin 23,5 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 7,4 faizi emal sənayesində, 7,3 faizi tikintidə, 3,5 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində, 2,0 faizi mədənçıxarma sənayesində, 1,7 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı, 1,6 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahələrində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 19,7 faizi təhsil, 18,5 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,3 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 6,7 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 5,3 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 4,5 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,4 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 3,2 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 1,7 faizi informasiya və rabitə, 1,7 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,4 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,1 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi və 1,0 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar sahələrində çalışmışlar.

**2021-ci il mart ayının 1-i vəziyyətinə iqtisadi fəaliyyət və
mülkiyyət növləri üzrə muzzla çalışan işçilərin sayı
(min nəfər)**

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	1 678,5	915,5	763,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	58,5	24,4	34,1
Mədənçıxarma sənayesi	33,3	12,4	20,9
Emal sənayesi	123,4	19,4	104,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	27,1	26,5	0,6
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	29,4	26,7	2,7
Tikinti	123,0	27,2	95,8
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	310,4	2,5	307,9
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	75,5	46,2	29,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	23,6	0,9	22,7
İnformasiya və rabitə	29,0	15,5	13,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	28,6	6,0	22,6
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	16,7	7,0	9,7
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	57,0	34,0	23,0
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	88,7	70,3	18,4
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	112,0	106,3	5,7
Təhsil	330,9	321,1	9,8
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	139,0	117,1	21,9
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	54,0	50,1	3,9
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	18,4	1,9	16,5

2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı 142,7 saat təşkil etmişdir.

Cədvəl 50

**2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında iqtisadi fəaliyyət
növləri üzrə bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş
iş saatlarının miqdarı**

İqtisadi fəaliyyət növləri	İş saatlarının miqdarı
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	145,1
Mədəncixarma sənayesi	133,5
Emal sənayesi	137,4
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	146,7
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	149,1
Tikinti	146,0
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	145,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	142,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	132,2
İnformasiya və rabitə	147,6
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	145,6
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	139,8
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	138,8
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	148,6
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	148,7
Təhsil	137,0
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	145,5
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	146,8
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	136,0

Dövlət büdcəsi

2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin Təminat Fondunun daxilolmaları da nəzərə alınmaqla 4029,9 milyon manat, xərcləri isə 3469,8 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 51

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	2021-ci ilin yanvar-fevral ayları, milyon manat *	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Gəlirlər – cəmi	4029,9	100,0	33,53
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	176,1	4,4	1,47
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	534,8	13,3	4,45
Torpaq vergisi	3,3	0,1	0,03
Əmlak vergisi	21,3	0,5	0,18
Əlavə dəyər vergisi	860,7	21,3	7,16
Sadələşdirilmiş vergi	54,7	1,4	0,45
Aksiz	141,4	3,5	1,18
Yol vergisi	16,5	0,4	0,14
Mədən vergisi	19,8	0,5	0,16
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	191,3	4,7	1,59
Digər daxilolmalar	2010,0	49,9	16,72

*- Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin Təminat Fondunun daxilolmaları nəzərə alınmaqla ilkin məlumatlar əsasında

Daxilolmaların 21,3 faizi əlavə dəyər vergisi, 13,3 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 4,7 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər, 4,4 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 3,5 faizi aksizlər, 1,4 faizi sadələşdirilmiş vergi, 1,5 faizi vergilərin digər növləri, 49,9 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Cədvəl 52

Dövlət büdcəsinin xərcləri

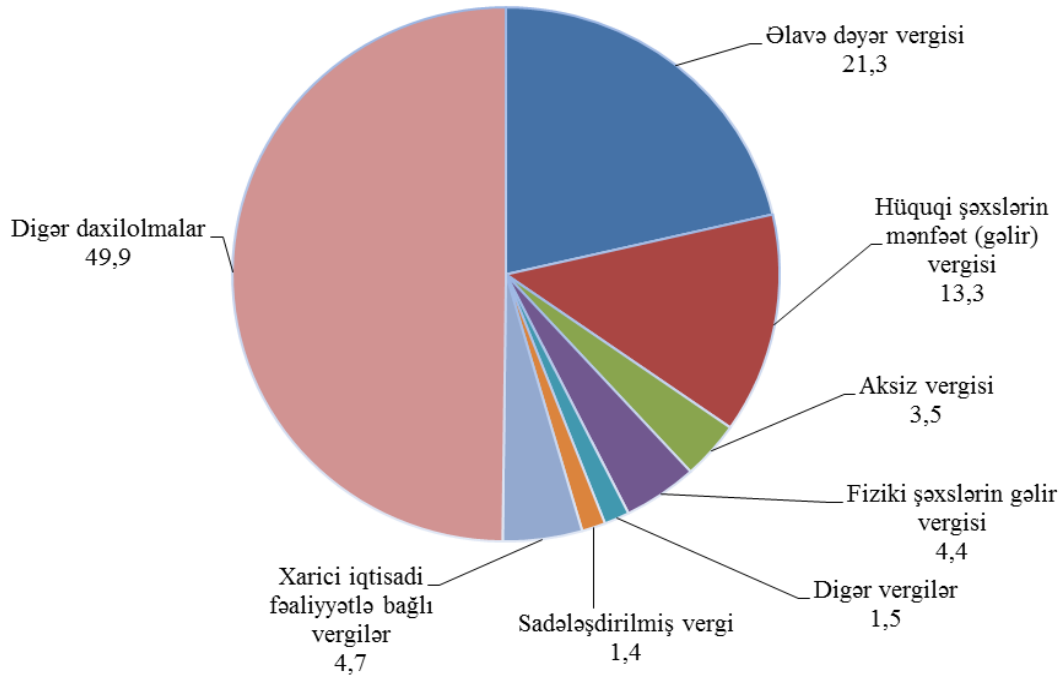
	2021-ci ilin yanvar-fevral ayları, milyon manat	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Xərclər – cəmi	3469,8	100,0	28,87
o cümlədən:			
Ümumi dövlət xidmətləri	388,0	11,2	3,23
Müdafiə və milli təhlükəsizlik	919,4	26,5	7,65
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq	237,3	6,8	1,97
Təhsil	340,6	9,8	2,83
Səhiyyə	339,3	9,8	2,82
Sosial müdafiə və sosial təminat	777,4	22,4	6,47
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və bu qəbildən olan digər fəaliyyət	36,3	1,0	0,30
Mənzil və kommunal təsərrüfatı	14,5	0,4	0,12
Kənd təsərrüfatı	211,3	6,1	1,76
Ətraf mühitin mühafizəsi	13,8	0,4	0,11
İqtisadi fəaliyyət	107,1	3,1	0,89
Əsas bölmələrə aid edilməyən xidmətlər	84,8	2,5	0,72

Büdcə vəsaitlərinin 26,5 faizi müdafiə və milli təhlükəsizlik tədbirlərinin, 22,4 faizi sosial müdafiə və sosial təminatın, 19,6 faizi təhsil və səhiyyənin, 11,2 faizi ümumi dövlət xidmətlərinin, 6,8 faizi məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-

mühafizə və prokurorluq sahələrində fəaliyyətin, 13,5 faizi isə digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

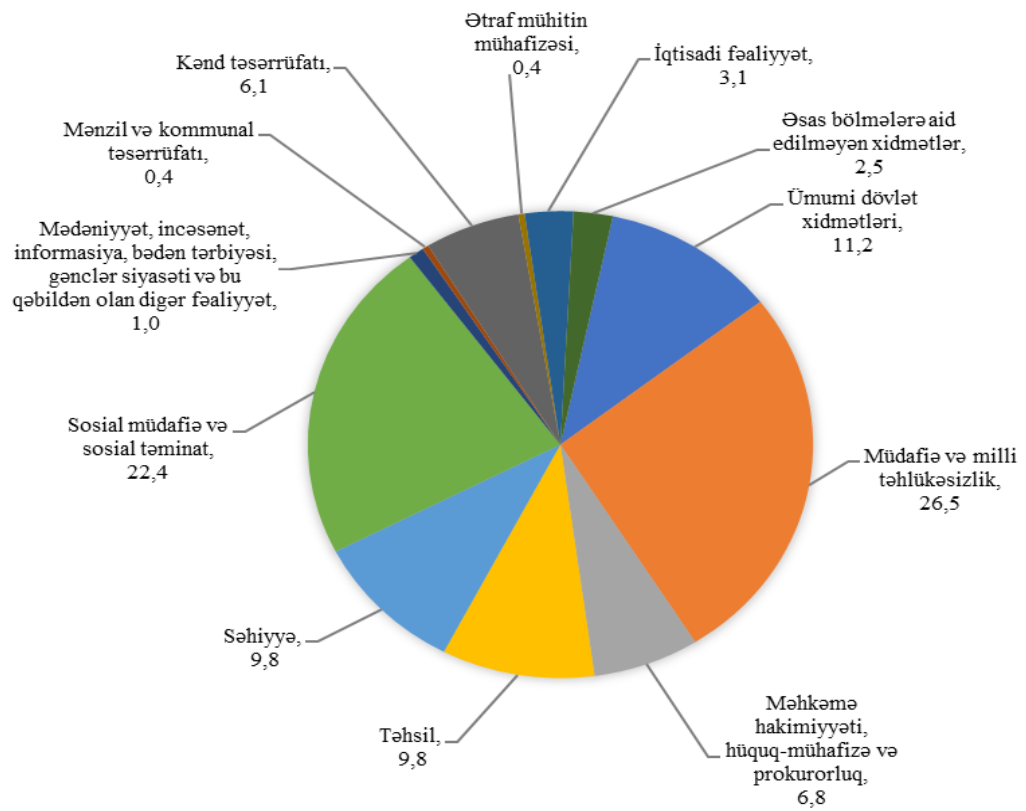
Qrafik 23

**2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında büdcə gəlirlərinin
strukturu, faizlə**

Qrafik 24

**2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında büdcə xərclərinin
strukturu, faizlə**

Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi operativ məlumatlara əsasən 2021-ci ilin yanvar-mart aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 5736,4 milyon manat, xərcləri 5523,7 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında 212,7 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 1,1 faizi qədər profisit yaranmışdır.

Xarici ticarət

2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 142 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 79 ölkəyə məhsul ixrac olunmuş, 133 ölkədən idxal olunmuşdur.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında xarici ticarət dövriyyəsi 4515,0 milyon ABŞ dolları, o cümlədən ixracın dəyəri 2903,0 milyon dollar, idxalın dəyəri 1612,0 milyon dollar təşkil etmiş, nəticədə 1291,0 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranmışdır.

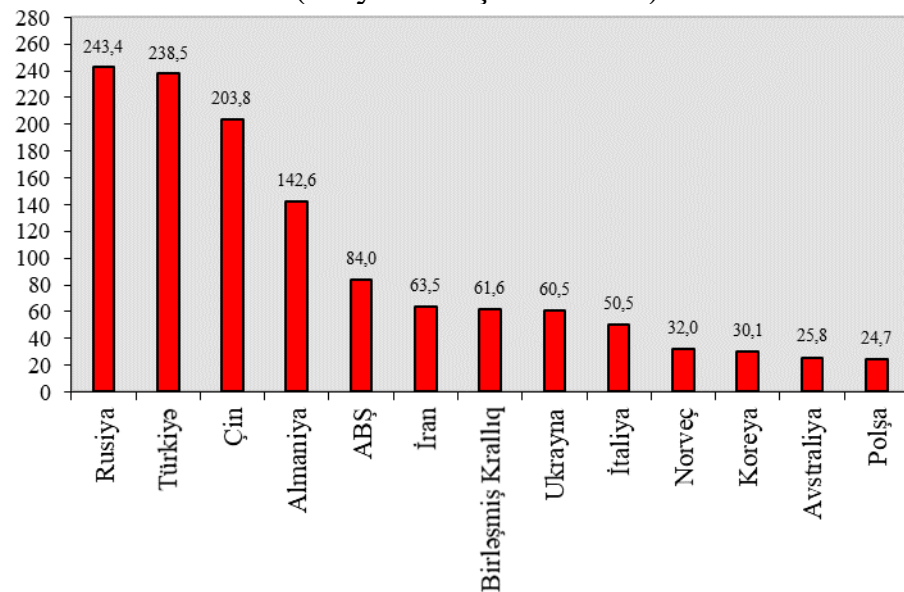
2020-ci ilin yanvar-fevral ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 7,5 faiz, real ifadədə 17,1 faiz, o cümlədən idxal 28,3 faiz, ixrac isə 10,6 faiz azalmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin 90,9 faizi İtaliya, Türkiyə, Rusiya, Çin, Hindistan, Gürcüstan, İspaniya, Almaniya, Ukrayna, Portuqaliya, Birləşmiş Krallıq, ABŞ, İran, Xorvatiya, Belarus, İsveçrə, Avstraliya, İsrail və Rumıniya ilə aparılmış ticarət əməliyyatlarının payına düşmüşdür.

Ölkəyə idxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 15,1 faizi Rusiyanın, 14,8 faizi Türkiyənin, 12,6 faizi Çinin, 8,8 faizi Almaniyanın, 5,2 faizi ABŞ-ın, 3,9 faizi İranın, hər biri 3,8 faiz olmaqla Birləşmiş Krallıq və Ukraynanın, 3,1 faizi İtaliyanın, 2,0 faizi Norveçin, 1,9 faizi Koreyanın, 1,6 faizi Avstraliyanın, 1,5 faizi Polşanın, hər biri 1,4 faiz olmaqla Hindistan və Yaponiyanın, 1,3 faizi Fransanın, hər biri 1,2 faiz olmaqla Niderland və Braziliyanın, hər biri 1,0 faiz olmaqla Vyetnam və Belarusun, 13,4 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

Qrafik 25

**2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında idxalda daha çox paya
malik olan ölkələr üzrə idxalın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları ilə)

İdxalda maşınların, mexanizmlərin, elektrotexniki avadanlıq və aparatların, kimya sənayesi məhsullarının, nəqliyyat vasitələrinin, azqiymətli metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, hazır ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, bitki mənşəli məhsulların, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların, toxuculuq materialları və məmulatlarının dəyəri üstünlük təşkil etmişdir.

İdxalın 66,6 faizini avtomobil, 15,9 faizini dəmir yolu, 12,2 faizini hava, 4,8 faizini dəniz nəqliyyatı ilə gətirilmiş, 0,5 faizini isə boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

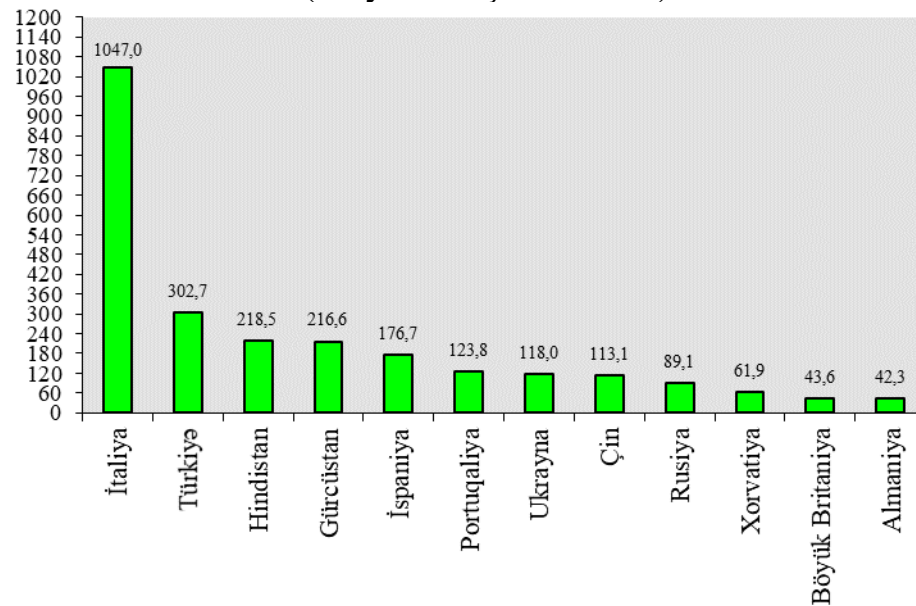
2020-ci ilin yanvar-fevral ayları ilə müqayisədə 2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında mühüm məhsul növlərindən xam şəkər və şəkər idxalı 2,5 dəfə, təzə tərəvəz – 3,2 dəfə, siqaretlər – 45,6 faiz, dərman vasitələri – 1,8 dəfə, rezin şinlər – 12,1 faiz, mineral gübrələr – 2,0 dəfə, yük avtomobilləri – 12,8 faiz, məişət kondisionerləri – 8,0 faiz, məişət soyuducuları – 20,7 faiz artmış,

təzə meyvə idxalı isə 0,3 faiz, bitki yağları – 33,7 faiz, kartof – 4,0 faiz, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları – 11,2 faiz, çay – 17,6 faiz, buğda – 77,3 faiz, mal əti – 18,8 faiz, quş əti və onun əlavə məhsulları – 25,9 faiz, minik avtomobilləri – 19,6 faiz, qara metallardan borular – 42,5 faiz, polad prokatı – 56,9 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları – 10,8 faiz, qara metallardan çubuqlar – 37,6 faiz, mebellər – 28,4 faiz, polietilen – 28,1 faiz, paltaryuyan maşınlar – 8,8 faiz, avtobuslar – 40,6 faiz, qara metallardan küncüklər – 31,8 faiz, sement və sement klinkerləri – 19,9 faiz azalmışdır.

2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında ölkəyə 8619 ədəd minik avtomobili, 765 ədəd yük avtomobili, 38 ədəd avtobus idxal olunmuşdur.

İxracın 37,6 faizini İtaliyaya, 10,9 faizini Türkiyəyə, hər biri 7,8 faiz olmaqla Hindistan və Gürcüstana, 6,3 faizini İspaniyaya, 4,4 faizini Portuqaliyaya, 4,2 faizini Ukraynaya, 4,1 faizini Çinə, 3,2 faizini Rusiyaya, 2,2 faizini Xorvatiyaya, 1,6 faizini Birləşmiş Krallığa, 1,5 faizini Almaniyaya, hər biri 1,4 faiz olmaqla İsrail və Belarusa, 1,3 faizini İsveçrəyə, 1,2 faizini Rumıniyaya, 0,8 faizini Avstraliyaya, hər biri 0,5 faiz olmaqla Liviya və ABŞ-a, 1,3 faizini isə digər ölkələrə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

**2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında ixracda daha çox paya
malik olan ölkələr üzrə ixracın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları ilə)

2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında ixracın 87,1 faizini boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş, 8,1 faizini avtomobil, 3,2 faizini dəmir yolu, 1,4 faizini hava, 0,2 faizini dəniz nəqliyyatı ilə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

İxracın strukturunda xam neft, təbii qaz, neft-qaz məhsulları, meyvə və tərəvəzlər, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatlar, pambıq lifi və ipliyi, alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, kimya sənayesi məhsulları, şəkər, bitki yağları, alkoqollu və alkoqolsuz içkilərin payı üstünlük təşkil etmişdir.

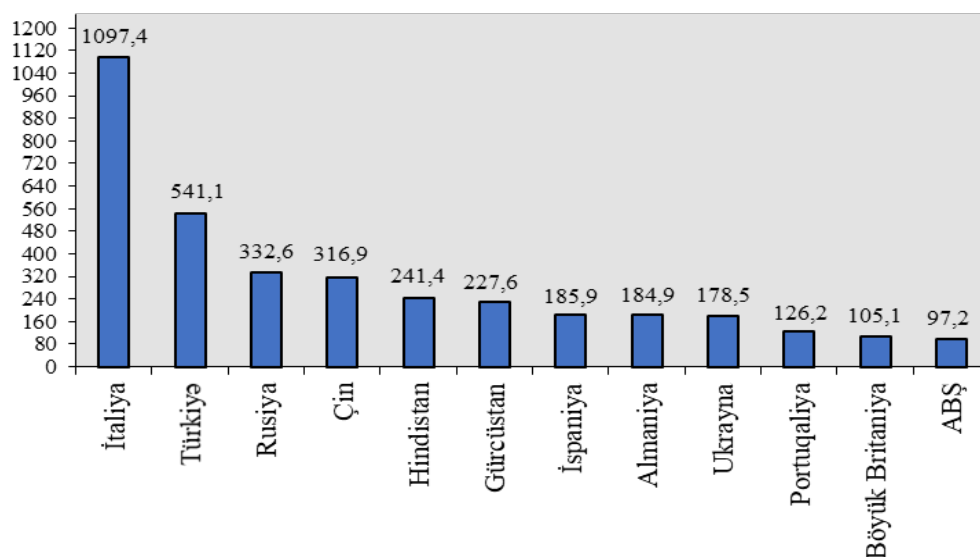
2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında 2020-ci ilin eyni ayı ilə müqayisədə mühüm məhsul növlərindən təzə meyvə ixracı 25,4 faiz, şəkər – 1,9 dəfə, meyvə və tərəvəz şirələri – 33,9 faiz, təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu – 1,9 dəfə, kartof – 1,7 dəfə, pambıq lifi – 26,2 faiz, polietilen – 27,1 faiz, pambıq ipliyi

– 4,7 faiz, bentonit gili – 23,7 faiz artmış, təzə tərəvəz ixracı isə 27,6 faiz, bitki yağları – 26,3 faiz, çay – 12,7 faiz, meyvə və tərəvəz konservləri – 15,3 faiz, marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar – 31,1 faiz, tütün – 70,4 faiz, emal olunmamış alüminium – 30,4 faiz, qara metallardan borular – 30,1 faiz azalmışdır.

2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2020-ci ilin yanvar-fevral ayları ilə müqayisədə faktiki qiymətlərlə 12,1 faiz artmış, real ifadədə isə 3,2 faiz azalaraq 331,3 milyon dollara bərabər olmuşdur. Qeyri neft-qaz məhsulları üzrə ixracın dəyərində Türkiyəyə (32,3 faiz), Rusiyaya (25,8 faiz), İsveçrəyə (10,6 faiz), Gürcüstana (8,6 faiz), ABŞ-a (4,0 faiz), Çinə (2,9 faiz), Ukraynaya (1,7 faiz), Almaniyaya (1,5 faiz), Türkmənistana (1,3 faiz), İtaliyaya (1,2 faiz), İrana (1,1 faiz), Birləşmiş Krallığa (1,0 faiz) göndərilmiş malların payı üstünlük təşkil etmişdir.

Qrafik 27

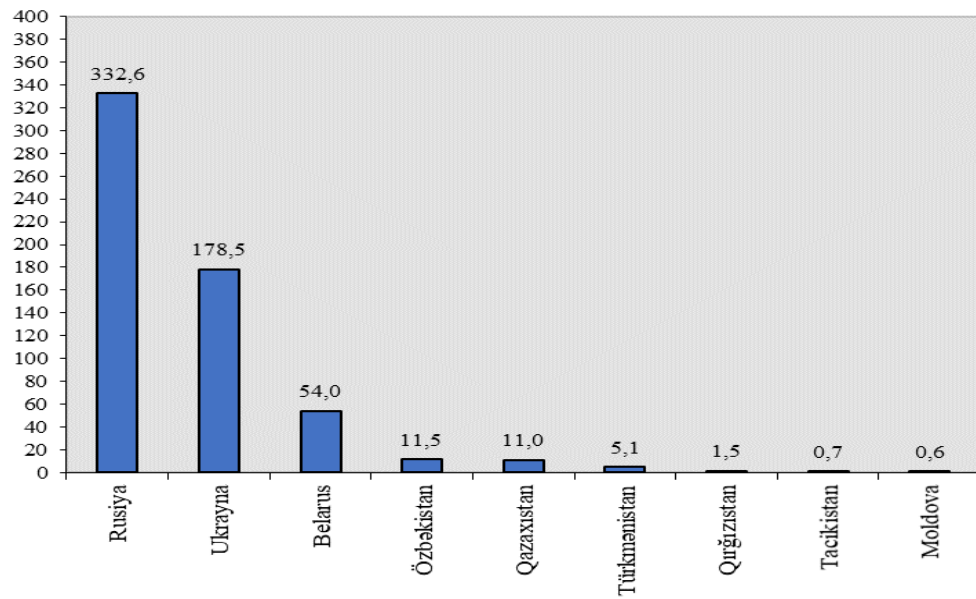
**2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında xarici ticarət
dövriyyəsində daha çox paya malik olan
ölkələr üzrə ticarət dövriyyəsi
(milyon ABŞ dolları ilə)**

Qrafik 28

**2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında MDB üzvü dövlətləri ilə
ticarət dövriyyəsi**
(milyon ABŞ dolları ilə)

Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası

2021-ci ilin yanvar-mart ayları ərzində statistik vahidlərin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayı 1,8 faiz artaraq 2021-ci il aprelin 1-i vəziyyətinə 158163 olmuşdur.

Artım iqtisadiyyatın “Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı”, “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı”, “İnformasiya və rabitə”, “Maliyyə və sığorta fəaliyyəti”, “Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı”, “Emal sənayesi”, “Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi”, “Tikinti” və “Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə” sahələrində nəzərəcarpacaq dərəcədə olmuşdur.

Cədvəl 53

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə statistik vahidlərin sayı (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla)

Fəaliyyət növünün		01.04.2021-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı		Ümumi sayı görə, faizlə	01.01.2021-ci il vəziyyətinə olan statistik vahidlərin sayına görə, faizlə
Hərflər işarəsi	Adı	Cəmi*	o cümlədən kommer- siya təşkilatları		
	CƏMİ	158163	141057	100,0	101,8
A	o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	11684	10931	7,4	101,1
B	Mədənçıxarma sənayesi	958	957	0,6	101,3
C	Emal sənayesi	8700	8688	5,5	102,4
D	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	339	305	0,2	102,7
E	Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	615	529	0,4	105,3
F	Tikinti	15075	15003	9,5	102,2
G	Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	44919	44905	28,4	102,1
H	Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	3683	3662	2,3	104,9
İ	Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	3446	3432	2,2	102,2

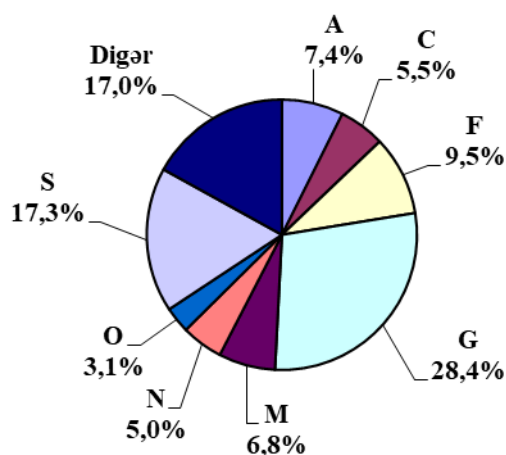
Fəaliyyət növünün		01.04.2021-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı		Ümumi sayı görə, faizlə	...ardı
Hərflər	Adı	Cəmi*	o cümlədən kommersiya təşkilatları		01.01.2021-ci il vəziyyətinə olan statistik vahidlərin sayına görə, faizlə
J	İnformasiya və rabitə	4242	4182	2,7	103,4
K	Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1961	1911	1,2	102,9
L	Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2198	2036	1,4	101,8
M	Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	10729	10046	6,8	102,1
N	İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	7887	7761	5,0	101,6
O	Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4944	0	3,1	99,9
P	Təhsil	4759	2583	3,0	101,5
Q	Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2377	1874	1,5	102,4
R	İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	2181	1700	1,4	100,7
S	Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	27369	20552	17,3	100,4
U	Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	97	0	0,1	100,0

*Bu və sonrakı cədvəllərdə statistik vahidlərin sayına dair son tarixə olan məlumatlarda əvvəlki dövrlərdə yaranmış və ya ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı ilə bağlı inzibati mənbələrdən əldə edilmiş məlumatlar əsasında aparılmış dəqiqləşmələr də öz əksini tapmışdır.

“Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Tikinti”, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” və “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” sahələrindəki statistik vahidlərin xüsusi çəkisi daha yüksək olmuşdur.

Qrafik 29

Fəaliyyət növləri üzrə statistik vahidlərin sayının
strukturu, yekuna nisbətən

Cədvəl 54

Qeydiyyatda olan statistik vahidlərin sayının iqtisadi
fəaliyyət üzrə mülkiyyət növlərinə görə bölgüsü
(2021-ci il aprel 1-nə)

Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
Cəmi	10754	6,8	1729	1,1	145680	92,1	12484	7,9	3051	1,9
o cümlədən:										
A	553	4,7	66	0,6	11065	94,7	184	1,6	119	1,0
B	39	4,1	1	0,1	918	95,8	229	23,9	34	3,5
C	229	2,6	9	0,1	8462	97,3	643	7,4	412	4,7
D	271	79,9	0	0,0	68	20,1	13	3,8	7	2,1
E	221	35,9	3	0,5	391	63,6	28	4,6	21	3,4
F	511	3,4	18	0,1	14546	96,5	1256	8,3	352	2,3

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		Ondan			
							Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
G	678	1,5	1	0,0	44240	98,5	3415	7,6	851	1,9
H	250	6,8	3	0,1	3430	93,1	319	8,7	87	2,4
İ	41	1,2	0	0,0	3405	98,8	1138	33,0	129	3,7
J	223	5,3	0	0,0	4019	94,7	275	6,5	99	2,3
K	166	8,5	1	0,0	1794	91,5	118	6,0	78	4,0
L	113	5,1	0	0,0	2085	94,9	123	5,6	47	2,1
M	648	6,1	3	0,0	10078	93,9	1516	14,1	266	2,5
N	247	3,1	3	0,1	7637	96,8	1301	16,5	161	2,0
O	3336	67,5	1607	32,5	1	0,0	1	0,0	0	0,0
P	2214	46,5	0	0,0	2545	53,5	167	3,5	48	1,0
Q	472	19,9	0	0,0	1905	80,1	147	6,2	41	1,7
R	417	19,1	4	0,2	1760	80,7	75	3,4	36	1,7
S	124	0,5	10	0,0	27235	99,5	1442	5,3	263	1,0
U	1	1,0	0	0,0	96	99,0	94	96,9	0	0,0

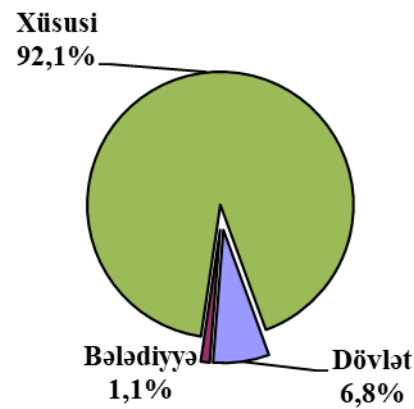
Xüsusi mülkiyyətə aid olan statistik vahidlərin əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (30,4%), “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (18,7%), “Tikinti” (10,0%), “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (7,6%), “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (6,9%) və “Emal sənayesi” (5,8%) sahələrinin payına düşür.

---

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

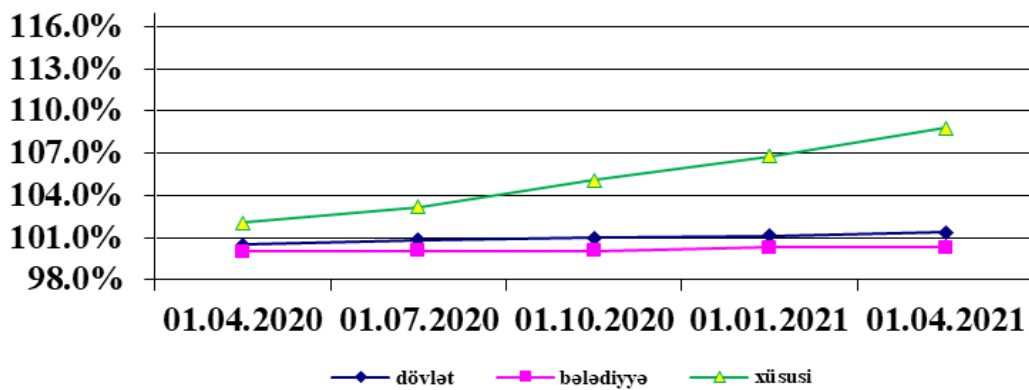
Qrafik 30

**Statistik vahidlərin sayının mülkiyyət növünə
görə strukturu, yekuna nisbətən**

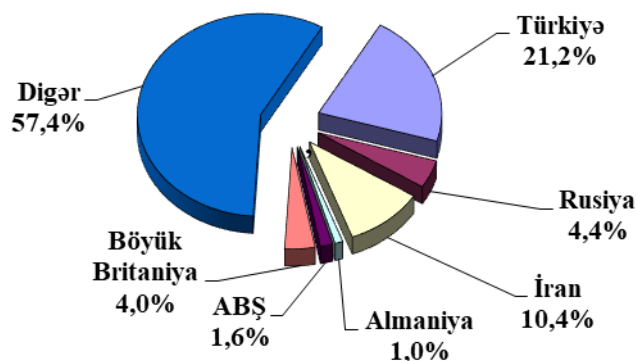

Qrafik 31

**Mülkiyyət növlərinə görə statistik vahidlərin sayının
dəyişməsi, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə**

Xarici investisiyalı və birgə müəssisələrin sayının ölkələr üzrə strukturu, yekuna nisbətən

Reyestrə qeydiyyatdan keçmiş statistik vahidlərdən tam xarici investisiyalı və birgə müəssisələr əsasən Türkiyə (21,2%), İran (10,4%), Rusiya (4,4%), Böyük Britaniya (4,0%), ABŞ (1,6%) və Almaniya (1,0%) kimi ölkələrin sahibkarları tərəfindən yaradılmışdır.

Cədvəl 55

Statistik vahidlərin demografiyası

Fəaliyyət növləri	01.04.2021-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2021-ci ilin yanvar-mart ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2021-ci ilin yanvar-mart ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	158163	2833	1,8	105	0,1
o cümlədən:					
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	11684	133	1,1	13	0,1
Mədəniyyət sənayesi	958	13	1,4	2	0,2
Emal sənayesi	8700	213	2,4	3	0,0

Fəaliyyət növləri	01.04.2021-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2021-ci ilin yanvar-mart ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2021-ci ilin yanvar-mart ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	339	9	2,7	0	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	615	35	5,7	2	0,3
Tikinti	15075	326	2,2	3	0,0
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	44919	951	2,1	37	0,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	3683	172	4,7	3	0,1
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	3446	71	2,1	0	0,0
İnformasiya və rabitə	4242	141	3,3	6	0,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1961	57	2,9	2	0,1
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2198	23	1,0	0	0,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	10729	221	2,1	5	0,0
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	7887	135	1,7	7	0,1
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4944	9	0,2	9	0,2
Təhsil	4759	74	1,6	2	0,0
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2377	57	2,4	1	0,0
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	2181	17	0,8	2	0,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	27369	176	0,6	8	0,0
Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	97	0	0,0	0	0,0

2021-ci ilin yanvar-mart ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin 35,2 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 12,4 faizi “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”, 8,6 faizi “Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat”, 7,6 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 6,7 faizi “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi” sahələrində, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Bu dövrdə yeni yaradılmış statistik vahidlərin 33,6 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 11,5 faizi “Tikinti”, 7,8 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 7,5 faizi “Emal sənayesi”, 6,2 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 6,1 faizi “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı” sahələrinin, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Cədvəl 56

**Yeni yaradılmış və ləğv edilmiş statistik vahidlərin
(fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayının
mülkiyyət növlərinə görə strukturu**

Mülkiyyət növləri	01.04.2021-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2021-ci ilin yanvar-mart ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2021-ci ilin yanvar-mart ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	158163	2833	1,8	105	0,1
o cümlədən: Dövlət mülkiyyətli müəssisələr	10754	42	0,4	13	0,1
Bələdiyyə mülkiyyətli müəssisələr*	1729	0	0,0	0	0,0
Xüsusi mülkiyyətli müəssisələr	145680	2791	1,9	92	0,1
ondan: xarici müəssisələr (100% xarici investisiyalı)	12484	178	1,4	10	0,1
birgə müəssisələr	3051	44	1,4	4	0,1

* Bələdiyyələr də daxil edilməklə

2021-ci ilin yanvar-mart ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin 98,5 faizi xüsusi mülkiyyətli (ondan 6,3 faizi tam xarici investisiyalı, 1,6 faizi birgə mülkiyyətli), 1,5 faizi isə dövlət mülkiyyətli müəssisələrin payına düşür.

Cədvəl 57

İqtisadi rayonlar üzrə statistik vahidlərin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) Dövlət reyestrinin tərkibinin dəyişməsi

İqtisadi rayonlar	01.04.2021-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2021-ci ilin yanvar-mart ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2021-ci ilin yanvar-mart ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	158163	2833	1,8	105	0,1
Bakı	95838	2204	2,3	51	0,1
Abşeron iqtisadi rayonu	10601	191	1,8	6	0,1
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	8790	93	1,1	5	0,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	5442	55	1,0	0	0,0
Lənkəran iqtisadi rayonu	7324	65	0,9	25	0,3
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	4682	32	0,7	0	0,0
Aran iqtisadi rayonu	17989	127	0,7	7	0,0
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	2476	33	1,3	0	0,0
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	585	4	0,7	0	0,0
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	2413	13	0,5	2	0,1
Naxçıvan Muxtar Respublikası	2023	16	0,8	9	0,4

Qeydiyyatda olan statistik vahidlərin 60,6 faizi Bakıda yerləşmişdir. Hesabat dövründə yeni yaradılmış statistik vahidlərin 77,8 faizi Bakıda, 6,7 faizi Abşeron, 4,5 faizi Aran, 3,3 faizi Gəncə-Qazax, 2,3 faizi Lənkəran, 1,9 faizi Şəki-Zaqatala və qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyata alınmışlar. Statistik vahidlərin yaradılması prosesi

Bakı şəhərində (2,3%), Abşeron iqtisadi rayonunda (1,8%), Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonunda (1,3%), Gəncə-Qazax iqtisadi rayonunda (1,1%), Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonunda (1,0%), Lənkəran iqtisadi rayonunda (0,9%), Naxçıvan Muxtar Respublikasında (0,8%) daha fəal olmuşdur.

Bu dövrdə Bakı şəhəri üzrə 51, Lənkəran iqtisadi rayonu üzrə 25, Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə 9, Aran iqtisadi rayonu üzrə 7, Abşeron iqtisadi rayonu üzrə 6, Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu üzrə 5 və Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu üzrə 2 statistik vahid ləğv edilmişdir.

2021-ci il aprelin 1-i vəziyyətinə ölkədə mövcud olan mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayı Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 21 dekabr tarixli 556 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinin bölgüsü meyarları”na uyğun olaraq işçilərin orta siyahı sayı və illik gəliri meyarı əsasında müəyyən edilmişdir.

Cədvəl 58

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.04.2021-ci il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Mikro sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında mikro sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	130169	100,0	92,3
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	10426	8,0	95,4
Mədənçıxarma sənayesi	781	0,6	81,6
Emal sənayesi	7551	5,8	86,9
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	124	0,1	40,7

...ardı

Fəaliyyət növləri	01.04.2021-ci il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Mikro sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında mikro sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	350	0,3	66,2
Tikinti	13506	10,4	90,0
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	41892	32,2	93,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	3126	2,4	85,4
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	3035	2,3	88,4
İnformasiya və rabitə	3808	2,9	91,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1459	1,1	76,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1757	1,3	86,3
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	9321	7,2	92,8
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	7389	5,7	95,2
Təhsil	2356	1,8	91,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1482	1,1	79,1
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1544	1,2	90,8
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	20262	15,6	98,6

Göründüyü kimi, 2021-ci il aprelin 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 92,3 faizini mikro sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (32,2%), digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi (15,6%), tikinti (10,4%) və kənd təsərrüfatı (8,0%) sahələrində yaradılmışdır.

Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.04.2021-ci il vəziyyətinə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında kiçik sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	7302	100,0	5,2
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	338	4,6	3,1
Mədənçıxarma sənayesi	95	1,3	9,9
Emal sənayesi	681	9,3	7,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	37	0,5	12,1
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	65	0,9	12,3
Tikinti	920	12,6	6,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	2145	29,4	4,8
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	324	4,4	8,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	292	4,0	8,5
İnformasiya və rabitə	236	3,2	5,6
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	365	5,0	19,1
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	223	3,1	11,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	529	7,2	5,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	281	3,9	3,6
Təhsil	157	2,2	6,1
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	258	3,5	13,8
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	116	1,6	6,8
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	240	3,3	1,2

2021-ci il aprelin 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 5,2 faizini kiçik sahibkarlıq

subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (29,4%), tikinti (12,6%), emal sənayesi (9,3%) və peşə, elmi və texniki fəaliyyət (7,2%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 60

Orta sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri

üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.04.2021-ci il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Orta sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında orta sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	2912	100,0	2,0
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	148	5,1	1,3
Mədənçıxarma sənayesi	39	1,3	4,1
Emal sənayesi	348	11,9	4,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	124	4,3	40,7
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	92	3,2	17,4
Tikinti	475	16,3	3,2
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	743	25,5	1,6
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	166	5,7	4,5
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	86	3,0	2,5
İnformasiya və rabitə	121	4,1	2,9
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	65	2,2	3,4
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	47	1,6	2,3
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	156	5,4	1,5
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	67	2,3	0,9
Təhsil	56	1,9	2,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	101	3,5	5,4
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	35	1,2	2,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	43	1,5	0,2

2021-ci il aprelin 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 2,0 faizini orta sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (25,5%), tikinti (16,3%), emal sənayesi (11,9%) və nəqliyyat və anbar təsərrüfatı (5,7%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 61

**İri sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri
üzrə sayı**

Fəaliyyət növləri	01.04.2021-ci il vəziyyətinə iri sahibkarlıq subyektlərinin sayı	İri sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında iri sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	674	100,0	0,5
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	19	2,8	0,2
Mədənçıxarma sənayesi	42	6,2	4,4
Emal sənayesi	108	16,0	1,3
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	20	3,0	6,5
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	22	3,3	4,1
Tikinti	102	15,1	0,7
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	125	18,6	0,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	46	6,8	1,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	19	2,8	0,6
İnformasiya və rabitə	17	2,5	0,4
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	22	3,3	1,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	9	1,3	0,4
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	40	5,9	0,4
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	24	3,6	0,3
Təhsil	14	2,1	0,5
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	33	4,9	1,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	5	0,8	0,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	7	1,0	0,0

2021-ci il aprelin 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 0,5 faizini iri sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (18,6%), emal sənayesi (16,0%), tikinti (15,1%) və nəqliyyat və anbar təsərrüfatı (6,8%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 62

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.04.2021-ci il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	130169	100,0
Bakı	82914	63,7
Abşeron iqtisadi rayonu	9249	7,1
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	6253	4,8
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	3973	3,1
Lənkəran iqtisadi rayonu	5894	4,5
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	3611	2,8
Aran iqtisadi rayonu	13692	10,5
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	1748	1,3
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	311	0,2
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	1663	1,3
Naxçıvan Muxtar Respublikası	861	0,7

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin 63,7 faizi Bakıda, 10,5 faizi Aran, 7,1 faizi Abşeron, 4,8 faizi Gəncə-Qazax, 4,5 faizi Lənkəran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 63

Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.04.2021-ci il vəziyyətinə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	7302	100,0
Bakı	4877	66,8
Abşeron iqtisadi rayonu	437	6,0
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	431	5,9
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	209	2,9
Lənkəran iqtisadi rayonu	187	2,6

İqtisadi rayonlar	01.04.2021-ci il vəziyyətinə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayı	...ardı
		Ümumi saya görə, faizlə
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	191	2,6
Aran iqtisadi rayonu	649	8,9
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	65	0,9
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	16	0,2
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	99	1,3
Naxçıvan Muxtar Respublikası	141	1,9

Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin 66,8 faizi Bakıda, 8,9 faizi Aran, 6,0 faizi Abşeron, 5,9 faizi Gəncə-Qazax, 2,9 faizi Şəki-Zaqatala, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 64

Orta sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.04.2021-ci il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	2912	100,0
Bakı	1830	62,8
Abşeron iqtisadi rayonu	171	5,9
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	168	5,8
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	121	4,1
Lənkəran iqtisadi rayonu	78	2,7
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	90	3,1
Aran iqtisadi rayonu	273	9,4
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	38	1,3
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	6	0,2
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	45	1,5
Naxçıvan Muxtar Respublikası	92	3,2

Orta sahibkarlıq subyektlərinin 62,8 faizi Bakıda, 9,4 faizi Aran, 5,9 faizi Abşeron, 5,8 faizi Gəncə-Qazax, 4,1 faizi Şəki-Zaqatala, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 65

İri sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.04.2021-ci il vəziyyətinə iri sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	674	100,0
Bakı	520	77,2
Abşeron iqtisadi rayonu	44	6,5
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	25	3,7
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	5	0,7
Lənkəran iqtisadi rayonu	9	1,3
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	10	1,5
Aran iqtisadi rayonu	39	5,8
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	3	0,5
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	1	0,2
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	3	0,4
Naxçıvan Muxtar Respublikası	15	2,2

İri sahibkarlıq subyektlərinin 77,2 faizi Bakıda, 6,5 faizi Abşeron, 5,8 faizi Aran, 3,7 faizi Gəncə-Qazax, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Fərdi sahibkarlar

2021-ci il aprelin 1-i vəziyyətinə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün qeydiyyatdan keçmiş fərdi sahibkarların sayı 1 milyonu keçmişdir.

Cədvəl 66

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bölgüsü

Fəaliyyət növləri	01.04.2021-ci il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	1086982	100,0
o cümlədən:		
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	356149	32,8
Mədənçıxarma sənayesi	1064	0,1
Emal sənayesi	23430	2,1

Fəaliyyət növləri	01.04.2021-ci il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	...ardı Ümumi sayə görə, faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	78	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	765	0,1
Tikinti	21896	2,0
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	231991	21,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	119162	11,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	43319	4,0
İnformasiya və rabitə	10916	1,0
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	4258	0,4
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	14956	1,4
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	24152	2,2
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	22133	2,0
Təhsil	10796	1,0
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	7054	0,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	13876	1,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	112849	10,4
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	68138	6,3

Hesabat dövründə hər dörd fərdi sahibkardan üçü “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı” və “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” sahələri üzrə qeydiyyatdan keçmişdir.

Cədvəl 67

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.04.2021-ci il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	1086982	100,0
Bakı	303690	27,9
Abşeron iqtisadi rayonu	58048	5,3
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	149711	13,8

İqtisadi rayonlar	01.04.2021-ci il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	...ardı
		Ümumi sayə görə, faizlə
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	69364	6,4
Lənkəran iqtisadi rayonu	105721	9,7
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	68450	6,3
Aran iqtisadi rayonu	233245	21,5
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	27971	2,6
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	2953	0,3
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	35353	3,2
Naxçıvan Muxtar Respublikası	32476	3,0

Sahibkarlıqla məşğul olmaq niyyətində olan fərdi sahibkarların əsas hissəsi Bakıda (27,9%), Aran (21,5%), Gəncə-Qazax (13,8%) və Lənkəran (9,7%) iqtisadi rayonlarında qeydiyyatə alınmışdır.

Cədvəl 68

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə fərdi sahibkarların cins üzrə bölgüsü (01.04.2021-ci il vəziyyətinə)

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMİ	855880	100,0	231102	100,0
o cümlədən:				
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	271271	31,7	84878	36,7
Mədənçıxarma sənayesi	1010	0,1	54	0,0
Emal sənayesi	19406	2,3	4024	1,7
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	73	0,0	5	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	705	0,1	60	0,0
Tikinti	21075	2,5	821	0,4
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	183680	21,5	48311	20,9
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	116753	13,6	2409	1,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	36636	4,3	6683	2,9
İnformasiya və rabitə	8687	1,0	2229	1,0
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	3117	0,4	1141	0,5
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	10669	1,2	4287	1,9

...ardı

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	15832	1,8	8320	3,6
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	14451	1,7	7682	3,3
Təhsil	3836	0,5	6960	3,0
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	4562	0,5	2492	1,1
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	12064	1,4	1812	0,8
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	77881	9,1	34968	15,1
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	54172	6,3	13966	6,1

Fərdi sahibkarların 78,7 faizini kişilər, 21,3 faizini isə qadınlar təşkil etmişdir.

Qadınlar “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” fəaliyyət növündə mövcud sahibkarların ümumi sayının 31,0 faizini, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” fəaliyyət sahəsində 23,8 faizini, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” fəaliyyət sahəsində isə 20,8 faizini təşkil edir.

Cədvəl 69

**İqtisadi rayonlar üzrə fərdi sahibkarların
cins üzrə bölgüsü (01.04.2021-ci il vəziyyətinə)**

İqtisadi rayonlar	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMİ	855880	100,0	231102	100,0
Bakı	232640	27,2	71050	30,7
Abşeron iqtisadi rayonu	46230	5,4	11818	5,1
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	112466	13,1	37245	16,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	55138	6,4	14226	6,2
Lənkəran iqtisadi rayonu	82898	9,7	22823	9,9
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	54362	6,4	14088	6,1
Aran iqtisadi rayonu	191839	22,4	41406	17,9
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	23203	2,7	4768	2,1
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	2368	0,3	585	0,2
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	29575	3,5	5778	2,5
Naxçıvan Muxtar Respublikası	25161	2,9	7315	3,2

Sahibkar qadınların 30,7 faizi Bakıda, 17,9 faizi Aran, 16,1 faizi Gəncə-Qazax, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatdan keçmişdir.

Fərdi sahibkarların cins tərkibinin regionlar üzrə say bölgüsündən aydın olur ki, Bakıda (23,4%), Gəncə-Qazax (24,9%), Naxçıvan Muxtar Respublikası (22,5%) və Lənkəran (21,6%) iqtisadi rayonlarında qadın sahibkarların payı ölkə üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Əhalinin gəlirləri

İlkin məlumatlara görə, 2021-ci ilin yanvar-mart aylarında ölkə əhalisinin nominal gəlirləri 13455,9 milyon manat təşkil etmiş və əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən 1,1 faiz azalmışdır. Əhalinin hər nəfərinə orta hesabla 1344,9 manatlıq gəlir düşmüşdür

Bütün icbari və könüllü ödənişlər edildikdən sonra əhalinin sərəncamında 12208,1 milyon manatlıq vəsait qalmışdır.

Cədvəl 70

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2021-ci il yanvar-mart aylarında	2020-ci il yanvar-mart aylarında*)	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin nominal gəlirləri, mlyn.manat	13455,9	13605,6	98,9
hər nəfərə, manat	1344,9	1366,9	98,4
Sərəncamda qalan gəlirlər, mlyn.manat	12208,1	12353,6	98,8
hər nəfərə, manat	1220,1	1241,1	98,3

*) 2020-ci ilin aylıq göstəriciləri dövr üzrə yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Əməkhaqqı

2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdlı çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı 2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2,8 faiz azalaraq 692,3 manat təşkil etmişdir. Əməkhaqqı neft-qaz sektorunda 3182,0 manat, qeyri neft-qaz sektorunda 640,0 manat təşkil etmişdir. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əməkhaqları 613,8 manat, özəl müəssisələrdə isə 788,0 manat olmuşdur.

Cədvəl 71

**2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında iqtisadi fəaliyyət və
mülkiyyət növləri üzrə orta aylıq nominal əməkhaqqı
(manat)**

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	692,3	613,8	788,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	401,5	355,8	435,4
Mədənçıxarma sənayesi	3 128,5	1 567,1	4 086,4
Emal sənayesi	654,8	791,2	630,9
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	743,4	740,7	857,9
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	543,4	510,9	869,9
Tikinti	829,6	684,1	876,5
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	520,3	475,7	520,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	908,5	836,9	1 025,2
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	560,3	1 127,7	538,8
İnformasiya və rabitə	1 078,0	857,0	1 335,7
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1 592,2	1 646,5	1 577,7
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	600,3	498,4	672,9
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	1 052,6	635,6	1 655,1
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	431,2	399,4	533,8
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	902,8	934,2	312,4
Təhsil	521,0	512,3	811,7
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	499,1	495,4	519,5
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	517,3	464,6	1 217,5
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	655,6	858,4	632,3

Mədənçixarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, informasiya və rabitə, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, eləcə də nəqliyyat və anbar təsərrüfatı sahələrində orta aylıq nominal əməkhaqqı ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuşdur.

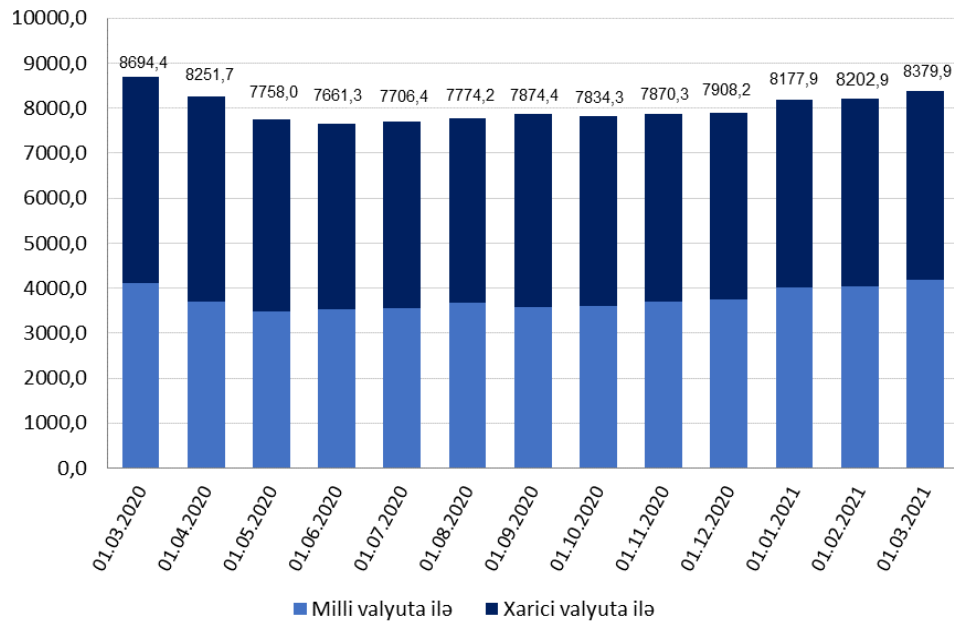
Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

Mərkəzi Bankın məlumatına görə 2021-ci il mart ayının 1-nə əhalinin banklardakı əmanətlərinin milli valyuta ekvivalentində məbləği fevral ayı ərzində 177,0 milyon manat artaraq 8379,9 milyon manat təşkil etmişdir. Əmanətlərin 50,1 faizi xarici, 49,9 faizi isə milli valyutada qoyulmuşdur.

Cədvəl 72

Əhalinin əmanətləri

	2021-ci il martın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	8379,9	96,4
o cümlədən:		
milli valyutada	4179,6	101,4
xarici valyutada	4200,3	91,9

Əhalinin əmanətləri, milyon manat

Mart ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə orta məzənnəsi 1,70 (ilin əvvəlindən 1,70) manata, 1 Avroya 2,03 (2,05) manata, 100 Türk lirəsinə 22,64 (23,19) manata, 100 Rus rubluna 2,29 (2,29) manata bərabər olmuşdur.

Demoqrafik vəziyyət

İlin əvvəlindən ölkə əhalisinin sayı 7994 nəfər və ya 0,1 faiz artaraq 2021-ci il mart ayının 1-i vəziyyətinə 10127127 nəfərə çatmışdır. Əhalinin 53,0 faizini şəhər, 47,0 faizini kənd sakinləri, 49,9 faizini kişilər, 50,1 faizini isə qadınlar təşkil edir.

Cədvəl 73

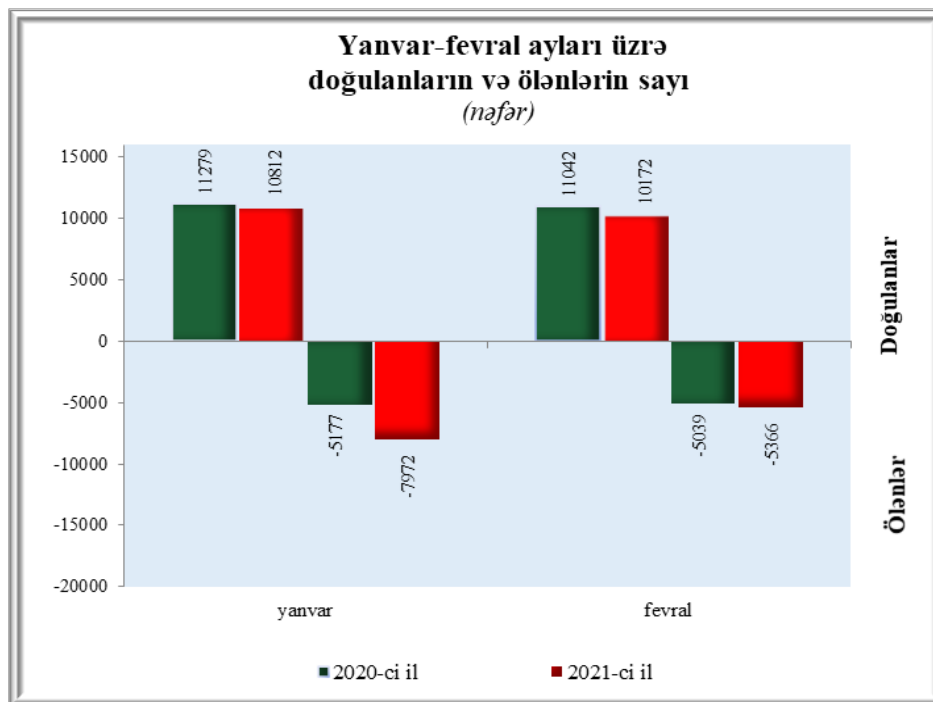
Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Yanvar - fevral ayları üzrə					
	Nəfər			Əhalinin hər 1000 nəfərinə ¹⁾		
	2021	2020	artım (+) azalma (-)	2021	2020	2021-ci il 2020-ci ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	7646	12105	-4459	4,8	7,4	64,9
doğulanlar	20984	22321	-1337	13,0	13,7	94,9
ölənlər	13338	10216	+3122	8,2	6,3	130,2
Nikahlar	5672	8151	-2479	3,5	5,0	70,0
Boşanmalar	2417	2841	-424	1,5	1,7	88,2

¹⁾ Əmsallar il üçün hesablanmışdır

Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən cari ilin ilk iki ayı ərzində 20984 doğulan körpə qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici 13,0 təşkil etmişdir. Doğulanların 53,2 faizi oğlan, 46,8 faizi isə qız uşaqlarıdır. Körpələrdən 510-u əkiz, 9-u isə üçəm doğulanlardır.

Qrafik 34

2021-ci ilin yanvar-fevral ayları ərzində ölkədə 13338 ölüm halı qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə ölüm səviyyəsi 8,2 təşkil etmişdir.

Cari ilin yanvar-fevral aylarında Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən 5672 nikah və 2417 boşanma halları qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə nikahların sayı 3,5, boşanmaların sayı isə 1,5 olmuşdur.

Bu ilin yanvar-fevralında Daxili İşlər Nazirliyi və Dövlət Miqrasiya Xidmətinin müvafiq qurumları tərəfindən daimi yaşamaq üçün Azərbaycana 395 nəfər gələn, Azərbaycandan isə 47 nəfər gedən qeydə alınmış, miqrasiya saldosu ölkə üzrə müsbət 348 nəfər təşkil etmişdir.

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Statistika Komitəsinin
sədri**

Tahir Budaqov

Ə L A V Ə L Ə R

Əsas iqtisadi göstəricilərin dinamikası

	Sənaye məhsulu	Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	İstehlak qiymətləri indeksi	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi (bütün kanallar üzrə)
--	----------------	--	-----------------------------	--

2020-ci il

2019-cu ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	102,1	110,0	102,7	103,2
yanvar-fevral	100,9	101,6	102,8	103,1
yanvar-mart	100,8	86,8	103,0	101,2

2021-ci il

2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	96,6	93,4	103,3	98,6
yanvar-fevral	96,0	103,0	103,7	98,7
yanvar-mart	96,4	121,8	103,9	98,9

,

**2021-ci ilin yanvar-mart aylarında
tikintinin əsas göstəriciləri
(bütün maliyyə mənbələri hesabına)**

	2021-ci ilin yanvar- mart aylarında	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə
İstifadəyə verilmişdir:		
Yaşayış evləri, ümumi sahə, min kvadrat metr	481,8	53,6
Xəstəxanalar, çarpayı	150	75,0
Ambulatoriya-poliklinika müəssisələri, bir növbədə gəlişlərin sayı	45	3,0 d.
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	2365,2	80,6
ondan		
məhsul istehsalı sahələrinə	1761,8	87,0
xidmət sahələrinə	398,2	64,1
yaşayış evlərinin tikintisinə	205,2	70,9
Ümumi vəsaitdən tikinti-quraşdırma işlərində istifadə edilmişdir	1768,0	104,8

Mal-qaranın sayı
(ayın 1-i vəziyyətinə, min başla)

	İribuynuzlu mal-qara	o cümlədən inək və camışlar	Qoyun və keçilər
2016			
Yanvar	2 708,3	1 303,0	8 677,1
Aprel	2 719,6	1 302,6	8 828,0
İyul	2 724,9	1 303,6	8 823,2
Oktyabr	2 720,8	1 303,8	8 740,7
2017			
Yanvar	2 698,5	1 299,0	8 614,8
Aprel	2 706,8	1 300,8	8 785,5
İyul	2 707,7	1 299,9	8 767,1
Oktyabr	2 702,6	1 298,7	8 667,3
2018			
Yanvar	2 673,0	1 285,8	8 454,3
Aprel	2 684,1	1 290,0	8 659,2
İyul	2 691,3	1 290,7	8 649,0
Oktyabr	2 686,5	1 291,0	8 549,4
2019			
Yanvar	2 658,8	1 279,1	8 304,1
Aprel	2 672,7	1 284,8	8 563,7
İyul	2 674,0	1 284,9	8 542,7
Oktyabr	2 669,4	1 284,0	8 451,9
2020			
Yanvar	2 646,6	1 278,2	8 189,2
Aprel	2 658,3	1 284,9	8 386,0
İyul	2 666,8	1 286,2	8 395,7
Oktyabr	2 665,0	1 286,7	8 308,6
2021			
Yanvar	2 650,7	1 280,5	8 089,7
Aprel	2 660,8	1 286,9	8 279,2

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında	2020-ci ilin müvafiq dövründə	2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	46 678,3	50 724,8	92,0
o cümlədən:			
Dəmir yolu	3 775,5	3 521,6	107,2
Dəniz	1 483,0	1 499,0	98,9
Hava	108,3	69,6	155,6
Boru kəməri	16 014,6	15 768,1	101,6
neft kəməri	8 950,7	9 506,9	94,1
qaz kəməri	7 063,9	6 261,2	112,8
Avtomobil	25 296,9	29 866,5	84,7

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi, milyon ton-km

	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında	2020-ci ilin müvafiq dövründə	2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	20 690,0	22 011,5	94,0
o cümlədən:			
Dəmir yolu	1 384,2	1 211,8	114,2
Dəniz	750,2	810,2	92,6
Hava	543,6	342,2	158,9
Boru kəməri	15 237,4	15 788,3	96,5
neft kəməri	12 370,8	13 644,0	90,7
qaz kəməri	2 866,6	2 144,3	133,7
Avtomobil	2 774,6	3 859,0	71,9

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, min sərnişin

	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında	2020-ci ilin müvafiq dövründə	2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	253 193,2	440 633,3	57,5
o cümlədən:			
Dəmir yolu	476,2	1 081,8	44,0
Dəniz	3,2	4,9	65,3
Hava	122,3	437,2	28,0
Metro	0,0	50 855,0	0,0
Avtomobil	252 591,5	388 254,4	65,1
avtobus	233 967,2	373 749,5	62,6
taksi	18 624,3	14 504,9	128,4

**Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi,
milyon sərnişin-km**

	2021-ci ilin yanvar-mart aylarında	2020-ci ilin müvafiq dövründə	2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	3 963,0	6 977,0	56,8
o cümlədən:			
Dəmir yolu	22,3	117,5	19,0
Dəniz	1,5	2,1	71,4
Hava	158,3	728,2	21,7
Metro	0,0	561,1	0,0
Avtomobil	3 780,9	5 568,1	67,9
avtobus	3 393,8	5 245,5	64,7
taksi	387,1	322,6	120,0

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi

	2020		2021	
	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	3075,6	103,2	3154,8	98,6
Fevral	2783,1	103,1	2873,1	98,8
Mart	3383,6	98,0	3496,9	99,1
I rüb	9242,3	101,2	9524,8	98,9
Aprel	2273,8	87,0		
May	3051,1	99,0		
İyun	3678,5	97,5		
II rüb	9003,4	94,7		
Yanvar-iyun	18245,7	98,1		
İyul	3117,2	96,5		
Avqust	3201,4	101,0		
Sentyabr	3490,6	99,7		
III rüb	9809,2	98,7		
Yanvar-sentyabr	28054,9	98,4		
Oktyabr	3608,3	98,8		
Noyabr	3383,1	100,0		
Dekabr	5120,2	100,0		
IV rüb	12111,6	99,3		
İllik	40166,5	98,7		

**Məhsul qrupları üzrə
pərakəndə ticarət dövriyyəsi və indeksləri**

	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		Qeyri-ərzaq malları	
	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2020				
Yanvar	1564,3	102,7	1511,3	103,6
Fevral	1430,4	102,7	1352,7	103,6
Mart	1846,3	103,0	1537,3	92,8
I rüb	4841,0	102,9	4401,3	99,5
Aprel	1328,7	101,7	945,1	72,8
May	1658,0	105,8	1393,1	92,3
İyun	1902,0	102,8	1776,5	92,5
II rüb	4888,7	103,4	4114,7	87,0
Yanvar- iyun	9729,7	103,1	8516,0	93,1
İyul	1769,3	103,1	1347,9	89,4
Avqust	1788,7	104,5	1412,7	97,1
Sentyabr	1833,7	101,7	1656,9	97,7
III rüb	5391,7	103,0	4417,5	94,8
Yanvar – sentyabr	15121,4	103,1	12933,5	93,7
Oktyabr	1913,1	102,1	1695,2	95,5
Noyabr	1817,3	104,5	1565,8	95,4
Dekabr	2833,0	106,2	2287,2	93,4
IV rüb	6563,4	104,5	5548,2	94,5
Yanvar dekabr	21684,8	103,4	18481,7	93,9
2021				
Yanvar	1665,0	101,8	1489,8	95,2
Fevral	1540,0	102,3	1333,1	95,0
Mart	1972,6	101,9	1524,3	95,6
I rüb	5177,6	102,1	4347,2	95,3

İctimai iaşə dövriyyəsinin dinamikası

	2020-ci il		2021-ci il	
	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	112 039,5	108,3	35 474,2	31,4
Fevral	110 923,8	109,5	42 577,1	37,8
Mart	56 376,5	48,6	59 948,9	104,6
I rüb	279 339,8	87,1	138 000,2	48,8
Aprel	24 858,8	25,1		
May	38 197,8	31,3		
İyun	34 744,0	23,0		
II rüb	97 800,6	26,2		
Yanvar-iyun	377 140,4	54,4		
İyul	38 119,1	26,9		
Avqust	48 334,1	33,9		
Sentyabr	65 395,5	48,7		
III rüb	151 848,7	36,7		
Yanvar-sentyabr	528 989,1	47,6		
Oktyabr	76 012,4	49,7		
Noyabr	77 808,1	48,0		
Dekabr	76 801,8	31,3		
IV rüb	230 622,3	41,1		
İllik	759 611,4	45,4		

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər (aylar üzrə)

	2020-ci il		2021-ci il	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	817,6	104,8	620,3	74,9
Fevral	596,3	105,2	593,2	96,3
Mart	592,2	76,5	611,0	99,8
I rüb	2 006,1	94,5	1 824,5	88,6
Aprəl	422,4	74,2		
May	430,3	64,5		
İyun	481,1	62,1		
II rüb	1 333,8	66,3		
Yanvar-iyun	3 339,9	80,8		
İyul	503,6	62,1		
Avqust	526,3	65,0		
Sentyabr	567,2	63,8		
III rüb	1 597,1	63,6		
Yanvar-sentyabr	4 937,0	74,3		
Oktyabr	632,2	72,6		
Noyabr	658,0	74,5		
Dekabr	771,2	58,9		
IV rüb	2 061,4	67,3		
İllik	6 998,4	72,1		

Dövlət büdcəsinin aylıq və rüblük icrası

	Dövlət büdcəsinin gəlirləri*		Dövlət büdcəsinin xərcləri	
	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2020-ci il				
Yanvar	1840,0	87,2	1403,2	109,9
Fevral	1792,2	124,5	1927,0	113,8
Mart	4200,2	220,3	1924,4	92,1
I rüb	7832,4	143,5	5254,6	103,9
Aprel	1763,2	85,4	2013,0	93,1
May	984,7	64,5	2124,7	96,3
İyun	1495,6	103,3	2338,5	153,3
II rüb	4243,5	84,2	6476,2	109,9
İyul	1966,5	96,9	2411,8	112,1
Avqust	1994,8	84,0	2213,3	137,5
Sentyabr	2016,9	97,8	2286,2	115,6
III rüb	5978,2	92,4	6911,3	120,4
Oktyabr	3243,1	134,9	2079,9	117,8
Noyabr	2066,8	109,2	1440,7	83,8
Dekabr*	2711,4	86,4	4253,6	100,1
IV rüb*	8021,3	107,9	7774,2	100,5
2021-ci il				
Yanvar	2320,9	126,1	1231,9	87,8
Fevral	1708,9	95,4	2237,9	116,1

*-Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin Təminat Fondunun daxilolmaları nəzərə alınmaqla ilkin məlumatlar əsasında

**2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında Azərbaycanın tərəfdaş
ölkələrlə xarici ticarət göstəriciləri***

min ABŞ dolları

Ölkələrin adı	Dövriyyə	İdxal	İxrac
Cəmi	4399969,5	1611975,1	2787994,4
o cümlədən:			
İtaliya	1097437,6	50456,2	1046981,4
Türkiyə	541149,4	238482,5	302666,9
Rusiya Federasiyası	332561,3	243443,3	89118,0
Çin	316921,9	203793,5	113128,4
Hindistan	241377,4	22864,2	218513,2
Gürcüstan	227622,4	11034,1	216588,3
İspaniya	185873,1	9160,4	176712,7
Almaniya	184854,1	142558,2	42295,9
Ukrayna	178506,8	60534,5	117972,3
Portuqaliya	126174,8	2342,5	123832,3
Birləşmiş Krallıq	105123,7	61572,8	43550,9
Amerika Birləşmiş Ştatları	97207,0	83964,1	13242,9
İran İslam Respublikası	67030,5	63486,0	3544,5
Xorvatiya	62158,1	307,2	61850,9
Belarus	54001,1	15415,6	38585,5
İsveçrə	47662,0	12494,0	35168,0
Avstraliya	46800,1	25801,7	20998,4
İsrail	43666,3	3634,7	40031,6
Rumıniya	38056,9	3438,3	34618,6
Norveç	32052,3	32027,5	24,8
Koreya Respublikası	30103,5	30102,5	1,0
Polşa	25170,9	24664,7	506,2
Yaponiya	25113,0	22409,7	2703,3
Fransa	21052,2	20718,8	333,4
Braziliya	20540,2	18699,4	1840,8
Digər ölkələr	251752,9	208568,7	43184,2

*Gömrük məlumatı

Azərbaycanın xarici ticarət saldosu

milyon ABŞ dolları

Dövr	2021-ci il			2020-ci il		
	Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:		Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:	
		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr
Yanvar	834,7	3,3	831,4	1409,2	-51,4	1460,6
Fevral	341,3	-86,1	427,4	52,1	-157,1	209,2
Mart				107,0	-187,0	294,0
I rüb				1568,3	-395,5	1963,8
Aprel				1354,7	-59,4	1414,1
May				-116,9	-72,8	-44,1
İyun				-108,8	-63,9	-44,9
II rüb				1129,0	-196,1	1325,1
I y/illik				2697,3	-591,6	3288,9
İyul				533,8	-128,3	662,1
Avqust				-41,8	-145,8	104,0
Sentyabr				-433,7	-164,3	-269,4
III rüb				58,3	-438,4	496,7
9 aylıq				2755,6	-1030,0	3785,6
Oktyabr				710,8	-148,7	859,5
Noyabr				-75,4	-122,2	46,8
Dekabr				-381,1	-194,7	-186,4
IV rüb				254,3	-465,6	719,9
İllik				3009,9	-1495,6	4505,5

**2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında ixrac olunan
mühüm növ məhsullar**

Malların adı	2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında		2020-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
Təzə tərəvəz, ton	16591,5	17361,5	72,4	60,5
Təzə meyvə, ton	49300,3	52588,6	125,4	113,7
Kartof, ton	707,3	266,3	1,7 d.	149,4
Çay, ton	178,5	1350,0	87,3	95,5
Bitki yağları, ton	1840,3	2105,9	73,7	109,6
Marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar, ton	328,6	420,1	68,9	81,7
Şəkər, ton	9742,8	4874,8	1,9 d.	2,4 d.
Meyvə və tərəvəz konservləri, ton	1026,6	1069,1	84,7	57,3
Meyvə və tərəvəz şirələri, ton	1975,3	2301,4	133,9	124,6
Təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu, min dkl	37,4	396,4	1,9 d.	108,4
Tütün, ton	165,3	288,1	29,6	23,0
Bentonit gili, ton	26900,0	1539,6	123,7	120,0
Xam neft, min ton	5694,3	2044472,0	100,3	75,0
Xam neft, min ton (ARDNŞ və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	4847,6	1969635,7	96,4	89,5
Reaktiv mühərriklər üçün və digər məqsədlər üçün kerosin, ton	50,5	39,0	0,2	0,2
Ağır destilyatlar və ya digər məqsədlər üçün qazoyllar, min ton	107,9	41981,6	100,4	94,6
Maye qaz, ton	15473,6	2288,5	1,7 d.	135,6
Təbii qaz, mlyn. kub metr	3318,5	357692,3	2,4 d.	2,3 d.
Təbii qaz, mlyn. kub metr (ARDNŞ və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	3350,8	547574,0	133,9	103,4
Neft koksu, ton	64198,1	3851,9	72,0 d.	42,0 d.
Polietilen, ton	24370,8	23615,7	127,1	1,8 d.
Pambıq lifi, ton	26003,5	37131,6	126,2	124,3
Pambıq ipliyi, ton	2864,8	6935,0	104,7	110,6
Qara metallardan borular, ton	3096,6	2274,4	69,9	62,1
Qara metallardan yarımfabrikatlar, ton	14205,2	6867,8	-	-
Emal olunmamış alüminium, ton	4166,2	8558,8	69,6	79,9

**2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında idxal olunan
mühüm növ məhsullar**

Malların adı	2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında		2020-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə	
	Miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
İribuynuzlu heyvan əti, ton	1357,1	4746,3	81,2	76,0
Quş əti və onun əlavə məhsulları, ton	3796,4	4071,7	74,1	74,1
Kərə yağı, digər süd yağları və pastaları, ton	1937,7	9483,8	88,8	87,8
Kartof, ton	41761,0	10417,0	96,0	88,3
Təzə tərəvəz, ton	13296,3	6383	3,2 d.	2,8 d.
Təzə meyvə, ton	22702,7	21511,1	99,7	104,1
Çay, ton	1920,4	7283,2	82,4	81,6
Buğda, ton	22290,0	5650,1	22,7	26,2
Bitki yağları, ton	16346,3	21396,3	66,3	99,4
Xam şəkər və şəkər, ton	35932,3	15646,9	2,5 d.	3,3 d.
Siqaretlər, mlyn. ədəd	165,4	3604,4	145,6	147,3
Sement və sement klinkerləri, ton	3855,0	719,9	80,1	63,6
Dərman vasitələri, ton	5011,8	71634,3	1,8 d.	138,7
Mineral gübrələr, ton	56448,8	12753,7	2,0 d.	1,6 d.
Polietilen, ton	4661,7	5127,0	71,9	70,8
Rezin şinlər, min ədəd	314,5	13504,6	112,1	124,3
Polad prokatı, ton	27938,3	22339,2	43,1	45,1
Qara metallardan çubuqlar, ton	21091,3	12768,2	62,4	68,5
Qara metallardan küncüklər, ton	3356,2	3206,9	68,2	97,4
Qara metallardan borular, ton	15720,3	26705,4	57,5	55,8
Məişət kondisionerləri, ədəd	4014	1691,4	108,0	120,5
Məişət soyuducuları, ədəd	4855	1353,8	120,7	130,7
Paltaryuyan maşınlar, ədəd	23845	4911,4	91,2	103,8
Hesablama maşınları, blok və qurğuları, min ədəd	132,0	17848,2	89,2	95,6
Minik avtomobilləri, ədəd	8619	82536,1	80,4	83,0
Avtobuslar, ədəd	38	4210,4	59,4	57,1
Yük avtomobilləri, ədəd	765	11008,7	112,8	104,4
Oturacaq, ofis, mətbəx, yataq və digər mebellər, ədəd	75230	7232,9	71,6	84,0

METODOLOJİ İZAHLAR

Ümumi daxili məhsul (ÜDM) milli hesablar sisteminin ən mühüm göstəricilərindən biridir. ÜDM həm istehsal, həm də xidmətlər sahələrində rezident vahidlərin iqtisadi fəaliyyətinin son nəticəsini xarakterizə edir və bu vahidlərin son istehlak üçün məhsul və xidmətlər istehsalı üzrə yaratdığı əlavə dəyərle ölçülür.

ÜDM ölkədə məhsul və xidmətlər istehsalçıları arasında bölüşdürülən ilkin gəlirlərin, yəni muzzdlu işçilərə verilən əməkhaqqının, istehsala və idxala görə xalis vergilərin, ümumi mənfəətin və ümumi qarışıq gəlirlərin məbləği, başqa sözlə desək gəlirlər üsulu ilə də müəyyənləşdirilə bilər.

Ümumi daxili məhsuldan istifadə edilməsi (xərclər üsulu) məhsul və xidmətlərin son istehlakını, əsas kapitalın ümumi yığılmasını, maddi dövriyyə vəsaitləri ehtiyatlarının dəyişməsini, qiymətlilərin (sərvətlərin) xalis əldə edilməsini və məhsul və xidmətlərin ixrac və idxal saldosunu özündə birləşdirir.

Məhsula və idxala xalis vergilər - subsidiyalar çıxılmaqla məhsula və idxala vergilərdir.

Məhsula görə vergi və idxal (ixrac) vergiləri. Məhsula görə vergilər adətən məhsul və ya xidmət vahidinə görə, yəni rezidentlər tərəfindən istehsal edilən, satılan və ya idxal edilən məhsul və xidmətlərin miqdarına, yaxud dəyərinə mütənəşib olaraq alınan vergilərdir. Onlara əsasən aşağıdakı vergilər aid edilir:

- əlavə dəyər vergisi (ƏDV);
- aksizlər, satışa görə vergilər və s;
- ayrı-ayrı xidmət növlərinə görə vergilər (nəqliyyat, rabitə xidmətlərinə görə vergilər, sığorta vergiləri, reklam, əyləncələrə, oyun və lotereyalara, idman tədbirlərinə görə vergilər və s);
- dövlətin gəlirini artırmaq məqsədilə müəyyən növ məhsul və xidmətlərin istehsalına və yerləşdirilməsinə qanunla inhisar hüququ verilən dövlət müəssisələrinin mənfəəti (fiskal inhisarçıların mənfəəti);
- idxal və ixrac vergiləri, gömrük rüsumları.

Dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmində - əsas fəaliyyəti sənaye olan müəssisələr (hüquqi şəxslər) və onların ayrı-ayrı xüsusişdirilmiş bölmələri, hüquqi şəxs yaratmadan sənaye fəaliyyəti göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən, habelə ev təsərrüfatları tərəfindən satılmaq üçün istifadə olunmuş sənaye məhsulunun, sənaye xarakterli işlərin, xidmətlərin dəyəri daxil edilir. Bura sənaye müəssisəsinin və fərdi sahibkarın bütün bölmələri tərəfindən kənara satılmış, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə verilmiş, özünün əsas fondlarının (vəsaitlərinin) tərkibinə daxil edilmiş, eləcə də əmək haqqı kimi öz işçilərinə verilmiş məmulat və məhsulların dəyəri, həmçinin hesabat dövründə və ya əvvəllər istehsal olunmasından asılı olmayaraq hesabat dövründə kənara, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə satılmış özünün istehsalı olan yarımfabrikatların dəyəri daxil edilir. Dəyəri hazır məhsulun istehsalçısı tərəfindən ödənilməyən xammal və materiallardan hazırlanan məmulat bu xammal və materialların dəyəri çıxılmaqla faktiki qüvvədə olan buraxılış qiymətləri ilə sənaye məhsulunun dəyərinə daxil edilir. Sənaye müəssisələrində məhsulun dəyəri zavoddaxili dövriyyənin dəyəri nəzərə alınmadan zavod metodu ilə müəyyən edilir.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Sənaye istehsalı indeksi - dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmnin dəyişməsinin dinamikasını xarakterizə edir. Sənaye statistikasında tətbiq edilən metodologiyaya görə, artım (azalma) sürətləri məhsulun natura ifadəsində istehsalına əsaslanmaqla yanaşı aqreqasiya zamanı çəkilər sistemində dəyər ifadəsində “əlavə dəyər” göstəricisi istifadə olunur.

Sənaye istehsalı indeksinin hesablanmasında mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə məlumatlar yalnız rüblük dövrilikdə nəzərə alınır.

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər – bütün növ əsas vəsaitlərin alınmasına, yaradılmasına və təkrar istehsalına yönəldilmiş xərclərin məcmusudur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər tikinti-quraşdırma işlərinə, quraşdırılması tələb olunan və ya tələb olunmayan, tikili və obyektlərin smetasına daxil olan və ya daxil olmayan maşın və avadanlıqların alınmasına və quraşdırılmasına, işçi və məhsuldar heyvanların alınmasına, çoxillik əkmələrin və meşə zolaqlarının salınmasına, layihə-axtarış və sair işlərin yerinə yetirilməsinə sərf edilən xərclərin cəmindən ibarətdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyələşdirmə mənbələri müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaitləri (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcələr), əhalinin şəxsi vəsaitləri, bank kreditləri, büdcədən kənar fondların vəsaitləri və digər vəsaitlər ola bilər.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilən vəsait – yeni tikilən, yenidən qurulan, genişləndirilən bütün növ bina və qurğuların layihə-smeta sənədlərində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulmuş tikinti işlərinə və tikintinin smetasına daxil olan və daxil olmayan avadanlıqların quraşdırılması işlərinə sərf edilmiş vəsaitlərin yekunundan ibarətdir.

Məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisinə – sənaye, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və tikinti fəaliyyət sahəsi obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Xidmət sahələri obyektlərinin tikintisinə – ticarət, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, informasiya və rabitə, daşınmaz əmlak, təhsil, səhiyyə, istirahət, əyləncə və incəsənət və digər xidmət sahələri obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Neft sektoru üzrə əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər - xam neftin, təbii qazın hasilatı və neft məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan müəssisələrin əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitləridir.

Qeyri-neft sektoru üzrə əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər dedikdə, neft sektoru üzrə əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər istisna olmaqla, ölkə iqtisadiyyatının bütün fəaliyyət sahələrində əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər başa düşülür.

Xarici mənbələrdən əsas kapitalla yönəldilmiş xarici vəsaitlər – xarici sərmayədarlar tərəfindən yeni tikintiyə, yenidənqurma və genişləndirmə üzrə tikinti işlərinə, maşın və avadanlıqların əldə edilməsinə sərf edilən investisiyalar aiddir. Buraya həmçinin tikinti işlərində istifadə edilmiş xarici kreditlər, qrantlar və humanitar yardımlar hesabına istifadə edilmiş vəsaitlər də daxildir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitalla yönəldilmiş daxili vəsaitlər – mənşəyi xarici vəsaitlər olmayan, ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaiti (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcə), ölkə vətəndaşlarının şəxsi vəsaitləri və ölkə banklarının kreditləri hesabına əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlərin məcmusudur.

Podrat müqavilələri ilə yerinə yetirilən tikinti işlərinin dəyərinə – tikinti müəssisələri ilə tikinti işlərinin həyata keçirilməsini maliyyələşdirən sifarişçi müəssisə və təşkilatlar arasında bağlanmış müqavilələr əsasında tikinti müəssisələrinin öz gücləri ilə yerinə yetirdikləri bütün növ tikinti işlərinin və xidmətlərin dəyəri aiddir. Bu işlərə tikinti-quraşdırma (yeni tikinti, yenidənqurma, genişləndirmə), əsaslı təmir, cari təmir və digər işlərin və xidmətlərin dəyəri daxildir.

İstifadəyə verilmiş yaşayış evlərinin ümumi sahəsi – ümumi sahəyə mənzildəki bütün otaqların sahəsi, mətbəxlərin, dəhlizlərin, sanitariya qovşaqlarının, vanna və qarderobların, anbarların, eyvanların, lociyaların və digərlərin sahəsi daxildir.

Yaşayış evlərində mənzillər – daimi yaşayış üçün istifadə olunan, başqa yaşayış mənzilləri ilə daxili əlaqəsi olmayan və özünün pilləkən meydançasına, ümumi dəhlizə və ya bilavasitə küçəyə çıxış yolu olan sahədir. Mənzil bir neçə otaqdan ibarət ola bilər.

Kənd, meşə və balıqçılıq təsərrüfatının ümumi məhsulu dedikdə, bu sahədə (kənd, meşə və balıqçılıq) həm satış, həm də şəxsi istehlak məqsədilə istehsal edilmiş məhsul və xidmətlərin ümumi dəyəri nəzərdə tutulur. O, bitkiçilik və heyvandarlıqda, ovçuluq, meşəçilik və balıqçılıq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulların (xidmətlərin) dəyəri əsasında formalaşır.

Bitkiçilik və heyvandarlığın ümumi məhsuluna istehsal olunmuş bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının dəyəri, bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinin dəyişməsi və göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş bitkiçilik məhsulunun dəyərinə kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının – dənli, texniki bitkilərin (yağlı bitkilərin toxumları, şəkər çuğunduru, tütün və s.), kartof, tərəvəz və bostan bitkilərinin, meyvə və giləmeyvənin, digər bitkiçilik məhsullarının (yemlik kökümeyvəliklər, quru ot, küləş, senaj, silos, güllər və s.) dəyəri daxil edilir.

Bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinə torpağın becərilməsinə çəkilən xərclər (payız şumlaması, herik şumlanması, məhsulu gələcək dövrlərdə əldə olunacaq payızlıq taxılın əkini üçün zəmin hazırlanması), yatırım xərcləri, bağların becərilmə və saxlanma xərcləri daxildir.

Heyvandarlıqda istehsal olunmuş məhsulların dəyəri kənd təsərrüfatı heyvanlarından alınmış məhsulların (süd, yumurta, yun, dəri və s.) dəyəri, kəsim üçün satılmış mal-qara və quşların dəyəri, arıçılıq və xəzli heyvandarlıq məhsullarının dəyərindən ibarətdir.

Göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyərinə tarlaçılıq, açıq torpaqda tərəvəzçilik və gülçülük sahəsində, qorunan torpaqlarda becərilmə üzrə, bağçılıq, üzümçülük sahəsində və digər çoxillik əkmələrə göstərilən xidmətlər, aqromeliorasiya xidmətləri, kənd təsərrüfatı bitkilərinin xəstəlik və ziyanvericilərdən qorunması, gübrələrin hazırlanması və gətirilməsi, heyvanların yetişdirilməsi, məhsul yığımından sonrakı kənd təsərrüfatı xidmətləri, çoxaldılma üçün toxumun emal və hazırlanması, tinglik xidmətlərinin dəyəri daxildir.

Ovçuluq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulun dəyərinə vəhşi heyvanların və ov quşlarının ovlanmasıdan əldə olunmuş dəyər, ovçuluq təsərrüfatının aparılması (vəhşi heyvanların qorunması, onların sayının və yayılmasının uçotu, ovçuluq təsərrüfatlarının yaradılması və ovçuluq təsərrüfatlarında iqtisadi müşahidələrin aparılması və s.) xərcləri, vəhşi heyvanların və ov quşlarının yetişdirilməsi və ovlanması üçün göstərilən xidmətlərin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş meşəçilik və ağac tədarükü məhsullarının dəyərinə meşəyə qulluq və əsas istifadə ilə bağlı doğranmanın gedişində alınmış oduncaq, meşə əkmələrinin rekonstruksiyası ilə əlaqədar kəsmələr və seçmə sanitar kəsmələr, meşələrin becərilməsi, bərpası və salınması xərcləri, meşəçilik və ağac tədarükü ilə əlaqədar xidmətlərin dəyəri aid olunur.

Balıqçılıq və dəniz məhsullarının dəyərinə ovlanmış balığın, dəniz məhsullarının (xərçəngkimilər, molyusklar, tısbağalar, suitilər, dəniz kirpisi, təbii mirvarilər, mərcanlar, yosunlar və s.) dəyəri, dəniz orqanizmlərinin və bitkilərinin yetişdirilməsinə, mühafizəsinə çəkilən xərclər, biotexniki tədbirlərin yerinə yetirilməsi (süni kürütökmə yerlərinin quraşdırılması balıq ehtiyatlarının artırılması, vətəgə əhəmiyyətli balıqların təkrar istehsalı), balıqçılıq və balıq ovlanması ilə bağlı göstərilən xidmətlərin dəyəri daxildir.

Mal-qaranın sayı haqqında məlumatlar kənd təsərrüfatı müəssisələri üzrə rəsmi statistik hesabat formaları, fərdi sahibkar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları üzrə kənd ərazi icra dairələrinin (vahidlərinin) hesabatları və seçmə müayinə materiallarına əsasən hesablanması yolu ilə müəyyən olunur.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması - mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq əsas fəaliyyəti nəqliyyat işi olan hüquqi şəxslər-müəssisələr və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən kommersiya məqsədilə daşınmış yüklərin həcmidir.

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi - nəqliyyat müəssisələri və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslərin-fərdi sahibkarların

nəqliyyat vasitələrinin daşıdığı yükün həcmi daşınmış məsafə ilə əlaqədə ton-kilometrlərlə ifadə edir. Bu göstərici hər bir reys üzrə daşınmış yükün tonla miqdarının daşınma məsafəsinə-kilometrlərə vurulması hasillərinin cəmi kimi hesablanır.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması - ölkə ərazisində və beynəlxalq marşrutlarda bütün növlərdən olan qatarlar, gəmilər, avtobus, taksi, təyyarə və metro vasitəsi ilə daşınmış sərnişinlərin sayını əhatə edir. Sərnişin daşınmasının həcminə, gediş haqqını almaq üçün tətbiq edilən tarif dərəcəsinə asılı olmayaraq, ölkə daxilində və beynəlxalq xətlərdə daşınmış sərnişinlərin hamısı (ödəniş etmədən getmək hüququ olan sərnişinləri də daxil etmək şərti ilə) daxildir.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi – sərnişindəşma nəqliyyatının işinin həcmi məsafə ilə xarakterizə edir və sərnişin-kilometrlə ölçülür. Sərnişin dövriyyəsi daşınmış sərnişinlərin sayını onların daşınma məsafəsinə vurmaq yolu ilə hesablanır.

Rabitə xidmətlərinin dəyəri - rabitə müəssisəsinin əsas fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərdir və bu göstərici idarə, müəssisə və təşkilatlara, habelə əhaliyə göstərilmiş rabitə xidmətləri müqabilində rabitə müəssisəsinin əldə etdiyi pul vəsaitinin cəmini xarakterizə edir. Buraya poçt rabitəsi, feldyeger və xüsusi rabitə, sənədli elektrik rabitəsi, şəhərlərarası və beynəlxalq telefon rabitəsi, şəhər telefon rabitəsi, kənd telefon rabitəsi, radiorabitə, radio və televiziya yayımı və peyk rabitəsi, naqilli səs yayımı üzrə radiotezliklərin ayrılması, qeydiyyatı, istismarı və nəzarəti, naqilsiz radiorabitə üzrə, mobil telefon rabitəsi, internet xidmətləri, İSDN xidmətləri, ADSL və HDSL xidmətləri, DATA xidmətləri, simsiz yerli telefon rabitəsi xidmətləri və digər rabitə xidmətləri üzrə əldə olunmuş gəlirlər daxildir.

Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi - əmtəələrin tədavül sferasından şəxsi istehlak sferasına hərəkətinin son mərhələsini, əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

İaşə əmtəə dövriyyəsi - iaşə şəbəkələri vasitəsi ilə kulinariya məhsulları, xörəklər, yarımfabrikatlar, həmçinin

aşpazlıq emalından keçməmiş digər əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər - əhalinin sifarişləri ilə, onun şəxsi tələbatını ödəmək üçün göstərilən və haqqı əhali tərəfindən ödənilən xidmətlərin dəyərini əks etdirir.

İxrac - ölkədə istehsal olunmuş və ya başqa ölkələrdən gətirilmiş malların (təkrar ixrac) ölkə sərhədlərindən kənara göndərilməsidir. Ölkənin öz istehsalı sayılan mallara, həmçinin ölkəyə gətirilən və təkrar emal olunaraq əsas kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini dəyişən xarici mənşəli mallar da daxil edilir.

İdxal - ölkədə istehlak etmək və ya təkrar ixrac edilmək üçün ölkə sərhədlərindən kənardan mal gətirilməsidir.

Xarici ticarət dövriyyəsi - idxal və ixracın dəyərinin cəmidir.

Xarici ticarət saldosu - ixrac və idxalın fərqidir. Əgər ixrac idxaldan çoxdursa müsbət saldo, idxal ixracdan çoxdursa mənfi saldo alınır.

Orta aylıq nominal əməkhaqqı – hesablanmış əməkhaqqı fondunun faktiki işləmiş müddətli işçilərin orta siyahı sayına (sosial və ödənişsiz məzuniyyətdə olan şəxslər istisna olmaqla) bölünməsi ilə müəyyən edilir.

Büdcə - Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət hakimiyyəti və özünüidarəetmə orqanları vasitəsilə dövlətə və bələdiyyələrə məxsus vəzifə və funksiyaları yerinə yetirmək üçün lazım olan pul vəsaitinin yığılması və istifadə olunması üçün əsas maliyyə sənədidir.

Büdcə gəlirləri - Azərbaycan Respublikasının, Naxçıvan Muxtar Respublikasının və yerli özünüidarəetmə orqanlarının müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada dövlət büdcəsinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə və yerli büdcələrə daxil olan vergilər, rüsumlar, digər ödənişlər və daxilolmalardır.

Büdcə xərcləri - büdcə təsnifatına uyğun olaraq dövlət büdcəsindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsaitdir.

Büdcə kəsiri (defisit) - büdcə xərclərinin gəlirlərlə təmin olunmayan məbləğidir.

Büdcə artıqlığı (profisit) - büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləğidir.

Maliyyə nəticələrinin (mənfəət (+) zərər (-) saldosu) – təşkilatın bütün təsərrüfat əməliyyatlarında, mühasibat uçotu əsasında aydınlaşdırılmış son maliyyə nəticələridir ki, məhsul (mal və xidmətlər) satışından əldə edilən mənfəəti (zərər), əks etdirərək, təşkilatın digər əmlakından, əsas vəsaitlərdən və satışdankənar əməliyyatlardan alınan gəlirlərin bu əməliyyatlara çəkilən xərci qədər azaldılan hissəsidir.

Pul aqreqatı M2 Milli valyuta hesabatlarda, cari hesabatlarda və qeyri-maliyyə təşkilatları və fiziki şəxs depozitlərinin tədaviyə (bankdan kənar) olan nağd pulların həcmi və qalıq vəsaitini özündə əks etdirir.

İqtisadi fəal əhali – məşğul və işsiz əhəlinin ümumi sayıdır.

İqtisadi qeyri-fəal əhali – məşğul olmayan, müəyyən dövr ərzində iş axtarmayan və işə başlamağa hazır olmayan 15 və yuxarı yaşda olan şəxslərdir.

Məşğul əhali - Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan və bir qayda olaraq qazanc (gəlir) gətirən hər hansı fəaliyyətlə məşğul olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları, Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan vətəndaşlığı olmayan şəxslər və əcnəbilərdir.

İşsiz əhali – işi və qazancı olmayan, işə başlamağa hazır olub, müvafiq icra hakimiyyəti orqanında işəxtaran kimi qeydiyyatı alınan əmək qabiliyyətli yaşda olan əmək qabiliyyətli şəxslərdir. Bu şəxslər, milli qanunvericiliyə uyğun olaraq işsiz statusu almaq hüququna malikdir.

İşsizliyin səviyyəsi – işsizlərin sayının iqtisadi fəal əhəlinin sayında faizlə ölçülən xüsusi çəkisidir.

İstehlak qiymətləri indeksi (İQİ) – orta alıcılıq qabiliyyətli alıcının aldığı malların və istifadə etdiyi xidmətlərin qeydə alınmış məcmusunun dəyərinin ümumi dəyişməsinə səciyyəvləndirən nisbi göstəricidir. Bu göstərici müəyyən dövr ərzində istehlak edilən malların və xidmətlərin dəyişməz qaldığı şəraitdə əhəlinin istehlak xərclərinin ümumi

məbləğinin dəyişməsinə əks etdirir. İQİ-nin başlıca təyinatlı istehlak mallarının və xidmətlərin qiymət dinamikasının müəyyənləşdirilməsidir.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (SQİ) – baza sənaye müəssisələri və təşkilatlarının təmsilçi mallarının qiymət qeydiyyatı əsasında hesablanır. Qeydiyyat üçün cari ayda istehsal olunan və yüklənən məhsulların faktiki qiymətləri (əlavə dəyər vergisi, aksizlər, məhsulun maya dəyərinə aid olmayan daşınma xərcləri və s. vergi ödəmələri nəzərə alınmadan) götürülür. Sənaye məhsulları istehsalçıların qiymət indeksi həm məhsullar, həm də iqtisadi fəaliyyət növlərinə görə hesablanır.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (KTQİ) – kənd təsərrüfatı müəssisələri, fermer təsərrüfatları və ev təsərrüfatları tərəfindən müxtəlif kanallar üzrə realizə edilən kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir. Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətləri üzərində müşahidə kənd təsərrüfatı müəssisələrinin seçmə şəbəkəsi üzrə həyata keçirilir.

Alınmış məlumatlar kənd təsərrüfatı məhsullarının realizə şərtlərinin dəyişməsinin təhlilində və kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçıların gəlirlərinin dəyişməsində qiymətin rolunun aydınlaşdırılmasında istifadə edilir.

Tikinti-quraşdırma işlərində istehsalçı qiymətləri indeksi - “Tikinti” iqtisadi fəaliyyət növünü xarakterizə edən qiymət statistikasının sisteminin göstəricilərindən biri hesab olunur və “tərkib elementləri” metodu ilə hesablanır. Tikintidə qiymətlərin dinamikası üçün ən vacib, tipik tikinti məhsullarının - yerüstü tikililər və yol qovşaqlarında istifadə olunan məhsulların müayinəsi aparılır.

İndeksin hesablanması üçün informasiya mənbəyi kimi tikinti təşkilatlarının seçmə şəbəkəsinin statistik müayinə məlumatları çıxış edir. Tikinti-quraşdırma işlərinin hər bir növü üzrə hesabat və əvvəlki dövrün faktiki qiymətlərinin müqayisəsi yolu ilə fərdi indeksləri hesablanır. Daha yüksək səviyyələrdə qiymət indekslərinin aqreqasiyası zamanı seçilmiş tipik tikili növlərinin inşasında ilkin iş və elementlərin

dəyər qiymətləndirilməsi ilə əsaslandırılmış çəki strukturundan istifadə olunur.

Tikintidə mövcud olan smeta-normativ bazasına əsaslanan tikinti elementləri bundan sonra respublika ərazisini təmsil edən tikililərin standart tipləri üzrə aqreqasiya olunur.

Nəqliyyat sektorunda yükdaşıma qiymətləri indeksi - ayrı-ayrı nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin dəyişmə templərinin qiymətləndirilməsi üçün həmçinin, ümumi daxili məhsulun (ÜDM) artma (azalma) tempinin hesablanması üçün istifadə olunan deflyator indekslərin və digər makroiqtisadi göstəricilərin müəyyən edilməsi üçün nəzərdə tutulub. Onlar nəqliyyat təşkilatlarının müxtəlif nəqliyyat növləri vasitəsilə yükdaşımalardan əldə etdikləri gəlirlərdəki qiymət amilinin xarakterizə edilməsi üçün istifadə edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri makro səviyyədə proqnozların verilməsi və müxtəlif iqtisadi hesablamaların yerinə yetirilməsi zamanı tətbiq edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri müxtəlif əlamətlərə: yükün növünə, göndərmənin ölçüsünə, çatdırma vaxtına, daşınma məsafəsinə, daşınma ərazisinə, hərəkət edən tərkibin növünə, yükqaldırma səviyyəsinə və s. görə daşınan yüklərin strukturundakı dəyişmələri nəzərə almadan hesabat dövrü üzrə onların dəyişmələrini müəyyən etməyə imkan verir.

Bütün nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin məcmu indeksi dəmir yolu, boru kəməri, dəniz, daxili sular, avtomobil və hava nəqliyyatı növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin indeksləri əsasında müəyyən edilir.

Əhali sayının cari hesablanması əhalinin son siyahıyaalmasının yekunları əsasında aparılır və hər il bu ərazidə doğulanların və daimi yaşamaq üçün bu əraziyə gələnlərin sayı əhalinin sayına əlavə edilir, ölənlərin və bu ərazidən köçənlərin sayı isə əhalinin sayından çıxılır. Növbəti siyahıyaalmanın yekunlarına əsasən əvvəlki siyahıyaalınmadan sonrakı dövrdə əhalinin sayı və tərkibi üzrə müvafiq dəqiqləşdirmələr aparılır.

Əhali yaşayış yerlərinə görə şəhər və kənd əhalisinə bölünür. Şəhər yerlərinə şəhərlər və qəsəbələr aid edilir, qalan bütün yaşayış məntəqələri isə kənd yerləri sayılır.

Doğulanlar və ölənlər haqqında məlumatlar Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən tərtib edilən doğum və ölüm haqqında müvafiq akt qeydlərində olan məlumatların hər ay statistik cəhətdən işlənməsi nəticəsində əldə edilir. Doğulanların sayına yalnız diri doğulanların sayı daxil edilir.

Əhalinin təbii artımı – təqvim ilində diri doğulanların sayı ilə ölənlərin sayının fərqinə bərabərdir.

Doğumun ümumi əmsalı – uşaq doğumunun intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində diri doğulanların sayının əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə ölçülür, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Ölümün ümumi əmsalı – əhali arasında ölümün intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində, müvafiq olaraq ölənlərin sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Təbii artımın əmsalı – əhalinin təbii artımı nisbi göstəricilərlə də səciyyələndirilə bilər. Təbii artım əhalinin orta illik sayına bölünərək orta illik əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır və ya doğumun və ölümün ümumi əmsallarının fərqi ilə müəyyən edilir.

Ölümün səbəbləri haqqında informasiya mənbəyi ölümə səbəb olmuş xəstəlik, bədbəxt hadisə, qətl, özünəqəsd, və digər xarici təsirlərlə əlaqədar olaraq səhiyyə müəssisələrində tərtib olunan ölüm haqqında tibbi şəhadətnamələrdəki qeydlərdən ibarətdir.

Ölüm haqqında məlumatların səbəblər üzrə kodlaşdırılması və işlənməsi xəstəliklərin, zədələr və ölümün səbəblərinin X baxılış Beynəlxalq Təsnifatına uyğun aparılır.

Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu (0 yaş üçün) – doğulanların hər birinin orta hesabla yaşaya biləcəyi illərin sayını göstərir. Burada doğulanların bütün ömrü boyu ölümün səviyyəsinin hər yaş qrupu üzrə göstəricinin hesablandığı ildəki səviyyədə dəyişməz qalacağı şərti qəbul edilir. Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu həyat cədvəllərinin hesablanması nəticəsində alınır.

Nikah kişi və qadının bir-birinə və uşaqlara qarşı hüquq və vəzifələrini müəyyənləşdirən münasibət formasıdır. Ər və

arvad arasında hüquqi münasibət, onların nikahlarının Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeyd etdirilməsidir.

Əhalinin təbii hərəkətinin cari statistikasını yalnız hüquqi cəhətdən qeyd olunmuş nikahları nəzərə alır. Əhalinin siyahıyaalınmasında isə rəsmi qeydə alınıb-alınmamasından asılı olmayaraq, faktiki nikahda olanlar da hesaba alınır.

Nikahın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış nikahların sayının əhalinin orta illik sayına olan nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Boşanma (nikahın pozulması) – birlikdə yaşayan ər-arvadın nikahlarının son hüquqi ləğvi tərəflərə təkrar nikaha daxil olmaq hüququ verir. Nikahın pozulma faktı Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeydiyyata alındıqdan sonra pozulmuş hesab olunur.

Boşanmanın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış boşanmaların sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.